העו

חטיפת המטוס הלבנוני

פיראטים נגד פיראטים!

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א: ב. מיכאל, חנוך מרמרי,
קובי ניב, אפרים סידון
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

להיות או לחדול

קוראים לי שמיל

שמיל הוא ענק שמן ומזוקן „עם גוף של פיל, לב של זהב ומוח של ציפור," כדברי רחל חברתו הטובה. לשמיל יש גם חבר נאמן, שמו ג'ו. את תפקיד ג'ו ממלא שחקן הודי נודע, ושמו **עורי זור־האר** (שירת הגאנגס, דמעות תנין ואהבתם האבודה של אלמנה ויתום). שמיל הוא במבינו.

הסרט מתרחש במדינה חקלאית ואלימה, אי־שם באסיה המערבית, ובה נודדים שני פלאי־אדם אלו ועוברים הרפתקאות וחוויות בלתי־שיגרתיות, לקול צהלתם של מאות הצופים החרוצים אשר ויתרו על מנוחת הצהריים שלהם לטובת יצירה בת־אלמוות זו.

שמיל וג'ו עובדים בקיבוץ. שמיל עובד קשה מאוד ואוכל המון אוכל. הוא כועס וזועף כשמפריעים לו לאכול בשקט, ומשכיב שלושת־אלפים וחמש־מאות חברי משק. חדר האוכל הופך למידבר שממה.

מתברר כי צמד־החמד לא נקלט היטב בהתיישבות העובדת. הם אורזים את קיטביגיהם ויוצאים אל העולם הגדול והרחב, למקום ששמו תל־אביב, („תגיד לי ג'ו, אוכל טוב יש שם?"). כדי לפגוש שם את המציאות המרה.

המציאות המרה עמדה ליד מכונית מוסטנג אדומה וחשפה זוג רגליים חטובות,

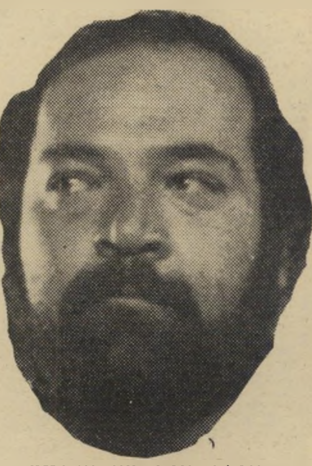

„אוכל טוב יש שם?"

אשר מחיבוריהן המעוגלים ביצבצו לבני־פשלון מסעירים (המתכבסים בקלות). המציאות הזאת חיטטה במנועו של המוסטנג ביד מהססת ובעכוז מפתה. גם לדון־קישוט ולבמבינו־פנסה לא היה כל ספק: צריך לעזור! הם בדקו ומצאו שהגוף המחובר לאותם לבני־פשלון שייך **ליונה אליאן**, שחקנית שקספירית ידועה (מקבט, תות־חי־נברון, אוקלהומה). במבינו מבטיח לתקן את המוסטנג החולה, והוא צועק לג'ו „תן גאז!", „שחרר!", „תן עוד קצת!", והמנוע ניעור לחיים. אבל אנו, הצופים, יודעים שהעסק עם יונה אליאן לא ייגמר כל־כך מהר, ולכך יש שתי סיבות חשובות: המבט החמוצמתוק שהבחורה נועצת באורי זוהר, וחוק העזר האומר כי לכל שחקנית שקספירית של ממש, יש מונולוג.

אז המונולוג (תסריט ודיאלוגים: **יגאל לב**) הולך ככה: (לג'ו) „תוריד ת'עיניים היפות שלך ממני, וחוץ מזה יש לי חבר!". ובאמת יש לה חבר ששמו ששי קשת והוא זמר־בוזוקי ידוע שהופיע יחד עם להקת הצלליות מרמלה בשירי אהבה נוגעים ללב, במסיבת התחפושות שאירגנה יונה (ששמה בסרט מירה), באותו ערב. חוץ מששי ישנו גם דני שהוא „החבר הקבוע" של מירה־יונה כבר הרבה זמן, אבל „הוא מזוייף" — כפי שהיא מסבירה לאביה לייבוביץ, פולני קשיש ומטומטם למדי, שאמור להיות מנכ"לו ובעליו החוקיים של מפעל לייצור טלוויזיות, משהו כמו אמקור. דני, שהוא מנהל העבודה של שאוב־לייבוביץ, אוהב את מירה (אדם רע אינו אוהב ממש, הוא רק רוצה לספק את יצריו). מירה אוהבת (למרות המונולוג הנ"ל) את אורי זוהר (מה הפלא, הוא הרבה יותר מפורסם). דני כועס. דני הוא גם מנהיג כנופיית פושעים איומים ונוראים וזומם לרשת את המיפעל בתכנית גאונית בפיננסיותה: „הוא מוציא מבית־החרושת 100 מקלטי טלוויזיה וכותב בתעודת־המשלוח שהוציא רק 50." **איך לא חשבתי על זה קודם?**

מתברר, כי דני סובל ממחסור בולט

(המשך בעמוד 3, טור 4)

נסתיימו המגעים להקמת רשימת ז"ל

ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל בראש הרשימה

המגעים להקמת רשימת ז"ל לכנסת, עומדים לפני סיומם המוצלח — זאת מסר אמש ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל במסיבת עיתונאים מאולתרת.

לדבריו, כבר אושרה טיוטת הסכם לכינון הרשימה, עליה חתמו נציגי כל הגופות האמורות להוות את ז"ל. בין החותמים גם הגב' ד"ר מתוקה־נופך זוארץ (סיעת האשה האובדת) והאדונים אסימון וז'יטון זוארץ (המשמרת השעירה). עוד תיכלול רשימת ז"ל את פורשי זצ"ל, את מתפלגי פ"נ, ואישים בלתי־תלויים.

צפוי פילוג

נודע שעד סוף אוגוסט עומדת התנועה להיתפלג על רקע רעיוני, במגמה להביא לאיחוי הקרע שנוצר עם פרישת הרוב בעקבות התפצלות התנועה לגוש פרלמנטרי אחיד.

„אין שחר"!

עוד נמסר בשם יו"ר התנועה המיועד, שאין כל שחר להשמצות הזדוניות שהופצו ע"י אנשי סיעת „לשיפוץ" בתנועה, כאילו קיבל הד"ר זוארץ ז"ל הלוואה בתנאים נוחים ממוסד ממלכתי, כדי לשכנעו לרוץ לכנסת. את ההשמצות ייחס הד"ר לזעמם של אנשי „לשיפוץ", על דחיית תביעתם לשלושה מקומות ריאליים ושני מקומות הומאניים.

דורשת חידוש מישפט פיתגורס

קווי־היסוד של התנועה החדשה כוללים בין השאר דרישה חד־משמעית לערוך משפט מחודש לפיתגורס, בטענה שהמשפט הקודם היה מבויים. כמו כן דורשת התנועה במצעה שישראל תודיע על נכונותה לחזור לאלתר לגבולות הטעם הטוב.

מסע פירסום

התנועה תפתח כבר בימים אלה במסע פירסום נרחב בקרב כל שכבות הציבור, תחת הסיסמאות: „ז"ל שינוי — זוארץ לכנסת", ו„החדר ז"ל לכנסת. אף אחד לא ירגיש."

האבנרי הזה

קשה, באמת קשה, לקרוא עיתון מיפלגתי. בייחוד לפני הבחירות. שכן, אז הופך העיתון ממרתק למאלף ומנסה לאלף את קוראיו בכל דרך אפשרית.

לבד **מדפי התעמולה הצהובים** („הם צוחקים ממך — אנחנו בוכים! אצלם אתה מיספר 1292662 — אצלנו אתה מיספר 1876! אנו זקוקים לך ולך, לך אף לך, לך כי לך!") וחוץ ממאמרי העורך־מנהיג, ניראה העיתון בערך כך:

דף תשקיף:

מדוע ניגנז הסקר?

סקר דעת קהל שהוזמן ע"י המערך גילה להפתעתם של מזמיניו כי סיעת מר"י תקבל בבחירות לכנסת 6—7 אחוזים מכלל הקולות.

בעיקבות נתונים מדהימים אלו החליטו מזמיני הסקר לגנוז אותו ולמנוע פירסומו.

מכתבים למערכת:

בבל"ת

מערך ימני, מערך שמאלי — הכל אותו בבל"ת — אוסף של זקנים חסריי

אבנרי אוכל

מעוף הפותרים את בעיית השיכון לזוגות צעירים ע"י כיבוש קהיר.

אבל אנחנו, הצעירים, יודעים שרק אורי אבנרי פועל למעננו.

חייל, אי־שם

אנשים

■ כשנשאל חה"כ **אורי** (מרי) **אבנרי** מה דעתו על לחיצת הידיים של **מנחם בגין** ו**שמואל תמיר** השתמש אבנרי בצעקתו המפורסמת של

אבנרי זוחל

תמיר לעבר בגין בליל הדיון בקנונית באדר־עופר: „היילכו שניים יחדיו, בלתי אם נועדו?"

אתה והלירה:

מניות

כדאי להשקיע בחבר הכנסת אבנרי שמניותיו עלו לאחרונה בבורסת הבחירות. השקע באבנרי — בחר מר"י!

במדינה:

בחירות

האופוזיציה היחידה. שוב התברר שהאופוזיציה היחידה באמת בארץ היא סיעת מר"י (לשעבר — העולם הזה — כוח חדש).

עקרונות. „אתם היחידים הנלחמים עדיין על עקרונות" אמר שר בכיר לעורך־הדין אמנון זכרוני, בעקבות הדיון המישפטי על קיום בחירות הוגנות להסתדרות.

הבוחר יכריע. בבוא העת ייראה הבוחר שגם הוא יודע מיהי האופוזיציה הלוחמת למען הצדק.

כתבת שער:

תמיר — בגין (קטע ניבחר)

בשנתיים האחרונות שיפר תמיר בהרבה את תדמיתו בכנסת. באמצו לעצמו את שיטותיו הבדוקות של אורי אבנרי, הוכיח שסיעה קטנה יכולה לפעול היטב והרבה. מילבד סיעת העולם הזה — כוח חדש, היה המרכז החופשי הסיעה הפעילה ביותר בכנסת. העיתונות הימנית, שאינה אוהבת את אבנרי, אך פינקה את תמיר ודיעותיו, אף עזרה לו להגיע לייחוד מסויים, על־ידי גניזת חלק גדול מיוזמותיו של אבנרי ורימום היוזמות המקבילות של תמיר.

כך, למשל, נגנז חלקו המכריע של אבנרי בחשיפת שערוריית נתיבי נפט והפיכתה למוקד החיים הציבוריים במשך חודשים, אך ניתנה פירסומת עצומה לחשיפת שערוריית אוטוקארס על־ידי תמיר. פרשת קרן ספיר, שנחשפה כולה על־ידי אבנרי, הועברה על־ידי העיתונאים לתמיר.

אבנרי רוכל

רחל המרחלת:

אוהב, לא אוהב

ספורטיבי, לבוש במיטב האופנה — כן, יש **חבר־כנסת** אחד כזה. פסי כסף שזורים בשערו המתבדר ברוח ובזקנו החשוף בצריח הג'יפ.

אז מה, אתם שואלים?

ובכן, אותו אני אוהבת — בו אני בוחרת.

ואתם?

הארץ

ממישנתו של מייסדו:

טררררררר...

טררררררררר...

ד"ר מ. זוארץ
(בשיחה עם שר התקשורת)

מיסתמנת פשרה

— בעניין זה לא נוותר.

— גם אני לא.

— לא תקום שם שום עיר!

— אז אני פונה ימינה.

— אמרתי, ע י ר לא תקום.

— אני עדיין פונה ימינה.

— מרכז־עירוני, זה משהו אחר כ־מובן,

— ללא־ספק.

— מרכז־עירוני, אולי יקום בכל־זאת.

— אז אני נשאר.

— אבל לא יקראו לו „ימית"! על עקרונות אנחנו לא מתפשרים.

— גם אצלי ככה. אולי — „יבלית?" לפחות שיהיה אותו משקל.

— על זה יחליטו במרכז. וקרקעות לא ירכשו, זה שיהיה ברור!

— אני פונה ימינה.

— רגע, מה יש? מה אתה רץ? אני אמרתי מ י לא ירכוש? אמרתי א י פ ה?

— לא.

— אז תמתין בבקשה. מה שרציתי להגיד, זה שאף אחד מילדי־המצוקה, שאצלם אובחנו שני מאפייני־מצוקה ומעלה, לא ירכוש קרקעות בשטחים. צימצום הפער בראש מאוויינו. לעומת־זאת רסקו, שיכון־עובדים, קק"ל, ועוד כל מיני, יוכלו לרכוש...

— אני נשאר.

— ...בכפוף להגבלות מסויימות...

— אני פונה ימינה.

— ...הפשרה שמסתמנת היא כדל־קמן: רכישת קרקעות בשטחים תותר רק למי שידו משגת לבצע הרכישות, או שגוייר כהלכה. זה בשביל הדתיים.

— אני נשאר.

— ובעניין השניים־וחצי מיליארד עבור הפליטים — תשכח מזה!

— אני פונה ימינה.

— עוד פעם הוא קופץ! מה, אין לך נשמה? הלב שלך מאבן? כבר אסור להוריד 7—6 לירות לאילנשיל־פוליו? 5 לירות? 3?

— אני נשאר.

— ידעתי.

שכר־מיצווה

מעשה ביהודי אחד עני מרוד, לא עליכם, ומטופל באשה אלמנה ובבנים הרבה, שהיה הולך בערב שבת אל בית־הכנסת וליבו הומה עליו לפי שלא היתה אותה שעה בביתו אפילו פרוטה שחוקה אחת.

עודו הולך ולפתע ניקרתה לפני עי־ניו ערימה של שטרות ירקרקים. עמד להרימן ונזכר שערב שבת קודש היום. מייד קפץ עליו היצר הרע שלו והיה דוחק בו ואומר „מה לך מתמהמה, טול וקח! מתנה היא מהשם מתברך ואין מדקדקין בכגון אלה."

והיו השטרות מנצנצים ומרשרשים וכמעט שנתרצה ליצר הרע. אלא שנז־כר בסבא ז"ל ונתחזק וירק שלוש פע־מים טפו־טפו ובירך בליבו שלא נת־פתה ליצר הרע.

באותו יום התפלל בכוונה תחילה וכשחזר לביתו ראה והנה אותה ערי־מה במקומה שרויה ודומה שלא נת־מעטה אפילו.

חייכם שנתארכה אותה שבת לאו־תו יהודי ודומה היתה עליו כל דקה כשנה. וכשיצתה השבת מיהר מבית־הכנסת ואותה ערימה במקומה היתה והרימה ונטלה לביתו והיו שם 1000 זהובים. וכיוון שאותה שבת של פי־חות היתה היה ערכם כ־112.65 זהו־בים בלבד.

ללמדך שמי ששומר על השבת — השבת שומרת עליו.

העם החליט - עילית!

מה בכלל יש לדבר על הקמת עיר חדשה בפיתחת־רפיח, שהרי טרם יישבנו את הרי יהודה ושומרון השוממים? נכון שיש כמה מייבשי־ביצות בקריית־ארבע־עילית שמעל לחברון־תחתית, אך זוהי, קוראים יקרים, רק ת ח י ל ת הדרך. כבר האלוף־הפוליטיקן שרון הזכיר בדבריו את העדיפות שיש לתת לשכם־עילית ולרמאללה־עילית, על מפת ההתיישבות, והוא צודק, כבוד האלוף.

כיוון שכך הוא המצב, זימנה מערכת "zoo הארץ" מומחה מיוחד לענייני התיישבות, מר אברהם שעל־אדמה, וערכה עימו ראיון קצר בנושא „האיכלוס העילי של השטחים התחתיים ב־יהודה ובשומרון".

א נ ח נ ו: במיקרה והעיר הערבית נמצאת במקום הגבוה ביותר בשטח, היכן תיבנה העיר העברית העילית?

שעל־אדמה: שאלה מעניינת. ניתן לבנות את השיכונים־העבריים־העיליים של עצים, או על קביים, או על מגדלים (ובדרך זו גם לחסוך את ההוצאות הכרו־כות בהקמת מגדלי תצפית). כבר היו לכך מיספר תקדימים במדינות מתפתחות כבורניאו וסינגפור. אפשרות נוספת היא לחפור בור עמוק ולהכניס לתוכו את העיר הערבית הנדונה. עם זאת טוענים אנשי־רוח מסויימים כי ניתן לבנות את העיר־העברית־העילית על מישור אחד עם העיר־הערבית־התחתית, ולהסתפק בעליונותנו המוסרית.

א נ ח נ ו: ישנם ערים־ערביות־תחתיות הנושאות שמות שאינם מתאימים־במיוחד לערים־עבריות־עיליות. האם ישנה אפ־שרות לפתור בעייה זו?

שעל־אדמה: שאלה יפה. כפי שפתרנו את הבעייה בבית־ג'לא־עילית (הר־גילה) ובעקרבה־עילית (גיתית) נוכל לעשות גם במיקרה של התיישבות עי־רונית של ממש. רמאללה־עילית תיקרא, על־פי הצעת ועדת־השמות בקרן־היסוד, רמת־אלוקים. ג'נין־עילית — גן־ניניו, טול־כרם־עילית — נטל־כרמיאל, וכו' וכו'.

א נ ח נ ו: מהם היתרונות שייצמחו לאוכלוסיה־הערבית־התחתית ממיזוג עם אוכלוסיה־עברית־עילית?

שעל־אדמה: אני שמח ששאלתם שאלה זו. הפועלים הערביים יוכלו לעבוד ליד הבית, ולא יצטרכו לנסוע בוקר־בוקר לתחום הקו־הירוק. הם יוכלו לסייע בבניין העיר־העברית־העילית ולשפר בכך את מצבם הכלכלי. לבד מזאת, יורשו להסתובב באופן חופשי בשמורה־הערבית־התחתית שלהם, ואף יוכלו להתרבות באין מפריע.

א נ ח נ ו: איזו תרומה תתרום ההתיישבות־העברית־העי־לית ביהודה ושומרון, לציבור היהודי בארץ ובעולם?

שעל־אדמה: ציפיתי בקוצר־רוח לשאלתכם. ההתיישבות־העברית־העילית תתרום תרומה נכבדה ביותר לציבור היהודי בארץ: חיסול טוטאלי של עיירות־הפיתוח, על כל מטרדיהן ונזקיהן הכלכליים והחברתיים.

א נ ח נ ו: תודה, מר שעל־אדמה. נשמח לשוב ולהיפגש איתך בבצרה־עילית שעל גדות־החידקל היום בעוד 25 שנה.

סיפור קטן

איש אחד, מעולי האימפריה האוסט־רו־הונגרית, קראו לו וילהלם פרקש. חברים קראו לו וילי, וילי פרקש. והאיש הזה סבל מאוד. בעצם, הוא לא סבל יותר מכל שאר חבריו, שריח הגולאש נודף ממיבטאם העיברי, אבל גם כך היה הסבל כבד מנשוא.

בייחוד התעללו באיש כל הפקידים במישרדים הממשלתיים, אלה שלקחו ממנו מס־הכנסה, רשמו אותו בטאבו, הנפיקו לו תעודת־זהות וגזלו ממנו אר־נונות לרוב. וילי פרקש נשא את סיבלו בגבורה, והמשיך להאמין שאם הוא רק ירצה — לא תהיה זו אגדה.

ואכן, יום אחד כשהלך וילי לקופת־חולים עם הילדה שהיה לה פרונקל, קרה מיקרה מוזר. הוא פנה אל הפקיד הזו־עף, כדי לקבל מיספר בן ארבע ספ־רות, וסתם אמר: „אני פרקש וילי," וכאן אירע הנס; הפקיד דבוק־העפ־עפיים, התנער בעוז, ובעוד עינו הימנית ממצמצת עוויתית, לחש בקול רוטט: „בבקשה אדון פרקשוילי, תשב כאן. מייד יבוא הדוקטור," וגם עשה קצת קוצ'י־מוצ'י לילדה עם הפרונקל.

וילי האוסטרו־הונגרי רצה לתקן את טעותו של הפקיד המפוחד, ולומר לו שהוא בעצם רק הונגרי אחד, ולא שייך בכלל ליהדות־אשדוד, אבל הבורא, ב־רחמיו, שלח יד מלמעלה וסתם לו את הפה.

ומאז וילי פרקש עושה חיים משוגעים במישרדי הממשלה. הוא פשוט אומר: „אני פרקשוילי," ומייד מקבל מקום ריאלי בתור.

מה שמוכיח שלא המוצא־האתני הוא העיקר, אלא הצילצול.

(המשך מעמוד 2 טור 1)

במידות טובות, ועל זוהר־ג'ו ובמבינו־שמיל מוטלת המשימה להשיב את הסדר והמוסר אל כנו.

בניגוד לחלוצים שהפריחו את המידבר שעליו ניצבת לתלפיות העיר תל־אביב, מצליחים טריניטי ושמיל להחזיר את ה־מצב לקדמותו בקצב מפתיע. הם מחרי־בים והורסים כל תפאורה שנקריית על דרכם, אם כי נדמה לי שהם עושים זאת על־פי הוראת הבמאי. ודאי תבינו כי הצריף ששימש לפושעים כמקום מיפגש, חוזר להיות לארגזי עץ מעופפים בחלל. אגב, אורי זוהר הערמומי מצליח לח־תוך בסכין שבידו את המכנסיים של ה־מלצר הרשע וחושף לו את כל הטוסיק (הי—הי—הי—הי).

„וחוץ מזה יש לי חבר!"

לא נפרט כאן את כל השתלשלות המאורעות המרתקת. רק תדעו לכם, צופים יקרים, שבסוף הטוב מגיעים שני האבי־רים שלנו על הווספה שלהם למרכז ה־כנופיה, כדי לשחרר את מירה (שנחטפה על־ידי דני) מציפורניו של הרשע הזה העומד לבצע בה סדרה של מעשי־סדום־כבקשתך. אלא שדוד ויהונתן מגיעים מוק־דם מדי, ומספיקים לחסל את כל תשע־מאות הפושעים לפני שדני הצליח לחשוף למירה אפילו ציצי אחד קטן. מה לעשות, נתנחם בכך שזוהר ובמבינו ינהלו מעתה את אמקור־לייבוביץ ונקווה שהמפעל ישג־שג והצמד יצליח לגייס כספים כדי לממן לג'ורג' עובדיה סרט נוסף בבימויו ובהש־תתפותם. לי, אישית, חשוב מאוד לדעת כיצד יעלו חיי הנישואין של רומיאו־זוהר ויוליה־אליאן, ומתי בדיוק תהפוך היא ל־אלמנה עיוורת בחלק הבא של הטרי־לוגיה.

מכתבים למערכת

„היכן נגיע, חברים!"

אני מתייחס למכתבו של יורם קנ־יוק לאייבי נתן בדבר השבוע מלפני שבו־עיים. ותאמינו לי בכל הכנות, ב־משך הקריאה בדקתי כמה פעמים שוב ושוב: האם זה באמת דבר־השבוע ש־אני מחזיק בידי, או אולי התחלף לי בשבועון העולם הזה. הביטויים הבוטים על „המימסד" — והכוונה היא, כמו־בן, לממשלת־ישראל — איך מרשה זאת מערכת דבר!

דעות מסוג זה אין מקומן בעיתון פועלי ישראל. שיחפש לו יורם קניוק אכסניה מתאימה יותר. אינני חושב ש־אתם מעוניינים להרגיז את קוראיכם הוותיקים והמסורים. אמנם הננו דמוק־רטים יותר ממאה אחוזים, אך לכל דעה צריך למצוא את האכסניה המתאימה.

יהודה זמיר, רמת־גן („דבר" 27.7.73)

פנו דרך לביקורת

סוף־סוף מתחיל הקהל הישראלי ל־גלות תכונות ההכרחיות להצמחת מח־זאים ואמנים, שראוי להתכבד בהם.

כל הכבוד לפרופ' יגאל ידין וחבריו שאזרו עוז ועזבו את ה„חאן" הירושל־מי באמצע הצגת המחזה „עיר אחת".

עצתי להם, כי להבא יביאו איתם שקיות מלאות עגבניות רקובות וביצים בואשות — וכטוב ליבם ישליכו מכל העולה מן השקית על הנערים המשח־קים. התרגלנו לקהל הממלא אולמות וצופה בשקט ברפש הבז לצופה לא אחת. הגיע הזמן להתעוררות „אנשי התרבות" ו„חובבי הדרמה". אמנים היראים את הביקורת שיכתבו ויציגו לעצמם. אלה הרוצים להציג, שיקבלו את הביקורת ב־כבוד ואם רצונם לזכות בזרי תהילה שיתאמצו קצת.

אריה זינגר, בת־ים („מעריב" 5.8.73)

דף תשקיף

דיין לא נטל את האחריות ליירוט המטוס

כל הידיעות שהופיעו ביום הראשון השבוע במה־דורות החדשות של שידורי ישראל ובכותרות העתו־נים, כאילו נטל עליו שר־הביטחון משה דיין אחריות אישית ליירוט מטוס הנוסעים הלבנוני, מקורם בטעות. דיין מעולם לא הצהיר כי הוא נוטל על עצמו אחריות כזאת.

מקור הטעות הוא באי־הבנה. **במסיבת העיתו־נאים המאולתרת והחפוזה שניהל דיין ב־חצות במוצאי־שבת, שאל אותו אחד העי־תונאים מה תגובתו על הצהרת יושב־ראש איגוד הטייסים הישראליים, הקברניט דן שקד, כי אירגונו מגנה את יירוט המטוס. דיין הגיב במילים הבאות: „אינני אחראי לאיגוד הטייסים. אני אחראי על צה"ל." הצהרה זו פורשה בטעות כנטילת אחריות אישית מצד דיין.**

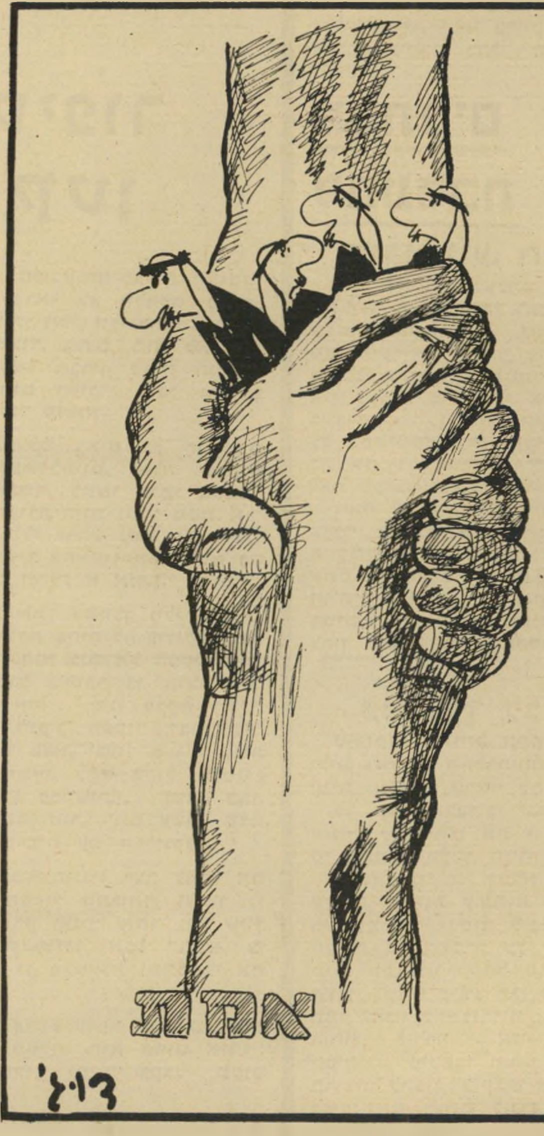

פשרת דיין־ספיר

מתהדקים הקשרים עם דרום־אפריקה

יחסי ישראל עם דרום־אפריקה התהדקו לאחרונה בצורה יוצאת־דופן. בין שתי ה־מדינות נערכים מגעים להגברת שיתוף ה־פעולה בשטחים שונים

ימקשו את אזור איקרית ובירעם?

בין עקורי איקרית ובירעם נפוצה לאחרונה שמועה, המבוססת על רמזים שניתנו לעקורים על־ידי שלטונות צה"ל. **לפי אותה שמועה עומד צה"ל למקש את אזור הכפרים הנטושים איקרית ובירעם, כביכול לצורך מניעת הסתננות מגבול לבנון.**

למעשה יינקט צעד זה כדי למנוע מהעקורים נסיונות להפר את הצווים האוסרים עליהם לבקר בכפריהם, וכדי למנוע הישנות הפגנות מחאה של תומכי ה־עקורים.

אריק שרון יותקף גם בנושא המים!

אחרי שכשבוע האחרון הותקף אלוף (מיל.) אריק שרון בעניין זכויות המים ש־ניתנו לחוותו, הוא עשוי להיות בקרוב מטרה לביקורת שתוטח נגדו גם בעניין גיוס ה־כספים על ידו למימון רכישת החווה.

נציגי מושבי הדרום טענו השבוע כי חוותו של אריק מקבלת מיכסת מים גבוהה מהרגיל ללא כל יחס למה שמקבלים המושבים באזור. אריק לעומת־זאת טוען כי רכש את החווה, הקיימת כבר 18 שנים, יחד עם זכויות המים שהוענקו לה בשעתו על־ידי מינהל המים, עוד בתקופת בעליה ה־קודמים. מבקריו של אריק טוענים כי תחילה נרכשה החווה לצורך גידול בקר, הצורך מעט מים, ורק אחר־כך הפכה חווה לגידול שלחים וכותנה, ה־צורכים מים רבים. אלא שהפיכת יעד החווה לא נעשתה בתקופתו של אריק.

עתה מנסים כמה מאנשי המערך ל־ערער גם על הצורה בה גייס אריק סכום של 2 מיליון ל"י מממנים זרים, כדי לרכוש את החווה. **מבקריו יט־ענו כי לא מקובל שאזרח המדי־נה יקבל הלוואה במטבע זר מ־גופים זרים וכי יש לבדוק את צורת המימון בה גויים הסכום מהמיליונרים משולם ריקלים וסם זקס. אריק לעומת זאת טען בשעתו כי קיבל אישורים רשמיים ממשרד־האוצר לכל צעד שעשה.**

ראשי הרשימה הממלכתית נאלצו להתנצל

אחרי שלפני שבוע ניצלו ראשי ה־רשימה הממלכתית סיכסוך כספי בינם לבין יוסי דנון, ראש קבוצת לשינוי בע"מ, המתנגדת לצירוף המפלגה ל־מערך הימני, כדי לפגוע בו מבחינה פוליטית, הם נאלצו השבוע להתנצל.

המדובר הוא במודעה שפירסמה חב־רת מאיר להשקעות, בראשה עומד ח"כ זלמן שובל. מודעת הענק פורסמה בעצם המאבק הפוליטי בין דנון לבין שובל ויגאל הורוביץ, וכללה התראה נגד דנון להכרזתו כפושט־רגל בגלל חוב כספי.

דנון איים לתבוע חצי מיליון ל"י פיצויים נגד המודעה יוצאת־הדופן שלא מקובל לפר־סם כמותה, ושהיה ברור כי פורסמה רק כדי לפגוע בתדמיתו של דנון. כתוצאה מכך נאלצה חברת „מאיר" לפרסם התנצ־לות על הפירסום.

בינתיים עומדת קבוצת דנון לתבוע בישיבת מרכז הרשימה הממלכתית, שתיערך בשבוע הבא, כי ע"מ תצטרף למערך הימני רק אם יוכנסו למצע המערך סעיפים התובעים חוק בחירות איזוריות; חוק בחירות אישיות ברשויות המקומיות; והשמטת סיסמאות „אף שעל" ו„שתי גדות לירדן". מכיוון שלדעתם לא תתקבלנה תביעות אלה על־ידי גח"ל, יש בכך כדי למנוע צירוף ע"מ למערך הימני.

מופעי בחירות במימון ממלכתי

הולכת וגוברת התופעה של ביקורים **ממלכתיים מצד שרים ואישי ציבור, המנו־צלים למטרות בחירות.** כך, למשל, אולצו כל מהנדסי אחד המפעלים של התעשיה האווירית בחודש שעבר לבוא לאסיפת בחירות עם שר־התחבורה שמעון פרס, כשהנהלת המיפעל ציינה כי השתתפותם באסיפה היא חובה וכי ייערך רישום נוכחות בכניסה לאולם.

גם מזכיר ההסתדרות נוסע למקומות שונים בארץ על חשבון ההסתדרות כמזכ"ל ההסתדרות, ועורך מו־פעים שאינם אלא תעמולת בחירות למערך.

ערבים מהגדה ישתתפו בצעדה

בצעדת שלושת הימים ה־19, ש־תיערך בחודש הבא בין ה־17 וה־19 בספטמבר, ישתתפו לראשונה ערבים ממזרח ירושלים והגדה המערבית. ערבים אלה יכללו בקבוצות מאורגנות של עובדי עיריית ירושלים ועובדי בית־החולים הדסה המתאמנות לק־ראת הצעדה.

מפקד הצעדה, אלוף־מישנה צבי לבנון, כבר הודיע, שבמידה וערבים בודדים מהגדה המערבית או מרצועת עזה ירצו להשתתף בצעדה, יאופשר להם הדבר, אחר בדיקה ביטחונית כמובן. גם אזרחים ממדינות ערב, ה־שוהים בביקורי הקיץ בישראל, יוכלו להצטרף בצורה זו לצעדה. אך נראה כי אין כל נטיה כזו והערבים היחידים שיצעדו בצעדה, יהיו אלה העובדים במוסדות ומפעלים יהודיים.

רב"ט בצה"ל נגד שר־הבטחון

ארז קידר, המשרת שירות סדיר בצה"ל בדרגת רב"ט, עומד לפתוח בצעדים נוכח התעלמותו של שר־הביטחון ממנו. ארז, שנותרה לו עוד שנת שירות אחת בקירוב בצה"ל, ביקש מצה"ל להשתחרר בטרם זמן על מנת שיאפשרו לו לטפל בפרשה הנוגעת לאביו.

פניותיו של ארז לשר־הביטחון, בהם התבקש שר־הביטחון לקבוע לו מועד לראיון אישי, נותרו ללא מענה. החייל, הסבור כי לא יתכן ששר־הביטחון לא ייענה לפניות חיילים בצה"ל, עומד לפתוח בהליכים כדי לקבל לפחות תשובה כלשהי משר־הביטחון.

קולנוע „צפון" ייהפך לקולנוע יוקרה

בעליו החדשים של קולנוע צפון בתל־אביב, מפיץ הסרטים דויד שפירא, עומד להפוך את הקולנוע לקול־נוע יוקרה דוגמת אלה המקובלים בארצות אירופה. הכוונה היא לשפץ את הבנין, לבנות מסעדה בקומתו התחתונה ובאר משקאות בקומת הביניים שלו, שם ניתן יהיה ללגום משקאות חריפים בהפסקה בהקרנת הסרט. את מרתף הבנין מתעתדים להפוך לפיאגו־בארי־טלוויזיה, שם יוקרנו במקלטי טלוויזיה צבעונית, סרטי טלוויזיה צבעוניים המוקלטים בשיטת הוידאו. כמו כן מתכוונים להקרין שם מהדורות חדשות מצולמות, ש־ייקלטו בארצות־הברית ויוטסו לישראל מדי יום.

הכוונה היא להפוך את הקולנוע למעין מרכז חברתי בו ניתן יהיה לבלות גם לפני הצפיה בסרט ואחריה, להציג בו הצגות גאלה למטרות צדקה, והצגות בכורה מפוארות.

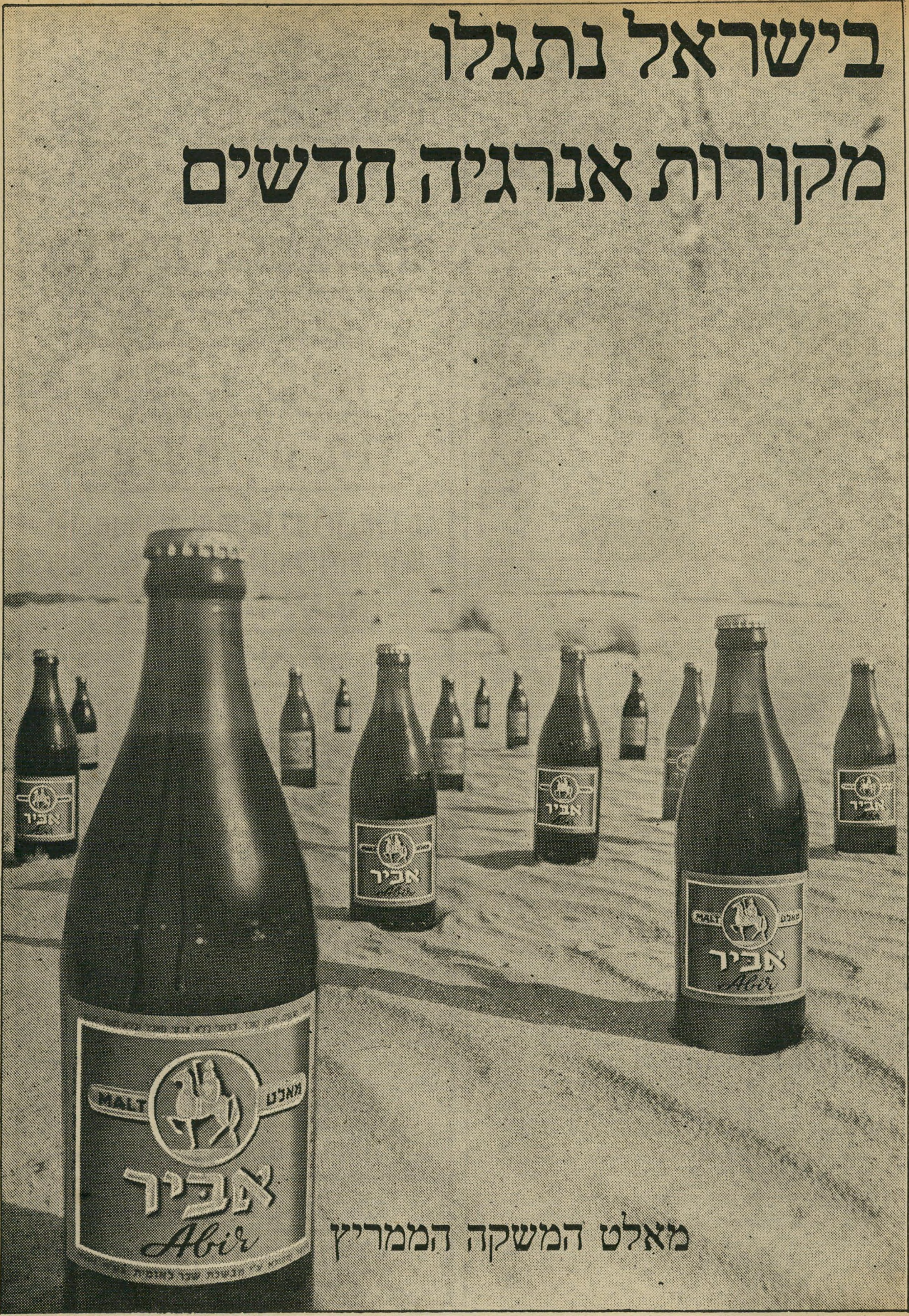

פרסום אריאלי-סטודיו חטף-צילום גברא

קורא יקר,

שביתת ימאי צי הסוחר הישראלי שפרצה בשבוע האחרון, היפנתה את הזרקורים, בין השאר, גם אל מנכ״ל חברת צ״ים־נוסעים, רב־החובל נמרוד אשל. אשל היה השבוע אחד הגורמים הנימרצים ביותר, יחד עם מנכ״ל צ״ים משה קשתי, שפעלו בתקיפות נגד מילוי תביעות הימאים ולשבירת שביתתם.

נוכח פעילותו זו, אי־אפשר היה שלא להרהר מה עושה הזמן לאנשים.

בינואר 1951, כאשר פרץ מרד הימאים הגדול בצי הסוחר הישראלי, עשה העולם הזה את צעדיו הראשונים בתחום המאבקים הציבוריים. באותה תקופה היה העולם הזה העיתון היחיד שהתייצב לימין ימאים, נגד השיטות שהופעלו בידי מי שהיה אז מזכיר מועצת פועלי חיפה, יוסף אלמוגי, כדי לשבור את שביתתם. במשך שבועות רבים ברציפות כיסה העולם הזה את מאבק הימאים להטבת תנאי עבודתם, ובמשך תקופה ארוכה להבא נוצרה מעין זהות בדעת־הקהל הישראלית בין הימאים והעולם הזה.

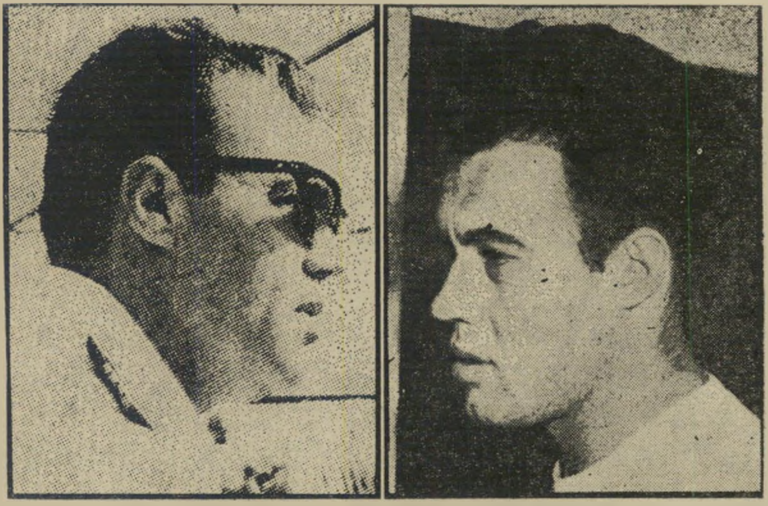

נמרוד אשל 1951 **נמרוד אשל 1973**

הזמן שחק את סמל המאבק

אחד ממנהיגי מרד הימאים ב־1951 היה נמרוד אשל, אז קצין שני בן 26 באחת מאוניות חברת שהם, בעל עבר פלמ״חי, מבצע פעולות נועזות בימי עלייה ב׳ וקרוב משפחה של משה שרת ואליהו גולומב. אשל, בעל כושר המנהיגות הטבעי, שהצטיין בכוח דיבור וביכולת לשכנע, הפך תוך זמן קצר לאליל הימאים. יחד עם רב־החובל אייק אהרונוביץ׳, שהתייצב לימין השובתים, הפך לסמל של הימאי הישראלי.

השבוע, אחרי 22 שנים, היה נמרוד אשל בצד השני של המיתרס. לא רק הוא השתנה. 22 השנים שחלפו חוללו תמורות עמוקות בצי הסוחר, בציבור הימאים, ובכל הדמויות שנטלו אז תפקיד בדרמה הממושכת.

רק גורם אחד לא השתנה: העולם הזה. כאז, כן היום, נקט העולם הזה עמדה, התייצב לצד הימאים במאבק להטבת תנאי עבודתם ולשיפור שכרם.

✷ צחוק, צחוק, אבל...

איך מגיבים אישי־ציבור שונים לכתבות העוסקות בהם והמתפרסמות מעל עמודי העולם הזה?

רק לעיתים רחוקות אנו מקבלים תגובה ישירה, חיובית או שלילית. ישנם יחידי סגולה, כמו אריה („לובה״) אליאב, למשל, הנוהגים בדרך כלל לטלפן ישירות מייד אחרי שמתפרסם אודותם דבר כלשהו, להודות על הפירסום או לתקן טעות כלשהי. אחרים מחפשים אחר הזדמנות מתאימה כדי להגיב.

לעומת זאת, חלק ניכר מאישי המימסד נוהג להתעלם ולהעמיד פנים של אי־ידיעה על הפירסום, לפעמים אף בליווי הצהרה שאין הם נוהגים לקרוא את העולם הזה כלל. אלא שבהזדמנויות אחרות, בפליטות פה או קריאות־ביניים, מסתבר פתאום שהם ערים, מודעים וזוכרים היטב כל מה שמתפרסם אודותם בהעולם הזה. ראש־הממשלה, גולדה מאיר, למשל, נמנית על סוג זה של מגיבים.

לפני כחודשיים פירסם העולם הזה כתבה שבמרכזה עמד יושב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית, אריה פינקוס. הכתבה כמה עולה אריה פינקוס לעם יהודי? עסקה במערכה שניהלה עורכת כתב־עת היהודי האמריקאי ג׳ואיש ספקטייטור במה שנראה לה ביזבוזים מיותרים מצידו של היו״ר (העולם הזה 1866). השתדלנו לדווח על הפרשה באובייקטיביות, ומסרנו גם את עמדת ותגובת דובר־הסוכנות בעניין. אחרי פירסום הכתבה לא קיבלנו כל תגובה מצד פינקוס או אנשי הסוכנות.

רק אחרי מותו של פינקוס לפני שלושה שבועות, סופר באקראי כיצד הגיב המנוח על כתבת העולם הזה. פינקוס, סיפרו בני משפחתו, נטל את גיליון העולם הזה עם הכתבה לביתו. באותו גיליון התפרסמה גם אחת הכתבות של לילי אבידן, שהיתה מלווה בכמה תמונות־עירום שלה. פינקוס קיפל את העמודים בצורה כזו, שבמבט חטוף נראה היה שאחת מתמונות העירום של לילי מופיעה בכתבה שעסקה בו. את העמוד המקופל הציג בפני שני בניו ואמר להם: „דרך אגב, העולם הזה תפס אותי עם איזו בלונדינית...״ בניו של פינקוס העיפו מבט לעבר התמונה, ואחד מהם הגיב: „באמת אבא, היא לא נראית לי מגרה כל כך, האם היא?״

פינקוס פרץ בצחוק. אחר־כך סיפר לידידיו על תגובתם המשעשעת של בניו למתיחה שערך להם.

במסגרת אירועי מלכת המים

1973

שני נשפי ענק באילת

בהם תיבחרנה:

מלכת שבא

ונסיכת ים־סוף

שני הנשפים יתקיימו במלון „מלכת שבא״ לרגל פתיחת המלון המחודש

הנשף הראשון

7.9.1973

בו תיבחר „מלכת שבא 1973״

הנשף השני

8.9.1973

בו תיבחר „נסיכת ים־סוף 1973״

בשני הנשפים תצעדנה המועמדות הסופיות בתחרות מלכת המים 1973

כשהן מדגימות בגדי חוף של „מווה״

מכנסי ג׳ינס של „ליל״ חולצות „אומן״

איפור „הלנה רובינשטיין״

בתוכנית האומנותית:

אילנה רובינא ולהקתה

החלונות הגבוהים - שמוליק

קראוס, ג׳וזי כץ, אלי מגן

מנחה: גדי יגיל

אנשים

בשעות היום, חורש אריק שרון את חוותו.
בשעות הערב, את שאר הארץ

אליזבט טיילור קיבלה באותו יום מכות מברטון, ברחה לביתה של ידידתה, נראית בתמונה בסידרת צילומים שצולמו מייד אחרי פרידתה מרי־צ׳ארד ברטון, בווילה של סופיה לורן ברומא. הימנית יושבת על שולחן בחצר הבית, משעינה ראשה על העמוד המחזיק סוכך נגד השמש. בתמונה המרכזית: סופיה לורן ניגשת אליה כדי לברר מה קרה. בתמונה משמאל: אליזבט טיילור הבוכיה, מספרת לסופיה לורן על הצרות שאירעו לה אותו יום.

■ קל מאד לשחרר עכב־רים, אבל קשה מאוד לתפוס אותם לאחר מכן. זאת למד ה־שבוע **יצחק בן־אהרון**. אחרי שאמר באחת האסיפות שהעכ־ברים יתפסו את כיסאו אם יסו־לק ממנו, הוא התחרט, רצה להחזיר את העכברים לפיו — ולא הצליח. כאשר בא אליו כתב הטלוויזיה **אורי גולד־שטיין** וביקש לראיין או־תו על הפסוק, התלקח בן־אהרון, אמר שלא ידבר על שטויות, אלא רק על עניינים חשובים. המראיין לחץ עליו, ואז הפסיק בן־אהרון את הרא־יון. המראיין התחיל מחדש, ניסח את השאלה בצורה אל־גנטית, אך ברגע שהציג לו שאלה לעניין, הפסיקו בן־אהרון באמצע. כך זה נמשך כמה פע־מים. בסוף טילפן בן־אהרון ל־טלוויזיה, תבע שלא לשדר את הראיון. הטלוויזיה נענתה, כמובן.

■ בעדותו בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב במישפט ש־הגישה סיעת מרי נגד ועדת הבחירות המרכזית להסתדרות, סיפר יושב־ראש הוועדה **אפריים ריינר** כי לצורך הכנת המישפט העיר בחצות הלילה את מזכיר מועצת פו־עלי נצרת **ג׳ורג׳ סעד**, ושאל אותו: „מדוע לא נתת לנציגי מרי את ספרי הבוחרים?" תשו־בתו של המזכיר מנצרת: „מי זו מרי? אני לא מכיר אותה."

■ המועמד לתפקיד ראש עיריית תל־אביב מטעם גח"ל, **שלמה** („צ׳יץ׳") **להט**, נוכח השבוע כי שמו עדיין לא נקלט כל־כך טוב בקרב הבוחרים. צ׳יץ׳, המתכונן לערוך ביום הרביעי הקרוב מסיבת־עיתונ־אים על גג מגדל שלום כדי להדגים בפניהם מלמעלה את מה שלדעתו לקוי בעיר, ערך ביום השלישי שעבר סיור מוקדם במקום ובסופו נכנס למכונית הוולוו הירוקה שלו והחל לנסוע. בדרך ראה ערימת עצים מונחת על הכביש. הוא ירד ממכוניתו והחל מפנה את העצים. מונית עברה במקום, נעצרה לידו והנהג אמר לו: „אני מכיר אותך. אתה צ׳ץ׳ שרוצה להיות ראש העיר. בוא אעזור לך." השיב לו צ׳יץ׳: „קודם כל, תודה רבה לך. אבל דע לך שקוראים לי צ׳יץ׳ ולא צ׳ץ׳!"

משה דיין מצא בשבוע שעבר זמן לבקר יחד עם רעייתו רחל, בתערוכת יעקב אגם במוזיאון ת"א, קיבל הסברים מהפסל על עבודותיו. משמאל בתמונה: מנהל המוזיאון חיים גמזו.

■ מאז שנכנס לקלחת ה־חיים הפוליטיים, הפך סדר יומו של **אריק שרון** עמוס ביותר. מזכירתו החדשה שהועמדה ל־רשותו על־ידי המיפלגה הלי־ברלית, הבלונדית היפה **מלכה הרצברג**, צריכה להשיב ריקם את פני המטלפנים הרבים ה־רוצים לקבוע פגישה עם הבוס שלה. התשובה שנותנת להם מלכה: „אריק עסוק מאוד. הוא חורש עדיין את השדות בחווה ומתכונן לחרוש את כל הארץ, לכן קשה לקבוע איתו עד ה־בחירות."

■ חוש־ההומור של דובר צה"ל, תת־אלוף **פנחס** („פינ־ייה") **להב**, אינו נוטש אותו גם בשעות לחץ. כך, למשל, אחרי שנודע כי חבורת צעירים חטפה נשק במינזר סנטה קאת־רינה, לקחה שני חיילים כבני־ערובה וברחה עימם למידבר, ביקשו כמה עיתונאים את תגו־בתו של דובר צה"ל. השיב להם פינייה כיד הלצון הטובה עליו: „אלה שעשו את כל הרעש הם שלושה עריקים מ־צה"ל — אז תארו לכם מה היה קורה כבר אם את המיבצע הזה היו עושים חיילים טובים של צה"ל."

■ כשנודע בבניין הטלוויזיה בירושלים על החטיפה בסנטה קאתרינה, יצא הכתב הצבאי של הטלוויזיה **נחמן שי** ב־לווית צלם במטוס שכור לסי־ני. הם חיפשו מלמעלה את הג׳יפים והרכב החטופים, אבל לא הצליחו לגלות אותם ונחתו בשדה־תעופה צבאי. דקות מיספר אחרי הנחיתה, הגיע למקום ההליקופטר ש־הביא את מפקד פיקוד דרום אלוף **שמואל גונן** (גורדיש) יחד עם החוטפים. צלם הטל־וויזיה שקיווה לסקופ, רץ לצלם את החוטפים. אבל גורדיש עצר בעדו, ואמר: „הבטחתי להם שלא יצלמו אותם."

■ אי הקרנת הסרט בטל־וויזיה ביום הרביעי האחרון, בגלל שביתת חטכנאים אחרי השעה 10.30 בלילה, הרגיזה רבים מהצופים שחיכו לסרט. צופה אלמוני שטילפן לממלא מקום מנהל הטלוויזיה **סיים פאתל**, אמר לו: „אם אתם לא מפסיקים מייד את הבידור המחורבן שלכם ומקרינים את הסרט, אני שורף לכם את ה־בניין!"

■ ההצלחה הבלתי רגילה שקוצרת להקת כוורת בהצגה המוסיקלית סיפורי פוגי, לא תהיה כנראה בת־חלוף ותונצח בהיסטוריה. אמרגנה של הלה־קה, **אברהם** („פשנל") **דשא**, עומד לעשות זאת בדרכו ה־מקורית. פשנל כבר הנציח את הצלחתו הגדולה הראשונה, לה־קת הגשש החיוור, אחרי שקרא את בנו בכורו בשם **גשש**. בתו ניצלה מגורל דומה, כיוון שנולדה בשעה שלא היתה ל־פשנל להקה חדשה ונקראה ב־שם **שירלי**. עתה נמצאת אשתו של פשנל, **ניצה דשא**, בחודשי הריונה האחרונים. אם יוולד לזוג דשא בן הוא ייקרא בשם פוגי. אם תהיה זו בת, ייקרא שמה כוורת.

■ גם לדוגמנית **דניאלה הוד** היו בעיות עם שמות ילדיה. דניאלה, הנשואה ל־עורך־הדין **יעקי סלומון**, קר־אה את שם בנה הראשון **דין**. כשהרתה שוב התלוצץ ידידה, הבדרן **שמואל שי** הציע לה לקרוא את הילוד בשם בג"ץ אם יהיה זה בן או עתירה אם תהיה זו בת. כאשר נולד ל־דניאלה בנה השני, לא המתין שי עד שידע את השם שהוענק לו, שידר באחת מתוכניות ה־רדיו בהן הוא משתתף ברכות להולדת בג"ץ. דניאלה אומנם קראה לבנה בשם אחר, אולם בינתיים נקלט השם שהעניק שי לבן אצל רבים מידידיה, ש־מיהרו לברך אותה ואת בעלה להולדת בג"ץ.

יגאל קם — צחוק, צחוק, אבל...

● איך לקרוא לחזית הימין? זוהי בעייה של ראשי־תי־בות. הנה כמה אפשרויות:

— „גוש לאומי ליברלי" — ג ל ל. לא נעים. מישהו יכול לחשוב על סוסים. או — ג ו ל ל. זה יסתום את הגולל על המרכז החופשי.

— „מרכז לאומי ליברלי" — מ ל ל. ידברו הרבה, יעשו מעט.

— „ליכוד לאומי ליברלי" — לל"ל. אפשר לבטא את זה! למשל: ל י — ל ה — ל ו.

● דיין רוצה לזרוק יהודים ל...י מ י ת.

● דיין לא רק נ ץ, גם ב ז!

● בן־אהרון והימאים: ה ע כ ב ר י ם נוטשים את הספינה.

● שביתת הימאים: צ י מ ־ צ ו ם.

● מארגן חוגי־בית: יש לי יום יום ח"כ.

● כלכלת ישראל: מי שעושה מעשי ז מ ר י מקבל שכר מ פ י נ ח ס.

מכתבים

אדם לאדם —

מאפייה!

זוג צעיר קנה דירה משומשת. בערב, אחרי יום עבודה, הם הגיעו לדירה עם רהיטיהם. והנה התברר להם שהדיירים הקודמים לקחו איתם את כל נורות החשמל — לא השאירו אחת לתרופה! כמו כן הסירו ולקחו את חוטי הכביסה שהיו מתוחים על המרפסת. שדדו ארון מטבח. סילקו את המראה הגדולה של ארון הבגדים, ואפילו את המקל שמחזיק נייר טואלט לא השאירו! וגם, להבדיל, את המזוזה.

לזכותם של אותם בני־אדם ייאמר שבכל זאת הם השאירו משהו: הם לא לקחו איתם את הקירות והמרצפות, החלונות והתריסים. גם את הצבע מהקירות הם לא גירדו. הם אפילו השאירו משהו משלהם: הרבה אשפה ופסולת. כל הכבוד לנו, בני־האדם, נזר הבריאה!...

פעם עוד היו אומרים: „אדם לאדם זאב”, ו„ארץ אוכלת יושביה”. היום אפשר כבר לומר בשקט גמור: אדם לאדם מאפייה, בארץ שיושביה אוכלים זה את זה.

ישראל אור־גויים, חולון

אימפריה

יודאיקה

גדולתו של ד״ר אלסברג שגילה את מיסמכי הפנטגון במקומו מונח. לא נגרע מכבודו אם נזכיר את אחיו התאומים ילידי הארץ: אותו פקיד הגינזך חי חסידוף שגילה בזמנו את קשר ההשתקה בפרשת סחר־ירקוני־עמוס בן־גוריון; אחיו הסיאמי הגיאולוג דויד גיב שהוליד את גילויי השחיתות בנתיבי־נפט — הללו רק שניים מאבירי המיסדר הדון־קישוטי עבורם העוול הוא עלבון לשכל הישר.

מחשבות אלו עלו בדעתי בשומעי שירה פטריוטית־כביכול מפי זאטוטים ממיגרש המישחקים המשתרע מתחת לחלוני. שירים על פיתחת־רפיח, שארם א־שייך ורמת־הגולן.

הסתכלתי מבעד לחלון וראיתי דרדקים זבי־אף וחשופי־שת והם הם השרים. אלה הם תשתית ועתיד כל האימפריות — כולל האימפריה יודאיקה שלנו.

שאול יצחקי, קריית־מוצקין

מפלאי

שנת־בחירות

במיפעל שאני עובד יש כ־80 פועלים. קיבלנו הביתה הזמנות לאסיפת־בחירות מטעם מיפלגת העבודה. על ההזמנה היה חתום „בברכת חברים” לא אחר מאשר מעבידנו.

כך נודע לנו כי הפועלים והמעביד שייכים למיפלגה אחת.

באסיפה היינו חמישה משתתפים. נוסף לנו היה גם פועל אחד שלא היתה לו סבלנות לשבת במקום אחד כל הזמן. יצא ונכנס, יצא ונכנס עד שלבסוף יצא ולא נכנס יותר.

זהו זה, אין מה להוסיף.

ראובן דגני, חיפה

זאת דימוקראטיה,

זאת?

מאז ומתמיד נחשבת ארצות־הברית בעיני רבים להתגלמות האמיתית של הדימוקראטיה.

לפיכך נדהמתי כאשר קונסול ארצות־הברית בישראל סירב לאשר לי ויזה לארצות־הברית בגלל... שערי הארוך.

ארצות־הברית, אשר בה צמחה אופנת השיער הארוך, אינה מתירה לצעירים בעלי שיער ארוך להיכנס לתחומה.

הדימוקראטיה־כביכול האמריקאית מגיעה לאבסורדים נוספים.

ידוע לי כי הקונסול האמריקאי אינו מאשר ויזה לארצות־הברית גם לאנשים שיש להם כתם שמאלני בעברם.

זאת דימוקראטיה, זאת?

א.ה., תל־אביב

קצת כבוד

למישטרת ישראל

כקורא ותיק של עיתונכם אני נתקל בו תמיד בדיווח על הפעולות הלא נכונות שמבצעת משטרת ישראל:

כשהפנתרים מפגינים, זורקים אבנים, חוסמים את התנועה, שוברים חלונות ראווה — „המישטרה לא בסדר.” כשמפגינים רוצים להתפרץ בכוח לכנסת, והמשטרה מונעת — „המישטרה לא בסדר.” כשעולי גרוזיה לוחמים על מקום עבודה ועל קיומם, והמישטרה לא מתערבת — „המישטרה לא בסדר.” כשיש צורך להשתלט על כל מיני בריונים, פושעים, שודדים ובכדי לרסנם יש צורך להפעיל כוח — „המישטרה לא בסדר.” כשהמישטרה לא חוסכת ימים ולילות למצוא ילדים אבודים, שומרת על הסדר הציבורי, ומשתדלת לבוא מהר על כל קריאה לעזרה על אף חוסר כוח אדם, ועומדת בלחץ מתמיד ובכל־זאת שולטת על המצב בכבוד, על כל זה אף פעם לא נזכרו בכתבות של העולם הזה. למה?

לדעתי יש לנו מישטרה טובה שראוי להתגאות בה. לא משוחדת, לא מושחתת, עממית, ותמיד מוכנה לעזור לזה הזקוק לה. קצת כבוד למישטרת ישראל. מגיע להם!

זלמן פירן, ירושלים

החתול האנושי בבית־שימוש
כאחד האדם

מותר האדם

מן הבהמה?

מי אמר: „מותר האדם מן הבהמה”? איך שלא יהיה, הוא בטח לא ראה את החתול המופיע בתמונה המצורפת. העושה את צרכיו כאחד האדם.

שמוליק קולנדר, תל־אביב

● החתול בבית השימוש — ראה תמונה.

דו״ח

דימיוני

„העולם הזה” 1874, „סיקורת — עקידת יצחק רוכבת שוב”, דו״ח מיוחד של ועדה ציבורית דימיונית בעלת אחריות לאומית לגמרי.

בעיקבות הכתבה על המחזה שכתבתי, ברצוני להאיר כמה עובדות באור הנכון.

מן המאמר נוצר הרושם שכתבת העולם הזה כאילו ראיינה אותי, וכי אני קבלתי באוזניה על נסיונות לצנזר את המחזה. בין היתר היא אומרת שהמחזה „...מוצג כל פעם באולם אחר. ללא הנהלה, ללא תקציבים — וללא צנזורה.” ובכן, לא היו דברים מעולם.

כתבת העולם הזה חזתה בהצגה שלי בצוותא ואף קיבלה ממני עותק של המחזה, אך יותר מזה לא היו בינינו שום חילופי־דברים.

ברצוני לציין שהמחזה איננו בא לשרת שום דיעה פוליטית. המשמעויות העולות ממנו הן שונות ומגוונות וכל צופה יכל להבין אותן בדרכו הוא.

המחזה זכה בתמיכה כספית של המועצה הציבורית לתרבות ואמנות והנהלת תיאטרון צוותא לקחה אותו תחת חסותה. שם הוא מוצג באופן קבוע. מעולם לא נתבקשתי על־ידי אחד מהגופים הציבוריים הללו לקצץ או לשפץ או לשנות את ההצגה כפי שטוענת כתבת העולם הזה. להיפך, אני זוכה בתמיכתם המלאה.

אילן רונן, תל־אביב

● חבל שהמחזאי אילן רונן לא טרח לקרוא את כותרת המאמר המציינת בפירוש, כי מדובר בדו״ח דימיוני. ובכלל, כנראה אין במחזהו שום דיעה פוליטית אם זכה בתמיכה כספית של המועצה הציבורית לתרבות ואמנות.

אדם לבדו ישכון

אם זה היה נגמר כך, הייתי מאוד מאושר, שעמי עם ישראל לבדו ישכון. אולם, המציאות רחוקה הרבה מעבר לכך. מוטב היה לאמר על עמנו כיום: אדם לבדו ישכון.

עמדתי בכביש סואן, כאשר הדלק במכוניתי אזל. עברה רק רבע שעה, עד שנהגת חמודה עצרה והסיעה אותי לתחנת־דלק, וכאן החלה האשלייה. לאחר שקיבלתי ג׳ריקן דלק מעובדי התחנה, עמדתי בכביש מול התחנה, וניסיתי לעצור מכונית, כדי שתיקחני למכוניתי. קיוויתי, שתוך מיספר דקות, יעצור נהג אדיב, ויסיעני למכוניתי. עמדנו אני והג׳ריקן, שעתיים על הכביש, מקווים משום־מה, שמישהו יעצור ולשווא. לאחר ייאוש מוחלט החילותי לספור את המכוניות החולפות על פני. 80 מכוניות, לא אי־

אמיר

דון־קישוט וסנצ׳ו פנצ׳ו
גם הוא לא האמין!

ני מגזים, 80 מכוניות חלפו, ואף אחד לא עצר. השעה היתה בסך־הכל שבע בערב. הייתי לבוש במכנסיים קצרים וחולצה לבנה, כך, שלמחבל לא דמיתי. אולם אני חושב, שאם הייתי חייל במדים, גם זה לא היה בעזרי.

במשך שעתיים היה לי פנאי לחשוב על כך. הייתכן? במדינת־ישראל!? לפני זמן מה קראתי, על נהג שהתאבד, לא בישראל, בחו״ל, לאחר שנשאר תקוע עם מכוניתו 12 שעות. לי הספיקו שעתיים, כדי להבין את מה שתמיד, לא רציתי להאמין: אנו זרים איש לאחיו!

■ ■ ■

אתם נלחמים למען השלום ואני קורא לכם: חידלו! אפילו דון־קישוט אמר לסנצ׳ו (אחרי שעפו בשמים על סוס מעץ) „כחפצך אתה, כי יאמינו לכל מראות עיניך בשמים, כן חפצי אני כי תאמין גם אתה לכל המראות, אשר ראיתי אני במערת מונטסינוס.” דון־קישוט עצמו ל א ה א מ י ן במעשיו, למרות שלכאורה נדמה כי כן הוא. ואתם מאמינים? אין אני רוצים בשלום. אין אנו רוצים מילחמה. ולאמיתו של דבר, אין אנו רוצים דבר. כיצד נשלה את עצמנו, שאנו רוצים בשלום עם אוייב, כאשר אדם לחברו במדינת־ישראל, חש ניכור כה רב. מה הפלא שחיילים עומדים לצידי הדרכים, ואין עוצר. רק כאשר מילחמה בשער, קוראים כולם: „הבה נתאחד!” הרי גם כלבים בעת סכנה מתלכדים. אנו גרועים מהם. וזה כואב.

קיימים אומנם מתי מעט, אשר עדיין משלים את עצמם, כי ניתן לעשות שלום, והבעייה היא רק אם להחזיר שטחים אם לאו. זו אינה הבעייה. הבעייה עמוקה הרבה יותר. צחקנו כשסיפרו לנו, שבארה״ב יכול אדם לשכב מת ברחוב במשך שעות, ואף אחד לא יעצור לברר מה אירע לו. אין זה מצחיק, ואין אנו רחוקים מכך.

■ ■ ■

כאשר אמר בילעם: „עם לבדו ישכון”, צדק. אולם לא מפני שאנו עם סגולה, אלא מפני שאנו מנוכרים וזרים לעצמנו, ומה הפלא, שלבדו ישכון כעם, אם לבדו ישכון כאדם?

צר לי על אותם מעטים המאמינים עדיין. וכפי שאמר לי העגלון שאספני לעגלתו והביאני למכונית עם ג׳ריקן הדלק: „אם לא הייתי עובר, היית מחכה עד הבוקר.” כולנו, נחכה עד סוף הדורות. נחכה לבוא המשיח, כי זה מה שנותר לנו לעשות. כבר שנו חכמינו מזה דורות: עוד לא אבדה תקוותינו. התקווה שנות אלפיים...

מייק אמיר, קריית־ביאליק

יש לך
265 סיבות
להיות לקוח שלנו

אלה הם 265 הסניפים של קבוצת בנק לאומי
הנמצאים בקרבת ביתך, מקום עבודתך,
במרכז המסחרי או בנמל התעופה —
בכל מקום ובכל שעה בהם אתה זקוק
לשרותי בנק לאומי-**כל-בו בנק.**
אנו מציעים לך בנוסף לרשת סניפים זו,
גם את מערכת הבנקומטים היחידה בארץ.
אנו חושבים עליך כאשר נפתח סניף או בנקומט חדש
ונותנים לך סיבה נוספת להיות לקוח שלנו.
כי כל סניף חדש מביא את עשרות השרותים
של הכל-בו בנק קרוב יותר אליך.
כשאומרים כי בנק לאומי הוא הבנק הגדול
במדינה, מתכוונים גם לזאת כמובן.

בנק לאומי
לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן

פרסום א. מל

תמרורים

מ ו נ ה • לתפקיד מנהל הקרייה למח־קר גרעיני בנגב, במקומו של יוסף טור־ליפמן שכיהן בתפקיד במשך שמונה שנים ונבחר עתה למנהל הכללי של המועצה לשיווק פרי־הדר, **אברהם סרוסי** (52), שסיים ב־1941 את לימודי הכימיה ב־אורגוואי, מכהן מ־1968 כסגן מנהל הקרייה למחקר גרעיני.

מ צ פ י ם ל ת י נ ו ק • בעוד כחצי שנה, שתי בנותיו של איל־הספנות ח"כ יעקב מרידור. הבת הבכורה, **רחל**, ה־נשואה לח"כ **יוסף קרמרמן** שהוא כבר

יוסף ורחל קרמרמן
— איל־הספנות

יגאל ומיקה בשן
— מצפה לנכדים

אב לבן מנישואים קודמים, והבת הצעי־רה **מיקה**, הנמצאת עתה בניו־יורק יחד עם בעלה הזמר **יגאל בשן** שהוציא לפני שבועיים את תקליטו הראשון באר־צות־הברית.

ז כ ה • באות החינוך האמנותי שהוא חלק ממערכת־הדירוגים של ליגיון הכבוד מטעם ממשלת צרפת, הכוריאוגראף ה־ישראלי **יונתן כרמון** המכהן כמנהלו האמנותי של המוסיקול הפאריזאי אולימ־פיה, עבור חלקו בעיצוב טעמם הטוב של הצרפתים בענייני אמנות.

ז כ ה • בפרס ראשון למנצחים של האקדמיה למוסיקה בעיר האיטלקית סיי־נה, המנהל המוסיקלי של התזמורת הקא־מרית של רמת־גן **עמוס מהר**, שגבר על 85 מנצחים מ־70 ארצות.

נ י ש א ו • מזכירתו של ראש מח־לקת החדשות בערבית יוסף בראל, ה־ג'ינג'ית **ג'יהאד זאייד** שהיא מוסלמית והכתב **פרחאן נאסר** שהוא דרוזי מ־עוספיה. השניים יצאו לירח־דבש בקפ־ריסין.

נ פ ט ר • בכפר גין, בגיל 65, זקן חמולת זועבי בישראל, **חמזי זועבי**, אחיו של ראש עיריית נצרת סייף־אל־דין זועבי, שיתפוס עתה את מקום ראש החמולה.

נ פ ט ר • בספרד, בגיל 72, האיש ש־שלט בקובה במשך 11 שנים והודח ב־1959 על־ידי פידל קאסטרו, **פולגנציו בטיסטה**, שהוגלה מארצו אחרי הדחתו, התגורר מאז בפורטוגל. היה סמל בצבא הקובני, עלה לשילטון בשנות ה־30, נבחר לנשיא קובה ב־1940, תפקיד אותו מילא עד 1944, נבחר שוב ב־1952, שימש ב־תפקיד עד שקאסטרו ואנשיו כבשו את הבירה הוואנה.

נ פ ט ר • בגיל 83, השחקן **דויד ורדי** שהיה ממייסדי הבימה, הקים לפני 40 שנה יחד עם אשתו חווה יואלית בית־ספר לאמנות המישחק, פרש מפעילות תיאטרונית לפני 10 שנים. יליד אוקראינה, עלה לארץ ב־1909 ולמד בגימנסיה הרצ־ליה, ב־1914 נסע להוריו ברוסיה וב־1917 הצטרף לקבוצה המייסדת של הבימה ב־מוסקבה.

אוז - תוצרת דובק, הסיגריה המובחרת הצועדת בראש, הרחק לפני כל סיגריה אחרת

הסטאטיסטים

אחת האימרות החכמות ביותר שנשמעו אי־פעם בזירה המדינית נאמרה על־ידי סנטור אמריקאי, בשעה שהנשיא ניכסון רצה למנות את אחד מידידיו הפרטיים לתפקיד של שופט בית־המישפט העליון.

אותו ידיד היה, למרבה הצער, כסיל גמור. כאשר בא אל הסינאט כדי לקבל את האישור למינוי, נתברר שאין לו שום כישור לתפקיד הרם.

תומכי ניכסון התקשו למצוא אף נימוק סביר אחד שיצדיק את מינויו עד שהסנטור הנ"ל גילה את הנימוק המשכנע: **"כל חלקי הציבור האמריקאי מיוצגים בביהמ"ש העליון. מדוע יהיה ציבור הכסילים ללא ייצוג הולם?"**

אמנם, זה לא עזר. האיש לא זכה בתפקיד. אך האימרה נשארה שמורה בזיכרוני.

■ ■ ■

השבתי עליה לא פעם באולם הכנסת ובמיסדרונותיה, בהסתכלי בח"כ זה או אחר. שאלתי את עצמי: "מה הוא עושה כאן, בעצם?" ועניתי לעצמי: "מה יש. רק לחכמים מגיע ייצוג בכנסת?"

יש בכנסת כמה אנשים חכמים. יש בה הרבה אנשים פיקחים. יש בה כמה וכמה אנשים שאינם כל־כך פיקחים, אבל הם מבינים, לפחות, נושא מסויים.

אבל יש בכנסת — בכל כנסת — כ־20־30 אנשים טובים שאפשר להגדירם ככסילים, פחות או יותר.

הם מסתובבים במיסדרונות כנשמות תועות. כשהם קמים לדבר, נמלטים מן האולם גם המעטים הרגילים לכבד מקום זה בנוכחותם. אין להם דבר לומר על כל נושא שבעולם.

נוספים אליהם חברי־הכנסת שהם בבחינת "נפקדים־נוכחים". הם נוכחים ברשימת מקבלי המשכורות של הכנסת, אך נפקדים מעבודתה, במליאה ובוועדות.

כל אלה יחד מהווים חלק די נכבד של הכנסת. הסטאטיסטיקה אומרת שיש 120 חברי־כנסת. אם ננכה מן הסטאטיסטיקה את הסטאטיסטים האלה, יצטמצם המיספר ל־60 או 70.

■ ■ ■

אני מעורר בעייה זו כיום, מפני שעוד מעט יישבו כל מיני מוסדות בכל מיני מיפלגות וירכיבו רשימות לכנסת הבאה. ועדות־מינויים. הנהלות. מרכזים.

איך הם יעשו זאת?

כיום יש שתי שיטות להרכבת רשימה: שיטת קבוצות־הלחץ ושיטת חלון־הראווה.

השיטה הראשונה היא הפשוטה ביותר. בכל מיפלגה יש קבוצות־לחץ. זה טבעי, ואפילו לגיטימי. כל אחת מהן דורשת ייצוג מכסימלי בכנסת, וועדת־המינויים צריכה לאזן איכשהו את הדרישות.

השיטה השנייה לוקחת בחשבון את הצורך למשוך קולות, ולהציג בפני כל מיגזר של הציבור אנשים המייצגים אותו, כביכול, בתוספת צו־האופנה הריגעי: פעם מדענים, פעם פרופסורים, פעם אלופים.

למעשה, משמשות שתי שיטות אלה בעירבובייה, כשהכל משתדלים להרכיב רשימה שתענה על שתי הדרישות כאחת. בחלומותיהם רואים מרכיבי־הרשימות דמויות אידיאליות, המספקות כמה דרכים בעת ובעונה אחת.

למשל: אלוף־מארוקאי־אשה. אילו נמצא כזה — כלומר, כזאת — זה היה הורג שלושה זבובים במכה אחת. או: עולה־רוסי־אשה־נציגת־דור־ההמשך. גם שלושה במכה אחת.

אבל אין מציאות כאלה בשוק־הפישפשים המיפלגתי, והעבודה קשה, קשה.

■ ■ ■

ניקח, למשל, מיפלגה בינונית — מיפלגת מלכות ישראל. יש לה 15 מקומות בכנסת היוצאת, והיא מקווה להשיג בבחירות הקרובות את אותו המיספר — למרות שמנהיגיה מכריזים שהבוחרים עומדים בתור, ומובטחים לה הפעם 22 מנדאטים.

15 מקומות ריאליים. מה עושים בהם?

אחרי דין ודברים, מריטת שערות, חריקת שיניים, תיגרת־ידיים אחת או שתיים, התפטרויות, אולטימטומים, האשמות הדדיות בשפיכת־דם, איומים בהתאבדות, מתקבלת הרשימה הבאה:

3 — מנהיגים היסטוריים. (אם לא ייבחרו, הם יתאבדו.)
1 — גנרל. (כולם מסכימים שהוא לא כל־כך חכם, אבל הפעם אי־אפשר בלי גנרל.)
1 — עולה מבריה"מ. (חיוני, גם האחרים לוקחים.)
3 — עדות המיזרח. (1 מארוקאי, 1 עיראקי, 1 תימני. זה עדיין די בזול, אם לוקחים בחשבון שכמחצית קולות הרשימה באות מעדות־המיזרח.)
1 — אשה. (זה תמיד בזול. גם הנשים מהוות מחצית הקולות, אבל הן מסתפקות במועט, ברוך השם.)
2 — המישמרת הצעירה. (לא מייצגת כלום, אבל עושה הרבה רעש. דרשה 5. מזל שאפשר היה להוריד ל־2.)
3 — איגוד עובדי המלכות. (זוהי הסיעה בהסתדרות. צריכים לתת להם משהו.)
3 — בעלי הון. (אין להם קולות, אבל הם נותנים הרבה כסף.)

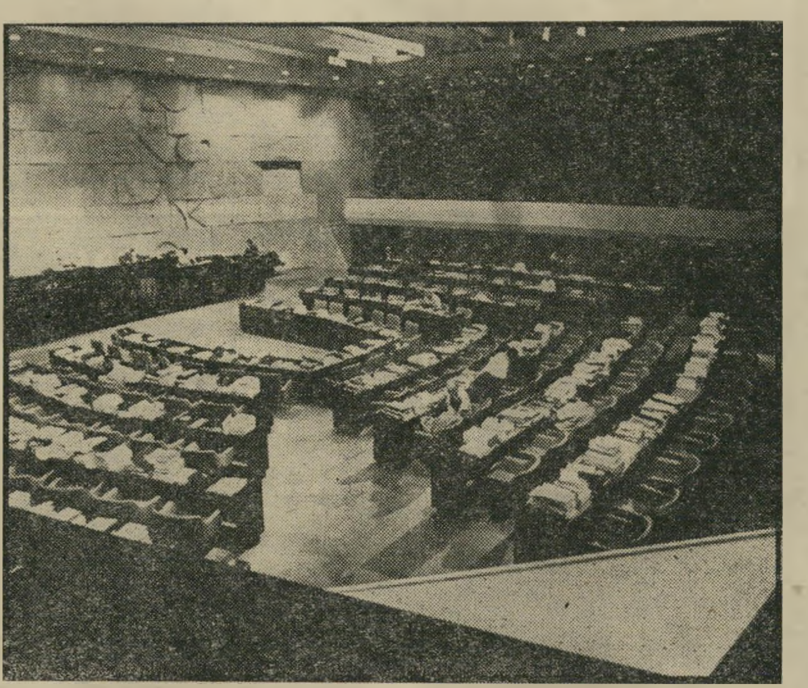

"מליאת" הכנסת: האם מגיע ייצוג לכסילים?

כן, אני יודע לספור. זה לא 15, זה 17.

אבל אין ברירה. צריכים להתגבר על זה איכשהו בהבטחות של התפטרות ורוטאציה (שאין להן שום סיכוי להתגשם. אף אחד אינו מוותר על כסא בכנסת, בלי עזרת מלאך־המוות.)

זוהי, כאמור, השיטה המקובלת ביותר. במיפלגה מסודרת (כמו המפד"ל, לאחרונה) זה מסתדר באורח לגיטימי, על־ידי בחירות פנימיות. באחרות זה נעשה בסיגנון מיסחר־בהמות. אבל התוצאה שווה.

כאשר מסתיימת המלאכה, והרשימה מוגשת לוועדת־הבחירות, 30 שניות לפני תום המועד הקבוע בחוק, נושמים כולם נשימה עמוקה של הקלה. איך שהוא בא הכל על מקומו בשלום.

■ ■ ■

האמנם? הצרה היא שבכל ההמולה מורטת־העצבים הזאת נשכח דבר אחד, הנראה בלתי־חשוב ערב־בחירות: הרשימה הזאת תהפוך מחר לסיעה בכנסת.

הסיעה צריכה למלא תפקיד. היא צריכה לפעול כיחידה מיבצעית במשך 4 שנים, במילחמה על הרעיונות שלמענם נבחרה.

שום סיעה הנולדת בנסיבות כאלה, אין לה שמץ של סיכוי להיות כשרה לתפקיד זה.

אילו היו מרכיבים את צוותות־האוויר של "אל־על" לפי שיטה זו, היו מטוסי החברה נופלים מן השמיים כציפורים מורעלות. אילו היו מרכיבים כך הנהלה של מיפעל תעשייתי, היה קורה לו מה שקורה בערד.

כמחצית עבודתה של הכנסת היא מלאכת־חקיקה. המיקצוע המישפטי הוא החשוב ביותר בבית־מחוקקים. כדי שתפקיד חיוני זה יתמלא כראוי, צריכים המישפטנים המיקצועיים לתפוס לפחות שליש (ואולי מחצית) המושבים של כל סיעה.

הכנסת אינה עוסקת ברצינות בעניינים צבאיים — אחד הנושאים החשובים ביותר בחיים הלאומיים. במליאה אין נושא זה נידון בכלל, בוועדת־החוץ־והביטחון הוא נדון רק באופן פורמלי. חשוב ביותר שהסיעות הגדולות, המיוצגים בוועדה זו, ישלחו לכנסת קצינים מיקצועיים, המוכנים לבקר באופן מעשי את מערכת־הביטחון. (למיפלגות הקטנות אין ייצוג בוועדה. ממילא, אין טעם שישלחו לכנסת מומחים ביטחוניים. כך היה איסר הראל מבוזבז לחלוטין בכנסת הנוכחית. לא ניתן לו לנגוע בנושא היחידי שהוא מבין בו.)

הכנסת עוסקת הרבה מאוד בענייני כלכלה. חיוני שיהיו בה אנשי־משק, בעלי ניסיון ממשי בניהול מיפעלים, נוסף על כמה אנשי־תיאוריה כלכליים.

סוג זה נעדר כמעט כליל בכנסת הנוכחית. (רק בסיעה ע"מ היו שני אנשי־משק מעשיים, מנהל־בנק ומנהל־מיפעל, אך לא היה בה אף מישפטן אחד. בענייני חקיקה היא לא היתה קיימת.)

נעדרים בכנסת מומחים לשירותי־רווחה ופעולה סוציאלית. אין בה אף רופא אחד.

אין בה אחד שיש לו נגיעה כלשהי לנושא מרכזי — האקולוגיה. (ניסיונו של יוסף תמיר להפקיע נושא זה לעצמו היה תעלול מוצלח של יחסי־ציבור, אך זה לא היה רציני.)

וכן הלאה וכן הלאה.

■ ■ ■

אילו היתה אותה מיפלגה דימיונית — "מיפלגת מלכות ישראל" — מרכיבה את סיעתה בכנסת על פי שיקול זה, היתה קודם כל שואלת את עצמה:

"מה דרוש לנו בכנסת? איך נמלא את תפקידנו בה בצורה היעילה ביותר, לטובת בוחרינו ורעיונותינו?"

בתשובה על שאלה זו היתה מרכיבה את רשימתה, פחות או יותר, כלהלן:

1 מנהיג על תקן של משיח (כדי לנאום את הנאומים ההיסטוריים.)
5 מישפטנים.
3 כלכלנים (2 אנשי־מעשה בעלי נסיון, כגון בתעשייה ובחקלאות, ואחד איש־תיאוריה.)
1 קצין מיקצועי (לשם עבודה, לא לשם ייצוג.)
3 מומחים לבעיות סוציאליות.
1 אקולוג.
1 בעל תפיסה כללית בעניינים מדעיים.

החלוקה המדוייקת תהיה שונה, כמובן, בכל סיעה, בהתאם לאופייה המיוחד, השקפת־עולמה והציבור המיוצג על־ידה.

אם הבחירה תהיה עניינית, בוודאי יימצאו בין כל אלה נשים, יוצאי עדות־המיזרח וחברי ציבורים דומים — אלא שלא ייבחרו בגלל צבע עורם או סימני־המין שלהם, אלא בגלל כישוריהם. וזה בוודאי יותר טוב.

■ ■ ■

אם נבדוק, לאור תמונה זו, את סיעת המערך בכנסת השביעית, יבלוט הפער העצום בין המצוי והרצוי.

בסיעה ענקית זו אין כמעט מישפטנים. מילבד שר־המישפטים, היו בה בסך־הכל 3—4 מישפטנים, מהם רק אחד (חיים צדוק) בעל מעמד רציני במיקצוע. לא היה בה אף קצין בכיר אחד ששירת בצה"ל בעשרים השנים האחרונות (מילבד דיין), אין בה כימעט איש שניהל אי־פעם מיפעל רציני. לא היה בה אף מומחה אחד לבעיות סוציאליות (להבדיל מעסקנים ועסקניות המדברים על נושא זה).

לעומת זאת היה בה אוסף רב של עסקנים מיקצועיים — אנשים שכישורם העיקרי הוא הכושר לנהל אינטריגות ולשבת בישיבות אינסופיות מבלי להשתגע הגמרי.

בגח"ל רבו דווקא המישפטנים, אך בכל שאר השטחים היתה זאת סיעה חלשה ביותר. היו בה מומחים רבים לחזון־הדורות, אך לא לשום מיקצוע אחר. איש־העסקים שבסיעה (יוסף קרמרמן) נאם נאום אחד בשנה, וגם זה מן הכתב. יוחנן בדר הוא מישפטן, שלא ניהל מעולם אף מיפעל קטן שבקטנים.

המפד"ל כנ"ל, אבל בלי מישפטנים.

אלה הם שלושת הגושים הגדולים, המיוצגים בכל הוועדות. מיבחר עקוב דמי, המסביר במידה מסויימת מדוע הוועדות הן עדרי־בות דמי.

לגבי הסיעות הקטנות, הבעייה קשה עוד יותר. ככל שהסיעה קטנה יותר, כן יש צורך להרכיבה מאנשים בעלי כישורים מובהקים יותר. (לגבי סיעת־יחיד הבעייה היא מיוחדת לגמרי, והמועמד זקוק לכישורים מיוחדים מאוד, החל בהבנה מישפטית מינימלית וכלה בניסיון כלכלי. אחרת הוא פשוט נעלם בכנסת, כפי שקרה לרוב סיעות־היחיד.)

■ ■ ■

אחת המעלות של שיטת־הבחירות טמונה בכך שהיא מאפשרת הרכבת רשימות מאוזנות כאלה. בעוד שבחירות אישיות משאירות את הרכב הסיעה למיקרה, מאפשרות הבחירות היחסיות תיכנון והכוונה.

זה להלכה. למעשה אין שום הבדל — מפני שבמציאות הישראלית ראשי־התיבות ח"כ מסמלים תואר, כבוד, פרס לעסקן שהצליח בקנוניות, ולא תפקיד מפרך המחייב כישורים, כמו לכל תפקיד אחר.

איש מאיתנו לא היה מוסר את גופו בידי מנתח, שהגיע לתפקידו רק כנציג אירגון־עולי־טימבוקטו. איש לא היה מוסר בניית ביתו לאדריכל שזכה בתואר מפני שהצליח באינטריגות בחוגי־עולי־קמצ'טקה.

אך את ריפוי חוליינו הלאומיים ואת בניין עתיד מדינתנו אנו מוסרים בידי אנשים שהמכנה המשותף שלהם הוא חוסר כל כישור ענייני.

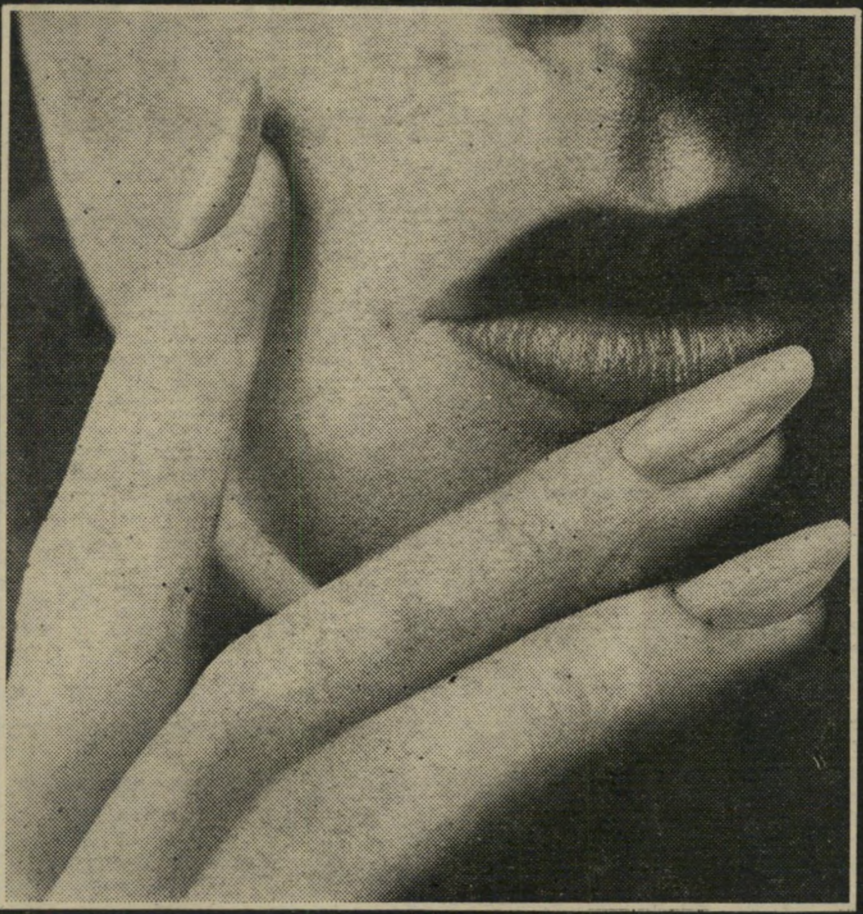

שפתיים מזמינות.
ידיים מקרבות.
...ואת יפה.

סדרת
magic
של 'דורה-גלוס'

שפתוני דורה גלוס מעצבים
את שפתיך ברכות או בחושניות, בלהט או בעדינות,
שפתוני דורה גלוס החדישים
במגוון צבעים אופנתיים. לכת הציפורניים
של דורה גלוס, מעצבת את צפורניך בגוונים
תואמים ומעניקה לידייך
קסם וזוהר מיוחד.
תיא זה יופי.

Taya

dura-gloss

באור - ורשבסקי

דיין אמר שהוא אחראי - דיין חייב להתפטר!

שיכרון הצייד דומה לשיכרון המהמר ליד שולחן־המישחקים. כאשר שיכרון זה משתלט על האדם, הוא עלול לאבד את עשתונותיו, לפעול כרובוט חסר־דעת.

השבוע נראה ששיכרון קולקטיבי כזה אחז בצמרת המדינה?

במערכת הטרור הנגדי, היא איבדה את העשתונות. תוך כדי רדיפה אחרי טרוריסטים, ירדו שליחיה וראשיה לדרגה של טרוריסטים. רמת השיקולים שלהם, מחשבותיהם ורגשותיהם, לא היו עוד שונים מן השיקולים, המחשבות והרגשות של ראשי אירגוני הפידאין.

לעיני הציבור הנדהם בארץ ובעולם, נראה המאבק של ישראל כמילחמת־כנופיות, שבה שני הצדדים אוחזים באותם אמצעים עצמם — כשצד אחד מפעיל מכשירים של אירגוני־מחתרת שלוחי־רסן, והצד השני מפעיל מכשירים ממלכתיים בצורה חסרת־מעצורים.

האם נותר עוד הבדל פסיכולוגי בין ג'ורג' חבש המבקש ללכוד את משה דיין, לבין משה דיין המבקש ללכוד את ג'ורג' חבש?

מס־כך לנצח

בשביל ראש־כנופייה, הרעיון היה גאוני. נתקבל מידע על טיסה של כמה מראשי החזית העממית לשיחרור פלסטין מביירות לבגדאד. ביירות נמצאת בטווח המטוסים והמכשירים הטכניים של ישראל. הבה נחטוף את המטוס.

רעיון פנטסטי. למה לא?

אילו היתה קיימת ממשלה בישראל, ואילו היו חבריה מדינאים אחראיים, היתה נשמעת מייד תשובה מוחצת לשאלה זו. היו הרבה סיבות טובות „למה לא".

ישראל היא מדינת־חוק. עובדה זו מעניקה לה יתרונות רבים על אירגון־טרור. יתרונות אלה כרוכים במיגבלות — אך חשיבותם עצומה. קולה נשמע בעולם בכבוד, היא מפעילה מערכת מסועפת של קשרים דיפלומטיים, היא יכולה לשכנע את דעת־הקהל העולמית. שיכנוע זה יצמיח פירות מעשיים.

במאבק נגד טרור, אין זה קל. ההישגים הם הדרגתיים, איטיים ובלתי־דרמתיים. העולם מהסס לקבל את נקודת־ההשקפה של ישראל, מפני שישראל אינה מציעה שום פיתרון לפלסטינים, מעמידה אותם בפני קיר אטום, כלייה לאומית.

אולם העולם, המעוניין בתעופה האזרחית, קיבל בהדרגה את השקפות ישראל. שיכנוע עולמי החלה לגרום לתזוזה.

כל זה נהרס במחי־יד. איש לא שאל את שר־החוץ, אשר גולדה מאיר מתייחסת אליו כאל נער־שליח בעל פה גדול. גולדה עצמה, שעם גבור זיקנתה משתלטת עליה אמונה סנילית שהעולם כולו שונא את ישראל, איבדה מזמן כל שיקול בנושא זה. כך ניתנה למעשה יד חופשית לאדם ללא בגרות מדינית, מס־כף צעיר־לנצח היושב על תקן שר־ביטחון: משה דיין.

משה דיין הוא חסיד נשבע של התחכמויות. הוא מאמין שיש בכוחן של תעלולים מוצלחים לפתור בעיות היסטוריות.

הוא מוכן להקריב כימעט כל עניין מדיני למען הצלחה מיבצעית מיידית. הטרור הנגדי הפך אצלו, ואצל חסידיו, למסע־צייד מרתק, המתחיל להגיע לממדים של נארקומניה, כשהדאגה לביטחון המדינה מקדשת את כל האמצעים.

ברוח זו נתקבלה החלטת היירוט.

חוסר כל מעצור

זה לא קרה לדיין ולישראל בפעם הראשונה.

בשנת 1954, כאשר משה דיין השתלט בפעם הראשונה על מערכת־הביטחון, עם פרישת דויד בן־גוריון לשדה־בוקר, אירעה שורה ארוכה של עיסקי־ביש. עניין החבלה האינפנטילית במצריים, שנכנסה להיסטוריה בשם „העסק הביש", היה רק אחד מרבים. קדם לו הטבח של קיביה, כפר שפוצץ על־ידי יחידה 101 על ראש נשותיו וילדיו. אחריו באה ההתקפה הגדולה על עזה בפברואר 1955, שבוצעה על־ידי דיין תוך הונאת הממשלה, ודחפה את מצריים לזרועות הסובייטים.

תקופה זו בחיי ישראל ודיין באה לקיצה למחרת מיבצע־סיני, כאשר בן־גוריון החליט להרחיק את דיין מכל השפעה על מערכת־הביטחון.

אך לאחרונה התבצר דיין בעמדת־המפתח, ועכשיו הוא מסוגל להכתיב שוב את מעשי ישראל.

יש לכך סיבות פנימיות וחיצוניות.

אחרי שדיין השתלט למעשה על גולדה, ואחרי שה„יונים" המיסכנות של מיפלגת־העבודה סולקו מכל השפעה על ענייני חוץ וביטחון, מכתיב דיין את הקצב. עכשיו אין עוד איש בממשלה המסוגל לעצור את דיין, הזוכה בתמיכת גולדה.

מבחינה חיצונית, נעלמו כל ההיסוסים בגלל כוחו של צה"ל. יירוט המטוס בלבנון היה אפשרי מפני ששום חיל־אוויר ערבי אינו מסוגל להתנכל בצורה דומה לקווי־האוויר של ישראל. בגלל טווחי הטיסה וטווחי המכ"ם, רחוקים רוב הקווים האלה מיכולת־הפעולה הערבית. וגם במקומות שבהם יש אפשרות טכנית של פגיעה, אין היא סבירה, מפני שיש בכוחו של צה"ל להנחית על מדינות־ערב מהלומות מוחצות.

בהעדר כל מעצור פנימי וחיצוני, וכאשר שוררת האמונה שאפשר ורצוי לצפצף על דעת העולם כולו, נתערערה מערכת־השיקולים של צמרת המדינה.

חבש בשבי

ההחלטה הנמהרת לפתוח באש על המטוס הלובי נבעה מאווירה כללית זו.

האיש העומד מעל לחוק בישראל, מעמיד את עצמו מעל לחוק הבינלאומי. משה דיין מזיז עכשיו חביות בכל העולם.

יירוט המטוס נעץ סכין בגב המערכת המדינית של ישראל. בן לילה הושמטה הקרקע מתחת לעמדה המוסרית של ישראל, המטיפה נגד פיראטיות אווירית. בין יפאני מטורף, המאיים על טייס אזרחי, ובין טייס חיל־אוויר המיירט מטוס־נוסעים בארץ זרה — יש הבדל אישי גדול, אך הבדל מעשי קטן. בעיני העולם פועלות עכשיו שתי כנופיות בינלאומיות באוויר, זו נגד זו. במילחמת כנופיות כזאת, יכול העולם להכריז על עצמו כניטרלי.

מה היה קורה אילו הצליח דיין ללכוד את חבש?

זה היה מספק לו כותרות־ענק בעיתוני העולם, הופך אותו לגיבור היום בישראל. אך זה לא היה משנה במאומה את מצב המאבק בין ישראל ובין אירגוני הפידאיון.

היתה לכך דוגמה היסטורית — דווקא זו שהובאה השבוע על־ידי חסידיו של דיין כצידוק למעשיו.

בשיא מילחמת־השיחרור של אלג'יריה חטפו הצרפתים מטוס, שהוביל את מנהיגי המרד ממארוקו לתוניסיה. אחמד בן־בלה וחבריו נדדו לכלא הצרפתי.

זה קרה כאשר השילטון האזרחי בצרפת היה במצב של התפוררות, וכנופייה של קצינים ואנשי השרותים החשאיים השתלטה למעשה על המדינה.

יירוט המנהיגים האלג'יריים היתה נקודת־מיפנה בתולדות מילחמת־השיחרור. מאז החל העולם נוטה לעבר הצד האלג'ירי. מילחמת־השיחרור קיבלה תנופה חדשה. העדרו של בן־בלה לא הפריע למאבק, אלא להיפך. בעוד שבן־בלה עצמו הפך במעצר למנהיג הלאומי הבלתי־מעורער, המשיכו חסידיו במאבק במרץ כפול, הגבירו את פעולותיהם (ואת מעשי־הזוועה שלהם), והתקדמו לניצחון. דה־גול הגיע לשילטון בצרפת, פתח בשיחות עם בן־בלה הכלוא, ומסר לו את אלג'יריה. בן־בלה עבר מן הכלא אל השילטון.

אילו נפל חבש לשבי הישראלי, היה הופך למנהיג הלאומי המרכזי של הפלסטינים, לסמל מאבקם הלאומי, ולמכשיר־תעמולה מצויין נגד ישראל. את פעולות הפידאיון לא היה הדבר עוצר אף ליום אחד.

מהי המסקנה?

למחרת הפעולה עשה דיין דבר שהוא סירב לעשותו אחרי הפלת המטוס הלובי. הוא קיבל על עצמו את האחריות למעשה.

כמו כל הכרזותיו של דיין מסוג זה, היו אלה מילים ריקות. כי הוא לא הסיק את המסקנה.

המסקנה, לגבי שר־ביטחון רציני במדינה רצינית, היתה צריכה להיות: להתפטר.

אך דיין אף לא חלם על כך. ל„קבלת האחריות" היתה רק משמעות אחת: דיין הכריז שהוא המחליט והמבצע, ושלא איכפת לו מהי דעת השרים האחרים. ואלה, ממפ"ם עד ל"ע, זחלו אחריו.

מבחינה מהותית, פרשת היירוט היא רק אפיזודה. אך מבחינה מוסרית, וכסימפטום למתרחש בצמרת המדינה, זהו סימן־דרך.

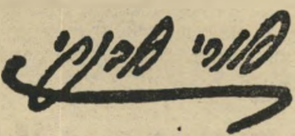

שוטרים לבנונים מקבלים פני הנוסעים בחוזרם לביירות

בן־אהרון לוחם נגד בחירות דמוקרטיות

ותובע מדורשי הרפורמה:

הפסיקו!

החום בחדרו של יצחק בן־אהרון, בקומה החמישית, הגיע לנקודת־הרית־חה — ולא רק מפני שבן־אהרון אינו מפ־עיל את מזגן־האוויר הגדול שליד כסאו, ומעדיף להזיע יחד עם אורחיו בחדר נטול־האיוורור. היתה גם סיבה פוליטית.

באותו היום הטילה סיעת מרי פצצה ל־תוך חלל הבניין ברחוב ארלוזורוב. היא הודיעה שתפנה לבית־המישפט, אם לא תבטל ההסתדרות את החלטתה לקיים את הבחירות לוועידת ההסתדרות ולמועצות הפועלים בפתק אחד.

מישפטניו של בן־אהרון הודיעו לו כפנים נפולות: להחלטת ההס־תדרות אין אחיזה בחוקה. היא נוגדת מושגי־יסוד של דמוקרטיה. בית־המישפט עשוי להצדיק את עתירת מרי, לצוות על הפרדת ה־בחירות.

במיקרה זה, טענו אנשי האירגון של המערך, יהיה צורך לדחות את הבחירות בכלל.

בשביל בן־אהרון היתה זאת בשורת־איוב. דחיית הבחירות פי־רושו, עבורו, סוף הקאריירה שלו בהסתדרות.

פתק אחד

לכאורה, נראתה המחלוקת כעניין פורמלי וטכני. אך למעשה היתה לה חשיבות מכרעת.

לפי הסדר הקיים, הבלתי־חוקי, מתבקש חבר־ההסתדרות לשים פתק אחד במעטפה אחת. בפתק זה הוא בוחר גם את נציגיו בוועידה הארצית, וגם את נציגיו במועצת־הפועלים המקומית.

הוועידה בוחרת במועצה, הבוחרת ב־ועד־הפועל, הבוחר בוועדה־המרכזת. ל־מעשה זוהי הבחירה לכל המוסדות המר־כזיים של ההסתדרות — בדומה לבחירות לכנסת במישור הממלכתי.

מועצת־הפועלים, לעומת זאת, היא רשות מקומית — כמו העיריה במישור הממ־לכתי. המועצה ממונה על ענייני העובדים במקום.

האם אפשר לבחור בפתק אחד לכנסת ולעירייה? מה יעשה ב־מיקרה זה אדם הרוצה לבחור ב־רשימת המערך לכנסת, אך במו־עמד גח״ל בעירייה? איך יצביע הבוחר העירוני בעד רשימה מקו־מית שאינה קשורה ברשימה אר־צית בכנסת?

כל אותן בעיות קיימות בהסתדרות. סי־עת מרי טענה שהיא נפגעת משתי הבחי־נות גם יחד:

● באילת, למשל, יש לה מועמד מקומי חזק, הידוע היטב לתושבי המקום והמקווה לזכות במועצת־הפועלים בקולות של מצ־ביעים רבים שיתנו את קולם לסיעות אח־רות ברשימה הארצית. זהו מתי גלעדי, מן הדמויות הבולטות בין עובדי מיפעל תימנע, יו״ר ועד העובדים החודשיים. אם אין הפרדה, עלול גלעדי להפסיד את רוב קולותיו. הוא הדין לגבי מועמדים אחרים ברחבי הארץ.

● במקומות שבהם אין למרי מועמדים למועצת־הפועלים, מאבדים מצביעי מרי את קולותיהם במישור המקומי, מכיוון ש־אינם יכולים להצביע בעד רשימה מקומית אחרת. לא תיתכן גם התלכדות של כמה סיעות בבחירות למועצת־הפועלים, בלי קשר לבחירות לוועידה. בכל מיקרה, יאב־דו בוחרים רבים את קולותיהם, ונשללת מהם זכות־ההצבעה למועצת־הפועלים.

„באלקאניזציה"

המאבק על ההצבעה הנפרדת הוא, על כן, מאבק על חופש־ההצבעה ועל שוויון חברי־ההס־תדרות בבחירות. אלה הם עקרו־נות המעוגנות בחוקת ההסתדרות.

מדוע התעלמו ראשי ההסתדרות מן החוקה שלהם, וקיימו בכל הבחירות עד כה נוהל אנטי־דמוקרטי ובלתי־חוקי?

המרצע יצא השבוע מן השק בלהט הוויכוח בין ראשי מרי ו־ראשי המערך בהסתדרות. חסידיו של בן־אהרון הפליטו בריתחת ה־דברים את מילת־הגנאי: „באל־קאניזציה".

הכוונה היא לפיצול איזור הבאלקאנים למדינות רבות, שהמאבקים ביניהן גרמו בראשית המאה למתיחות מילחמתית מת־מדת באירופה.

ראשי המערך חוששים שאם יופרדו הבחירות, יקומו בכל רחבי הארץ רשימות מקומיות למועצות־הפועלים — רשימות שלא תהיינה כפופות למיפלגות. מנוי וגמור עי־מם למנוע זאת בכל מחיר, כדי ל־הבטיח את המשך שליטת המנגנון המיפלגתי במועצות.

בכך מוכיחים אנשי בן־אהרון עד כמה כל דיבורי בן־אהרון הם סיסמאות נבו־בות. בנאומיו המפוצצים טוען בן־אהרון שהוא רוצה לחולל דמוקרטיזציה בהסתד־רות, לפתח מנהיגות מקומית „מלמטה", לתת לעובדים את ההרגשה שהם השולטים בהסתדרות.

הרפורמה הנדרשת על־ידי מרי תביא בדיוק לתוצאות אלה. מנהיגים מקומיים, הצומחים מתוך ציבור העובדים, יוכלו ל־התייצב לבחירות למועצת־הפועלים המקו־מית, מבלי להשתעבד למיפלגה זו או אח־רת. כך יכולים להיווצר קאדרים חדשים של פעילי־עובדים.

זהו, כמובן, איום נורא על ה־בוסים של המערך. הם חוששים שאחיזת־הברזל שלהם על ההסתד־רות תישבר, ושהעובדים עצמם יקחו את העניינים בידיים, יהפכו את ההסתדרות בהדרגה למכשיר שאינו כפוף לפינחס ספיר ולממ־שלה.

על כן הם לוחמים בכל האמצעים נגד הרפורמה.

המלכה והמזכיר

האם קבלת הדרישה צריכה להביא לדחיית הבחירות להסתדרות, שנועדו ל־11 לספטמבר?

ההגיון הפשוט אומר: לא. כי כל מה שנדרש הוא להציב בכל קלפי ערימה נוספת של מעטפות ופתקים.

ממילא יש מעטפות נפרדות לאירגוני־העובדים הארציים, שלגביהם קיימת מזמן הפרדה בהצבעה. מה הבעייה לספק עוד מעטפות ופתקים?

במיקרה הגרוע ביותר, אפשר היה לד־חות את הבחירות למועצות־הפועלים, לק־יים בזמן את הבחירות לוועידת ההסתדרות.

גם אילו היה צורך בדחייה, היתה זו יכולה להיות קצרצרה. בכך נתעוררה שאלה ישנה: מדוע לא לקיים את הבחירות בהסתדרות באותו יום־שבתון שבו מתקיימות הבחירות גם לכנסת וגם לרשויות המקומיות?

אילו רצו להפריד בין המישור הממ־לכתי ובין המישור ההסתדרותי, כדי לאפ־שר דיון אמיתי על בעיות העובדים, היו צריכים לקיים את הבחירות בהסתדרות בשנה אחרת — ולא חודש וחצי לפני הב־חירות לכנסת.

המערך אינו רוצה בכך. הוא מעוניין שהבחירות בהסתדרות יהיו חזרה כללית לבחירות לכנסת, מעין בחירות מוקדמות. השנה אף הגדיל לעשות, וכימעט כל מע־רכת־הבחירות של המערך בהסתדרות מת־נהלת בעזרת סיסמאות כלל־לאומיות, כש־תמונתה של ראש־הממשלה מתנוססת מעל למודעות, וחברי־ההסתדרות נדרשים לה־ביע אמונים למלכה. המזכ״ל נשכח.

הפאניקה של בן־אהרון וחסידיו נובעת מסיבה פוליטית פנימית. הם חוששים שאם תתקבל עתירת מרי, ידחו הבוסים של המערך את הבחירות לכמה חודשים, עד אחרי הבחירות לכנסת.

במיקרה זה לא יהססו להודיע מראש על החלטתם להדיח את בן־אהרון — דבר שהם חוששים לעשותו כיום, לפני הבחי־רות לכנסת.

בגלל זה צריכים לוותר על הרפורמה?

השבוע האשים מעריב את אנשי מרי שהם „משרתים את הגוש" במערך, בכך ש־הם גורמים לדחיית הבחירות. האמת היא הפוכה: העתירה מכריחה את ראשי המע־רך להגיד לציבור את האמת לגבי עתידו של בן־אהרון.

כיום מנצח בן־אהרון על תימרון גדול של אחיזת־עיניים והונאת־הציבור. הוא יודע שהוא יורד אחרי הבחירות, וכי הדבר הוחלט מזמן. אולם הוא מעמיד פנים כאילו ניצחון המערך בבחירות יחזק את מעמדו האישי.

הונאה זו אפשרית רק עכשיו — ערב הבחירות לכנסת. ברגע שהבחירות בהס־תדרות יהפכו לבחירות אמיתיות, בלתי קשורות בבחירות לכנסת, יוכרח המערך לוותר על טכסיסי ההונאה, להודיע לציבור מי יהיה מועמדו למזכ״ל, והרמאות כולה תתפוצץ.

המנדאט מת

השבוע הסתבכו כל המגמות האלה, והמהלכים הקדחתניים מאחורי הקלעים התחרו עם המהלכים הגלויים.

● **ועדת־הבחירות** התכנסה, דחתה את דרישת אנשי מרי. המערך הפעיל את הרוב האוטומטי נגדה, גח״ל נמנע. התי־רוץ: הדרישה אמנם צודקת, אך הועלתה באיחור.

● **מזכירות ועדת־הביקורת** שמ־עה את הערעור של מרי, דחתה אותו ב־אותו רוב אוטומטי.

● **מליאת ועדת־הביקורת** חזרה, באותו יום עצמו, על אותה החלטה.

בכך נפתחה הדרך אל בית־המישפט.

בעיני „סוציאליסטים" מיושנים, המני־פים בדגל האדום של תקופת המנדאט, עצם הפנייה לבית־המישפט היתה פסולה. איך אפשר לפנות אל השופט הממלכתי נגד ראשי ההסתדרות?

זוהי גישה אנאכרוניסטית, התואמת את ימי הנציב העליון. רוב אזרחי המדינה הם חברי ההסתדרות. ההסתדרות אינה מדינה נפרדת, ולא מדינה־בתוך־מדינה. השופט אינו בריטי אלא ישראלי, ותפקידו הוא להבטיח את זכויות האזרחים מול מנגנו־נים שרירותיים — ממלכתיים, ציבוריים ו־פרטיים. הוא הממונה על הבטחת הדמו־קרטיה והצדק הטבעי בכל מיסגרת היכולה לפגוע בזכויות האדם.

השאלה הגדולה היתה, השבוע: האם יעזו שופטי ישראל למלא תפקיד זה עד תום?

אם כן, תחולל העתירה של מרי מהפכה ראשונה־במעלה בסדרי ההסתדרות ובאי־רועי־הבחירות.

במדינה

העם

הבלון שהתפוצץ

התכונה היחידה שירשו יוני המערך מן היונים היא הפחדנות

חטיפת המטוס הלבנוני בידי מטוסי צה״ל הציגה את ישראל בזירה החיצונית כמדינה סופר־ניצית. אולם היא האפילה על התפתחות חשובה יותר בזירה הפנימית: נצחון הניצים על היונים במפלגת השלטון.

האגדה כאילו המערך הוא סופרמרקט ענקי, בו יש מקום לדיעות שונות, מתביעות הסיפוח של לאומנים חשוכים ועד לתביעות נסיגה של ליברלים הומניסטיים, וכי ניצים ויונים יכולים לשכון בו בכפיפה אחת, התנפצה השבוע אל סלע המציאות.

כאשר סיכמו השבוע שרי מפלגת העבודה את הדיון בתביעותיו המדיניות של שר־הבטחון משה דיין לגבי המצע המדיני של המערך והפעולה בשטחים המוחזקים בקדנציה הבאה, היתה זו כניעה מוחלטת ומשפילה של היונים בראשו של שר־האוצר פנחס ספיר. הסתבר כי מפלגת העבודה מורכבת כולה מניצים, אלה שכנפיהם צבועות בצבעים שונים:

- משה דיין, מנהיג הניצים הגלויים, שהציג את תביעותיו בגלוי ובפה־מלא.
- גולדה מאיר, שניסתה להופיע כמתווכת בין היריבים, נתנה למעשה גיבוי מלא ומוחלט לתפיסותיו האולטרא־קיצוניות של דיין.
- פנחס ספיר, שניסה ליצור לעצמו תדמית של יונה, אך התגלה כצבוע וחסר אופי, שאינו מוכן להתייצב מול דיין.

בשני הנושאים העיקריים שהיו שנויים במחלוקת, ושעליהם הצהירו מקורבי ספיר שהוא יהיה מוכן „להיהרג ולא לתת לעבור", הרים ספיר את הידיים. ניסוחיו של ישראל גלילי בפרשות העיר ימית בפיתחת רפיח ורכישת קרקעות בשטחים המוחזקים על־ידי ספסרים פרטיים, נועדו רק לכסות על הכניעה המוחלטת לדיין.

יוני מפלגת העבודה התגלו השבוע כצבועים, שירשו מהיונים רק את הפחדנות. הבלון הגדול של ספיר־היונה התפוצץ. אזרחי ישראל יכלו להודות למשה דיין על שהצליח להציג את מפלגת השילטון בפניהם כפי שהיא באמת.

שביתות

לחם מן הים - וגם חמאה!

פרקליט תקיף הפך למנהיג שביתת הימאים

לכל שביתה דרוש מנהיג. ככל שתכונות המנהיגות של נושא דגל השביתה בולטות יותר, כך יש סיכויים גדולים יותר להצלחת השביתה. קשה לתאר את שביתות פועלי נמל אשדוד בלי יהושע פרץ, או את שביתת הימאים הגדולה של 1952 בלי נמרוד אשל.

אבל מכל מנהיגי השביתות שהיו בישראל בשנים האחרונות, הרי האיש שסימל בדמותו את שביתת הימאים הדירוגיים שפרצה בשבוע שעבר, הוא ללא ספק יוצא־דופן. כי האיש לא היה לכאורה בעצמו ימאי. היה זה היועץ־המשפטי של איגוד הימאים הדירוגיים, עורך־הדין ברוך שיפמן, שהפך לדוברם של הימאים השובתים, הצליח להציג את טיעוניהם בפני הציבור ועורר את זעמם של מנהלי חברת צ״ים ועסקני ההסתדרות. ראש האיגוד המקצועי, אוריאל אברמוביץ׳ אפילו סירב באחת ההזדמנויות לדון עם שיפמן בענייני השביתה, בטענה שהוא רוצה לדבר עם העובדים ולא עם פרקליטים.

אלא שהיתה זו טענה משוללת יסוד. שיפמן, שבהתמודדות טלוויזיונית עם מנכ״ל צ״ים, משה קשתי, על ההצדקה לשביתה, יצא כשידו על העליונה, לא היה סתם פרקליט ממולח וחד לשון, שייצג את האינטרסים של הימאים תמורת תשלום. עורך־הדין החיפאי הצעיר הוא איש ים לשעבר. ב־1952, כאשר פרץ מרד הימאים, הוא שירת כמלח־סיפונאי על אניה ישראלית שעגנה בנמל ניו־יורק. אחר כך שירת כימאי במשך עשר שנים באניות רבות, נטש את הים רק בשנת 1962 כדי ללמוד משפטים באוניברסיטה העברית.

משום כך יכול היה שיפמן לייצג את האינטרסים של הימאים ולהובילם להישגים.

שמירה על הפער. השביתה שדוברי צ״ים ניסו להציגה כסיכון לעתידה של הספנות הישראלית, פרצה על רקע תביעות השכר של הימאים שאינם קצינים. לפני מספר שבועות, בעקבות שביתת קציני הים, הועלו משכורות הקצינים ב־40%. לקציני הים שמשכורותיהם (נטו) מסתכמות בממוצע בשלושת אלפים ל״י, היה פירוש ההעלאה, תוספת שכר נקי ליד בשיעור של אלף ל״י ומעלה.

כאשר העלו נציגי הימאים הדירוגיים את תביעותיהם, ביקשה צ״ים לתת להם גם כן תוספת בשיעור של 40%. לימאי שמשכורתו היא כאלף ל״י, היתה התוספת מסתכמת ב־400 ל״י לערך.

הימאים טענו כי שיעור כזה של תוספת פוגע בהפרשיות בינם לבין הקצינים. אם קודם לכן הרוויח קצין בממוצע פי שלוש מאשר ימאי שאינו קצין, הרי עתה ירוויח פי ארבע ממנו. הם תבעו תוספת גבוהה יותר שתשאיר את הפער בינם לבין הקצינים בעינו.

הנהלת צ״ים התנגדה לתביעות השכר,

ימאי־פרקליט שיפמן
המנכ״ל לא סבל

איימה למכור אוניות, לפטר ימאים וללכת עד הסוף. אלא שכאן התערב מזכ״ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון.

קפריזות אישיות. בן־אהרון הבין כי החרפת הסיכסוך עם הימאים עד למימדים של מרד הימאים לפני 21 שנה, עלולה לסכן את מעמד הנהגת ההסתדרות חודש לפני הבחירות. הוא רצה שקט בכל מחיר. בפגישה עם נציגי השובתים הבטיח להם בן־אהרון, תמורת הפסקת השביתה ללא תנאי, לתמוך בתביעותיהם לשמירת ההפרשיות במשכורות בינם לבין קציני־הים. למעשה היה זה נצחון חלקי של הימאים השובתים, שכן התקבלה הכרה רשמית בצידקת תביעתם. הגשמת התביעות הושארה למשא־ומתן שקט.

אמר אחד מאנשי צ״ים: „פעם אמרו כי גם הים הוא לחם. היום רוצים הימאים להוציא מן הים גם את הלחם וגם את החמאה." מאחורי הקלעים התלחשו כי המשא־ומתן עם חברות הספנות התפוצץ בשעתו, רק משום שקשתי לא היה מוכן, מבחינה אישית, להיכנע לדרישותיו של שיפמן. „בגלל קפריזות אישיות," אמר אחד הימאים, „הפסידה המדינה עשרה מיליון לירות".

הממשלה

מי אישר את זה?

בגלל קדושת השבת נמנעה ממשלת ישראל ממידע על חטיפת המטוס

האם קיימת בכלל ממשלה בישראל?

שאלה זו, הנשאלת תכופות, בעיקר נוכח טיוליהם המתמידים של שרי־הממשלה מסביב לעולם, צפה ועלתה השבוע ביתר חומרה, סביב פרשת חטיפת המטוס הלבנוני.

כאשר התקבל המידע על עלייתם הצפויה של מנהיגי החזית־העממית־לשיחרור־פלסטין, למטוס בנמל־התעופה בביירות, והוצע להפעיל תוכנית חטיפת המטוס, היה צורך באישור הממשלה לתוכנית מעין זו. קל לשער מה היה מתרחש אם תוכנית כזו היתה נעשית על דעת שר־הביטחון לבד. משום כך ביקש דיין אישור מראש־הממשלה גולדה מאיר.

בגלל קוצר הזמן שנותר בין קבלת המידע לבין מועד הפעולה, לא יכלה גולדה לכנס את הממשלה. היא נתנה לדיין את האישור.

מה שקרה אחר־כך, אחרי שנודע כבר ברחבי העולם על החטיפה, מצלצל כבדיחה גרועה. בעוד העולם נסער, שמרה ממשלת־ישראל על שתיקתה. דובר צה״ל מסר הודעה סתמית. ישראל סרבה לאשר או להכחיש ידיעות שנפוצו בעולם. כך הוחמצו כל אפשרויות ההסברה של ישראל, כדי להצדיק את עצמה ולהתגונן בעוד מועד.

הסיבה לשתיקה: לא ייתכן לתת מידע לעולם לפני שנותנים מידע לשרי הממשלה. מאחר שבגלל השרים הדתיים לא ניתן לכנס את הממשלה בשבת, נדחתה התגובה.

רק כאשר הסתברה מידת המפולת ההסברתית, וכתבי טלוויזיה זרים לחצו למתן הודעות פומביות, נכנע שר־הבטחון משה דיין וכינס במוצאי־שבת בחצות מסיבת עתונאים חפוזה. קודם לכן העניק בחוסר רצון ראיון לטלוויזיה הישראלית, משום שראיון זה מנע שידור חוזר של ראיון קודם עימו בפרשת העיר ימית.

לשרי הממשלה ניתן דיווח על הפרשה רק ביום הראשון. כמו בתיאטרון בובות הרימו כולם את ידיהם, כולל שרי מפ״ם, אישרו את המיבצע בדיעבד.

הכישלון הציל מאסון. „אילו היינו מצליחים ללכוד את ג׳ורג׳ חבש," הצדיקו שרי הממשלה את המיבצע, „היה העולם סולח לנו על הפרת החוק הבינלאומי."

אולם אילו התמזל מזלו של דיין וג׳ורג׳ חבש היה נמצא באמת במטוס החטוף, יכלו העניינים להתגלגל בצורה חמורה הרבה יותר. קשה להניח שג׳ורג׳ חבש ואנשיו יניחו להנחיתם בישראל ללא התנגדות. אילו היו נמצאים במטוס החטוף היו יכולים לאיים על חיי הטייס ולאלצו שלא לנחות בישראל.

למי היה הטייס מציית, לנשק שבידי הפדאיון או לאיומי מטוסי צה״ל?

מה היו מטוסי צה״ל עושים אם הטייס לא יכול היה לציית להוראותיהם?

באותה מידה של סבירות יכולה היתה הפרשה להסתיים גם באסון חמור פי כמה מעצם הכישלון והפרת החוק הגסה.

נוער

הבריחה מסנטה קתרינה

„אנחנו משוגעים — אל תתעסקו איתנו!" — איימו החוטפים. קצין צה״ל השיב להם: „גם אני משוגע!"

עלילותיה של חבורת „בוני קולייד" מ־מידבר סיני, שריתקו בשבוע שעבר את אזרחי ישראל, התנדנדו על חוט השערה בין הטרגדיה לקומדיה. לא היה חסר הרבה שפרשת שלושת העריקים והצעירה, שחטפו שני בני ערובה בסנטה קתרינה ודהרו עימם על פני מידבריות סיני, כשכוחות צה״ל דולקים אחריהם במכוניות ומסוקים, תסתיים בצורה טראגית.

די היה שקצין כלשהו יכנס לפאניקה או לא יתפוס את המתרחש, והיריות שנורו באוויר או בגלגלי מכוניות, היו יכולות לפגוע בכמה גופות. אם הפכה הפרשה לפארסה, הרי יש להודות על כך רק לאורך הרוח שגילו כמה מקציני צה״ל.

בני ערובה הרגיעו. העובדה היסודית בכל הפרשה היא שארבעת הצעירים, חיים מילשטיין, מיכאל טיסדיל, דוד דהאן, וידידתם בעלת מיבנה הגוף הילדותי מרים הובר, לא התכוונו כלל לעשות מה שעשו. שלושת הצעירים, שנפקדו מיחידותיהם רצו בסך הכל „לעשות חיים". הם גנבו מכונית פאר מדגם פורד גרנדה, ירדו עימה לטייל בסיני. שם ביקשו מקום לינה בבית־ספר שדה בקירבת מינזר סנטה קתרינה.

כשנענו בשלילה, נכנסו לאהל ריק ולנו בו. למחרת הבחינו התיירים שעזבו את האהל, כי דרכוניהם ומעט כסף נעלמו מתיקיהם. הארבעה נעצרו. שוטר הוזעק מאבורודס כדי לחקרם. אבל כשהגיע השוטר הוא החליט לדחות את החקירה כדי שיוכל לנוח מעמל הדרך. הארבעה התרגזו על העיכוב, החליטו להמלט, תוך גניבת כלי נשק ויריה בגלגלי המכוניות האחרות שחנו במקום, כדי שלא יוכלו לרדוף אחריהם.

עצורה מריה הייבר מובלת למעצר
הצדעה לאלוף

בשלב זה ניתן היה לעצור בעדם. קצין צה״ל מזויין, שהיה במקום, יכול היה לירות בהם. אבל הוא העדיף לנצור את נשקו, תוך הכרת הבורחים, ולמנוע אסון. גם שני חיילי המילואים שנלקחו על־ידי החוטפים כבני־ערובה למסע המידברי לא היו מבוהלים. „להיפך," סיפר אחד מהם אחר־כך, „אנחנו היינו צריכים להרגיע אותם בעוד שהם כל הזמן ניסו להסביר לנו שלא יעשו לנו שום דבר."

מכתב פרידה להורים. מטרת החוטפים היתה להגיע חזרה לתחומי מדינת־ישראל, עד לאיזור תל־אביב ושם לנטוש את המכוניות ולהיעלם. אולם אחרי מספר שעות נסיעה במידבר הם נעצרו ליד מחסום שהוצב כדי לתפסם. אחד מהם ירד מהמכונית איים על הקצין שניצב ליד המחסום: „אנחנו משוגעים, אז אל תתעסקו איתנו." אבל הקצין גילה תקיפות. „גם אני משוגע!" הזהיר אותם. „אם תנסו לעבור את המחסום — אני יורה!"

זה קצת הפחיד את החוטפים והם המתינו עד שהגיע למקום אלוף פיקוד־הדרום שמואל („גורודיש") גונן. הם התירו לו להגיע אליהם רק בתנאי שיבוא בלתי מזויין. גורודיש צעד עד למכוניותיהם, התישב שם וניהל עימם משא־ומתן במשך שלושת רבעי שעה, שבסופו הסכימו להיכנע, למסור את נשקם ולעמוד למשפט.

מה היה הנימוק ששיכנע אותם להיכנע?

„הסברתי להם," סיפר האלוף גונן אחר־כך, „איזה נזק הם גורמים למדינת ישראל. שעכשיו יגידו שלא רק ערבים חוטפים אלא גם חיילים בצה״ל. זה עבד עליהם."

אבל לפני שנכנעו היתה לאחד החוטפים בקשה: הוא רצה להתאבד. הוא אפילו הספיק לכתוב כבר מכתב פרידה להוריו, אותו השאיר במכונית. „למה לך להתאבד?" שאל אותו האלוף.

„אני מפחד מה יגידו עכשיו הורי," הסביר העריק הנוראי.

„אני מבטיח לדבר איתם שלא יעשו לך שום דבר," הבטיח האלוף, „חוץ מזה מה בוער לך להתאבד עכשיו? אתה תמיד תוכל להתאבד בעוד יומיים או שלושה." זה שיכנע את האיש.

„אנחנו מפחדים מבית־סוהר," אמרו העריקים. אבל גורודיש יכול היה להבטיח להם רק משפט הוגן, ולא שיחרור ממאסר. אחרי שיקול דעת ממושך הם הסכימו להסגיר את נשקם.

הנערה שבחבורה, מרים הייבר בת ה־20, נראתה כמו תלמידת בית־ספר עממי בת 12. מרים, שעלתה במסגרת עליית הנוער מארצות־הברית, לא חזרה אל בית הוריה אחרי שהשתחררה מצה״ל, הפכה להיפית המתגוררת בראשון־לציון.

מתחילת הפרשה ועד סופה היא לא הבינה כנראה כלל מה מתרחש. היא היתה סבורה שהיא נקלעה לאיזה תרגיל מלחמה בצה״ל, שחבריה נוטלים בו חלק. כאשר הגיע אליה האלוף גונן, היא רצתה גם כן להתנהג כמו חיילת. הדבר הראשון שעשתה החוטפת: היא הצדיעה לאלוף!

מלחמה בין היהלומנים

נשיא בורסת־היהלומים, משה שניצר, יצא לקרב נגד יוזמי הבורסה החדשה: בשבוע שעבר הודיעה הנהלת הבורסה כי לחבריה אסור יהיה להיות חברים גם ב־בורסת היהלומים החדשה.

הודעה זו עוררה זעם בין יהלומנים רבים מחברי הבורסה הנוכחית, המעוניי־נים להיות חברים גם בבורסה החדשה.

יוזמי הבורסה החדשה מכינים עתה את אולם הבורסה, והתקשרו כבר עם בעלי מקצוע לניהולה. הם מבטיחים לגבות מה־חברים מיסים סבירים, לא סכומים אסטרו־נומים כפי שהטילה הנהלתו של שניצר.

נשיא שניצר
מיסים דרקוניים

מה שווה הפיקוח על המחירים?

לדעת 62% מציבור הצרכנים בארץ — הפיקוח על המחירים אינו שווה. רק 5% סבורים כי הפיקוח מוצלח.

למסקנה זו הגיע מישאל דעת־הקהל שערכה חברת דחף. המישאל הראה גם כי רק 32.5% מהנשאלים ידעו מה היו מחירי המוצרים ערב ההקפאה, ואילו ל־36% לא היה מושג על כך.

55% מהנשאלים לא ידעו היכן להתלונן על הפקעות מחירים, אולם מתוך 45% שידעו, הצהירו רק כמחצית — 41%, כי אכן יתלוננו, אם ייתקלו בהפקעות.

הקלות מיסים ל„נשר"

מרכז ההשקעות של מישרד האוצר נענה לבקשת מיפעל המלט נשר, הסכים להעניק מעמד של מיפעל מוכר להרחבת המיפעל הישן. מעמד זה מקנה הקלות רבות במיסוי.

ההחלטה קובעת כי הוחלט לראות כמיפעל מוכר את 12 מיליון הלירות שיוש־קעו בהרחבת המיפעל בחיפה. התנאי לאישור: שמחצית ההשקעה תבוא מהון מניות נפרע.

אם יקויים תנאי זה, יקבל המיפעל גם פטור ממיסים עקיפים.

חילופי־גברי ב„ניישונל"

דני שפירא, שהיה עד לאחרונה האיש המרכזי בסוכנות נשיונל היפנית הנודעה, עבר לעסק חדש: **תינוקיו**, לייצור רהי־טי־ילדים.

מאחרי הקלעים של **תינוקיו** ניצב מנחם ים־שחור, לשעבר מנכ"ל **בנק** אגודת־ישראל וכיום בעל מיפעל־הרהי־טים המצליח בעזה, קובים.

דני, שבעבר היה מיוזמיה של חברת־החקירות מוקד, עזב את נשיונל בגלל סיכסוך עם בעל העסק, יורם גיל. גיל טען בתחילה, כי דני ניהל את העסק שלא כשורה — אולם חדל מטענתו זו חיש מהר.

עתה משקיע גיל בהרחבת הסוכנות הנמצאת בתל־אביב, קנה את השטח שלידה.

משפחת גיל עשתה כסף רב בשנות הבולמוס לטלוויזיות, כאשר לארץ הוב־או מכשירים רבים. אחר החלה המש־פחה לספק חלקי הרכבה למיפעלים ש־הרכיבו טלוויזיות בישראל. כאשר שכך גל הגיאות של הטלוויזיות, עברו ליבוא מוצרי אלקטרוניקה מיפן.

ירושה של מליארדים

בימים אלה השלימו יורשיו של נחום זאב ויליאמס את חלוקת רכוש המיליארדים שלו ביניהם. החלוקה בוצעה בשיתוף־פעולה מלא, בצורה שלא תפגום ברכוש.

הרכוש של ויליאמס, בעל ההון היהודי־בריטי הנודע, נאמד במאות מיליוני לירות שטרלינג, והוא מתחלק בין ארבע בנותיו של המנוח.

האחת נשואה להרי לנדי, אשר התמנה עתה כמנהל בכל החברות במקומו של ויליאמס. לנדי הוא מיליונר אנגלי בזכות

חתן בן־ציון
— חצי מיליארד

עצמו, שניהל את עסקיו של ויליאמס עוד בחייו.

בת שנייה נשואה באנגליה, לעורך־הדין הנרי פולארד, ואינה קשורה בעסקי המש־פחה. שתי בנות נוספות גרות בארץ: ה־אחת נשואה לנחום לוי, והשנייה, מוניקה, לעורך־הדין יהושע בן־ציון, המנהל את בנק־ישראל־בריטניה.

הרכוש שהותיר ויליאמס כולל את ה־בנק עצמו, שמאזנו האחרון הסתכם ביותר מחצי־מיליארד ל"י. חברת־נכסים בשם לונדון סיטי אנד וסטקליף פרופרטיס, ש־רכושה נאמד ב־610 מיליון ל"י. חברת הביטוח הלאומית, שנכסיה מגיעים ל־138 מיליון, וחברת הביטוח סנטיאל, שנכסיה מסתכמים ב־200 מיליון ל"י.

המאזן של קבוצת ויליאמס מגיע ל־1.8 מיליארד ל"י.

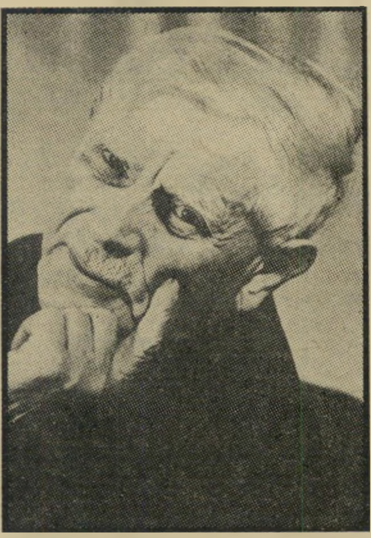

חותן ויליאמס
— לכל בת

הקץ לבקבוק החד־פעמי?

התחרות העזה בין שני מיפעלי ייצור־הבקבוקים הישראלים, פניציה (של קבו־צת כור) וטמפו (של משה בורנשטיין), עתידה להיות מוכרעת בארה"ב.

פניציה, הוותיק בין השניים, ייצר כל השנים את הבקבוק המסורתי, שנועד ל־שימוש חוזר. כאשר נכנס טמפו גם לייצור בקבוקים, במיפעלו החדיש בירוחם, הלך בעיקבות מה שהיה אז, לפני עשר שנים, הול החדש: ייצור בקבוקים לשימוש חד־פעמי.

הבקבוק החד־פעמי כבש אז את אר־צות־הברית, וטמפו, שייצר את בקבוקיו אלה בעיקר ליצואנים, כבש במהירות נתח רציני מהשוק הישראלי, היכה את פניציה שוק על ירך.

למרות זאת, ממשיך פניציה בייצור הבקבוק לשימוש־חוזר. בימים אלה, נראה כי האופנה עשתה תפנית: בארה"ב גו־ברת הנטייה לחזור לבקבוק לשימוש חוזר.

מדינת אורגון היתה הראשונה שאסרה על שימוש בבקבוקים חד־פעמיים, וכן ב־קופסאות־פח למשקאות. הסיבה: עליית מחירי הפח והזכוכית מחד, והפגיעה ב־שימור איכות הסביבה, מאידך.

בעיקבות אורגון הלכה גם ורמונט, ולאחרונה הציע הסנטור מארק האטפילד לחקוק חוק פדראלי דומה, שיחייב את כל מדינות ארה"ב.

לחוק יש סיכויים להתקבל, שכן ל־חסידי שימור איכות הסביבה יש משקל רב עתה בארצות־הברית. אם יתקבל — יקיץ הקץ על הבקבוק החד־פעמי באר־צות־הברית, והדבר יפגע קשות בייצור הבקבוקים של טמפו.

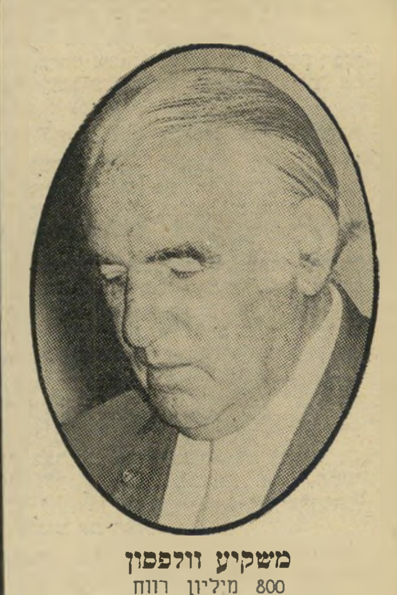

משקיע וולפסון
800 מיליון רווח

וולפסון גבר שוב על זיו

סר אייזיק וולפסון זכה שוב בתואר בעל רשת החנויות הרווחית ביותר ב־בריטניה. הרשת שלו, גרייט יוניברסל סטורס, צברה השנה רווח לפני מס של 78 מיליון ליש"ט — גידול של 17 מיליון לעומת אשתקד.

בשנה שעברה זכה במקום הראשון לורד מרקוס זיו, בעל רשת מרקס את ספנסר.

די.סי.אי. - בצרות

כאשר קמה חברת דיסייאיין אינטרנ־שיונל (תיכנון בינלאומי), תלו בה מקי־מיה תקוות גדולות: חברת יבוא הרהיטים ותיכנון הדירות לקחה לעצמה משרדים מפוארים בכיכר־המדינה בתל־אביב, החלה מהלכת בגדולות, כדרכו של היזם וה־משקיע העיקרי שלה, רמי נער, שהוא חתנו של חיים ליבוביץ ז"ל, בעליו המנוח של עץ־הזית שהשקיע בעסק של חתנו למעלה מרבע מיליון ל"י.

אולם חיש התברר כי כדי להצליח ב־עסקים, לא די בחוש לתיכנון. מזה כמה שבועות החלו חוזרים צ'קים של די.סי.איי., והספקים מדפקים על דלתותיו של הנער.

אולם נער מלא אופטימיות: בימים אלו הוא מסיים משא־ומתן עם משקיעים מחו"ל, המעוניינים בנושא יבוא הרהיטים, בדבר מכירת מחצית מניותיו.

אם יסתיים המו"מ בהצלחה, יחזור העסק לעמוד על רגליו.

התקפה נוספת על דנון

יוסף דנון רק נחלץ מההתקפה הראשונה עליו — וכבר הוא עומד בימים אלה בהתקפה שנייה.

ההתקפה הראשונה על דנון אירעה כאשר חברת מאיר להשקעות השקיעה בפירסומים רעשניים, לפיהם היא איימה על דנון בפשיטת־רגל.

ימים ספורים לאחר פירסומים אלה, נאלצה מאיר להשקעות להשקיע שנית בפירסומים. הפעם, היו אלה פירסומי־התנצלות על הפירסומים הראשונים.

הרקע להתקפה נגד דנון: מנהל חברת מאיר הינו לא אחר מאשר זלמן שובל, (החברה קרוייה על־שם מרדכי מאיר, אבי אשתו של שובל) מראשי הרשימה הממלכתית. דנון היה מראשי המורדים בשובל והורוביץ, התנגד לרצונם של אלה להתמזג עם גח"ל.

עתה, נפתחה על דנון מיתקפה שנייה: ר.צ., חברה להשכרת־רכב, הטילה עיקולים על רכושו של דנון, אשר קנה ממנה שלוש מכוניות מיסחריות עבור חברתו, שירותי חוף ראשון. לדברי ר.צ., מפגר דנון בתשלומים, ור.צ. שוקלת, למרות נסיונו המר של שובל, לנקוט גם היא בשיטת הפירסום בעיתונות.

במדינה

מנגנון

צהלה בצהלה

ראש עיריית תל־אביב שינה את החוק — למען סגנו

האדם הכי פופולארי כיום בצהלה, או לפחות בסביבות רחוב פומרוק בה, הוא יוסף נחמיאס, לשעבר מפכ"ל מישטרת ישראל, וכיום מנהל הבנק הערבי־ישראלי.

הסיבה: נחמיאס הצליח ליצור תקדים לו ייחלו במשך שנים רבים מתושבי השכונה — ולא עלתה בידם. התקדים שיצר נחמיאס, פירושו, לגבי תושבי השכונה, שכולם התעשרו ברבבות ל"י.

פריצת הקיפאון. באותו איזור, הירשתה עיריית תל־אביב, עד אז, לבנות לגובה שתי קומות בלבד. נחמיאס פרץ הקיפאון, קיבל אישור לבנות קומה נוספת.

דיירים רבים, שרצו לעשות דבר דומה במשך שנים, מיהרו ללכת בעקבותיו. בעקבות התקדים שנוצר, לא יכלה העירייה לסרב להם עתה.

התוצאה: ערך הבתים באיזור זינק אל על.

ראש העיר התערב. לא כל דיירי צהלה צהלו נוכח התפתחות זו. היו ביניהם כאלה שביקשו להשאיר את האיזור כאיזור וילות שקט, פחדו שהתקדים שנוצר יהפוך, במשך הזמן, את איזור־היוקרה לעוד רובע צפוף של רבי־קומות.

מתנגדים אלה הצביעו על התהליכים המוזרים שקדמו ליצירת התקדים, ושבמהלכם התערב ראש עיריית תל־אביב למען ידידו — עד כדי שינוי החוק.

בתקופה בה קיבל נחמיאס את האישור

מפכ"ל נחמיאס (1964)
— התקדים

יוצא־הדופן לבנות קומה שלישית, הוא שימש בתפקיד סגנו של רבינוביץ. תפקיד נוסף אותו מילא, חשוב אף יותר: הוא היה חבר ועדת בניין־ערים של העירייה.

הבקשה אושרה. הוא קנה אז שתי דירות, בקומה השנייה של שני בתים סמוכים. היו אלה דירות לא גדולות: שטח כל אחת היה 105 מטר. על הגג, בנה את הקוטג' הקטן, ששיטחו 24 מטר. המחיר ששילם: 220 אלף ל"י. היה זה לפני עשרים חודש, ולדעת מומחים היתה זו קנייה מוצלחת.

כאשר ביקש נחמיאס להקים לעצמו את הקוטג' על הגג, הגיש בקשה, כחוק, לוועדת בניין־ערים. המיעוט בוועדה התנגד. חלק בגלל העובדה שנחמיאס היה חבר בוועדה, אחרים בגלל העובדה שאישור בקשה כזו היה בלתי חוקי.

מעשה קל־דעת. הבקשה אושרה ברוב־קולות המערך בוועדה. אולם ללא אישור ועדת בניין ערים המחוזית, היה אישור הוועדה העירונית חסר ערך.

עתה, הופעלו על הוועדה המחוזית לחצים כבדים. למרות זאת, סירבה זו לאשר את הבקשה — ביחוד בגלל התקדים שהיא תיצור.

בפני הוועדה עמדה גם פרשתו של ח"כ זלמן שובל, מרשימת ע"מ. שובל הירשה לעצמו להקים על גג־ביתו סוכת צמחים ועציצים, ללא רשיון. היה זה מעשה קל־דעת, מצד חבר אופוזיציה: ועדת בניין־ערים של רבינוביץ פעלה נגדו במלוא החומרה, נקטה אף באמצעים משפטיים.

התביעה בוטלה. סירובה של הוועדה לא הבהיל את ראש עיריית תל־אביב. בעוד נחמיאס מתחיל בבנייה, הוגשה בקשה מחודשת לוועדה המחוזית. הפעם, היתה זו בקשה שאין לעמוד בפניה. הוועדה נעתרה, אישרה, במקום 28 המטרים שביקש נחמיאס, 24 מטר בלבד.

אחת הטענות שהובאו בפני חברי הוועדה המחוזית, בלחצים שהופעלו עליהם מאחורי הקלעים: רבינוביץ ביטל את התביעה המישפטית נגד זלמן שובל, כדי שיוכל לטעון שאינו נוהג באיפה ואיפה.

פיתרון תיאורטי. שכניו של נחמיאס היו מרוצים מהסיום המוצלח של מאבקו — לא פחות ממנו: „לנו יצא רק טוב מזה," הגיב השבוע אחד מהם. „הבית שלי שווה כבר היום, בגלל זה, אולי מאה אלף יותר."

התקדים שיצר נחמיאס, עשוי להביא רווח והצלה לאלפי זוגות צעירים. בהתאם לסקר שערכה עיריית תל־אביב, מצויים כיום בתל־אביב בלבד 5,000 גגות פנויים, שניתן לבנות עליהם דירות־גג.

אם תאשר עיריית תל־אביב את הבנייה על גגות אלה, ניתן יהיה להקים 5,000 דירות בזיל הזול, ללא כל השקעה בקרקע ופיתוח, כשההוצאה היחידה היא בניית הדירה עצמה. פיתרון זה יכול לחסל במכה אחת את בעיית הזוגות הצעירים באיזור תל־אביב, שאינם מסוגלים לשלם מאה אלף ל"י עבור דירה צנועה בעיר.

אלא שפיתרון זה לא ייצא לפועל. יהושע רבינוביץ היה מוכן לאשר בנייה על הגג לסגנו, ייאלץ לאשר זאת גם לאלה משכניו שיחפצו בכך. אולם לדעת יודעי־דבר, אין כל סיכוי שהוא יאשר זאת גם ל־5,000 זוגות צעירים חסרי־בית.

כשנשאל נחמיאס לתגובתו על הפרשה, השיב: „אין תגובה!"

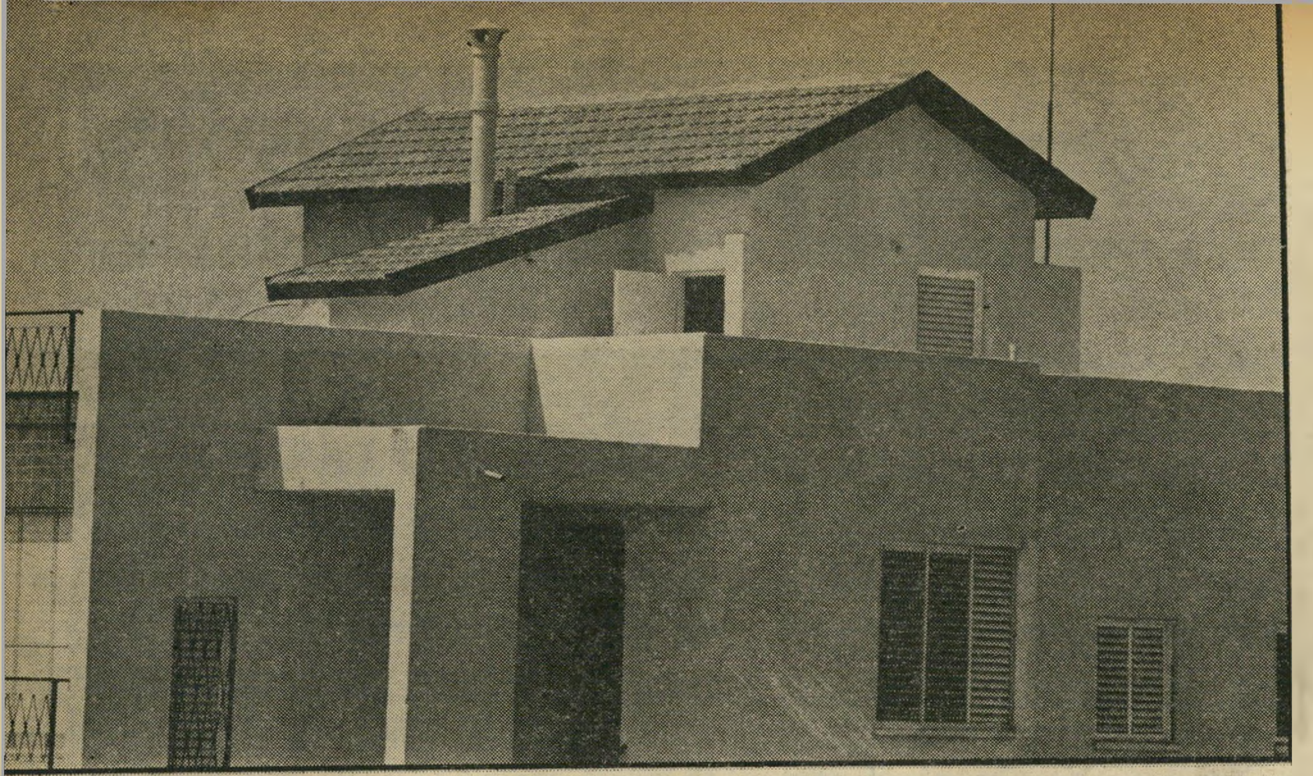

הקוטג' שניבנה על גג הבית
אישור בלתי־חוקי

כל אנשי המלך

מחקר מדעי שופך אור על הכת הסגורה השלטת בישראל

אם ברצונך להיות חבר העילית השלטת של מפא"י — ולכן גם השלטת במדינה — עליך להיות יוצא מיזרח אירופה, והיה עליך לעלות לישראל לפני שנת 1948.

למסקנה זו הגיע ד"ר אמיל שכטר, בעבודת־דוקטורט שהכין בישראל עבור הלונדון סקול אוף אקונומיק, בנושא „העילית השלטת בישראל."

ד"ר שכטר הלך בדרך מקורית: הוא לקח את כל חברי־הכנסת, הממשלה ומזכירות מפא"י בשנים 1952 עד 1968, הזין את כל הנתונים האישיים שלהם לתוך מחשב, והגיע למסקנות מאלפות ביותר, הזורקות אור עגום על דמותה של הנהגת המדינה.

קיפוח העולים. מבין 29 שרים חברי מפא"י, 25 עלו ארצה מאירופה וארה"ב. מבין אלה, 19 עלו מאירופה המזרחית.

כל השרים שלא נולדו בארץ, הגיעו לישראל לפני 1948.

מבין 83 חברי־כנסת של מפא"י, 58 עלו

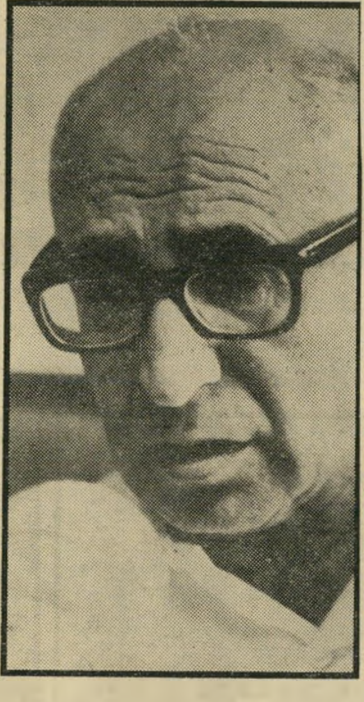

ראש־העיריה רבינוביץ
— יצר רווח

ארצה מאירופה ואמריקה. מביניהם, 52 באו מאירופה המזרחית.

65 מבין 68 חברי־כנסת של מפא"י עלו ארצה לפני 1948.

בולט ביותר הקיפוח של העולים ארצה אחרי 1948, בעוד ילידי־הארץ מיוצגים היטב.

מבין 78 חברי מזכירות מפא"י, 58 באו ארצה מאירופה ואמריקה, מהם, 45 מאירופה המזרחית.

64 מבין העולים — עלו לפני 1948.

גם כאן בולט קיפוחם של העולים אחרי 1948 — כשעולים אלו מהווים 44.6% מהאוכלוסיה בוגרת־התיכון בישראל.

עובדים — יוק. מבין חברי־הכנסת של מפא"י, פחות מאחוז אחד באו ממעמד עובד: כל חברי־הכנסת, הממשלה ומזכירות מפא"י באו לתפקידם מפעילות קודמת בסוכנות או בהסתדרות או מעיסוק פוליטי. מחצית חברי־הכנסת של מפא"י מגדירים את מקצועם כפוליטיקאים.

מבין 250 חברי מזכירות מפא"י, יותר ממחציתם מייצגים את המפלגה במוסדות שונים — מה שממחיש את תלותם במי שממנה אותם לעבודה במוסדות אלה.

אופיינית בכת השלטת הדאגה ההדדית: חבר הכת המסיים תפקיד אחד — עובר לשני במסגרת העילית: מבין 28 חברי־ממשלה שחדלו להיות שרים, ממשיכים לשבת 19 בכנסת. 18 חברי־כנסת שעזבו אותה עברו לסוכנות או להסתדרות, או חזרו שוב לכנסת.

כוח מופרז. מבין 29 שרים חברי מפא"י, גרים 25 בעיר. כל הלא־עירוניים הם קיבוצניקים, לא מושבניקים.

מבין 73 חברי־כנסת של מפא"י — 53 הם עירוניים. בין היתר, הרוב הוא יוצאי קיבוץ — מעבר לשיעור כוחם היחסי באוכלוסיה.

הייצוג הלקוי של המושבים נובע ממוצאם של בני המושבים — מאסיה ואפריקה — ובואם ארצה אחרי 1948.

בין אלו שמוצאם בעיר, כמעט ולא ניכר משקל נציגי עיירות־הפיתוח, המייצגות שוב את העולים שאחרי 1948.

הגיל הממוצע של שרי מפא"י היה 57.4, של חברי־הכנסת של מפא"י 56.5, של חברי מזכירות מפא"י 54.

הגיל הממוצע הלך וגדל עם השנים — עובדה שהוכיחה על הישארות אותם האנשים בתפקידיהם.

הסתדרות

מפ"ם? אין דבר כזה

בהתקפת־זעמו, ניסה יצחק בן־אהרון להמציא סיעה שאיננה קיימת

שבעים חברי מועצת ההסתדרות — מתוך 500 חברי המועצה, ש־430 מהם נעדרו — המתינו בקוצר־רוח לסיומו של מושב המועצה התשעים, שהוקדש לבעיות חברת העובדים.

מזכיר ההסתדרות ניהל את ההצבעות: הוא קרא את שמות הסיעות שהציעו את ההסתיגויות להצעת הרוב של המערך, כדי שחברי המועצה ידעו, לפי שמה של הסיעה המציעה, כיצד להצביע. רובם של הצירים לא קרא כמובן את ההסתיגויות עצמן, שחולקו בעשרות דפים משוכפלים ע"י הסדרנים, שעברו בלי הרף בין השורות הריקות של האולם הענקי.

מורה קפדן. לפתע, התעוררה המועצה

(המשך בעמוד 22)

למען איקרית

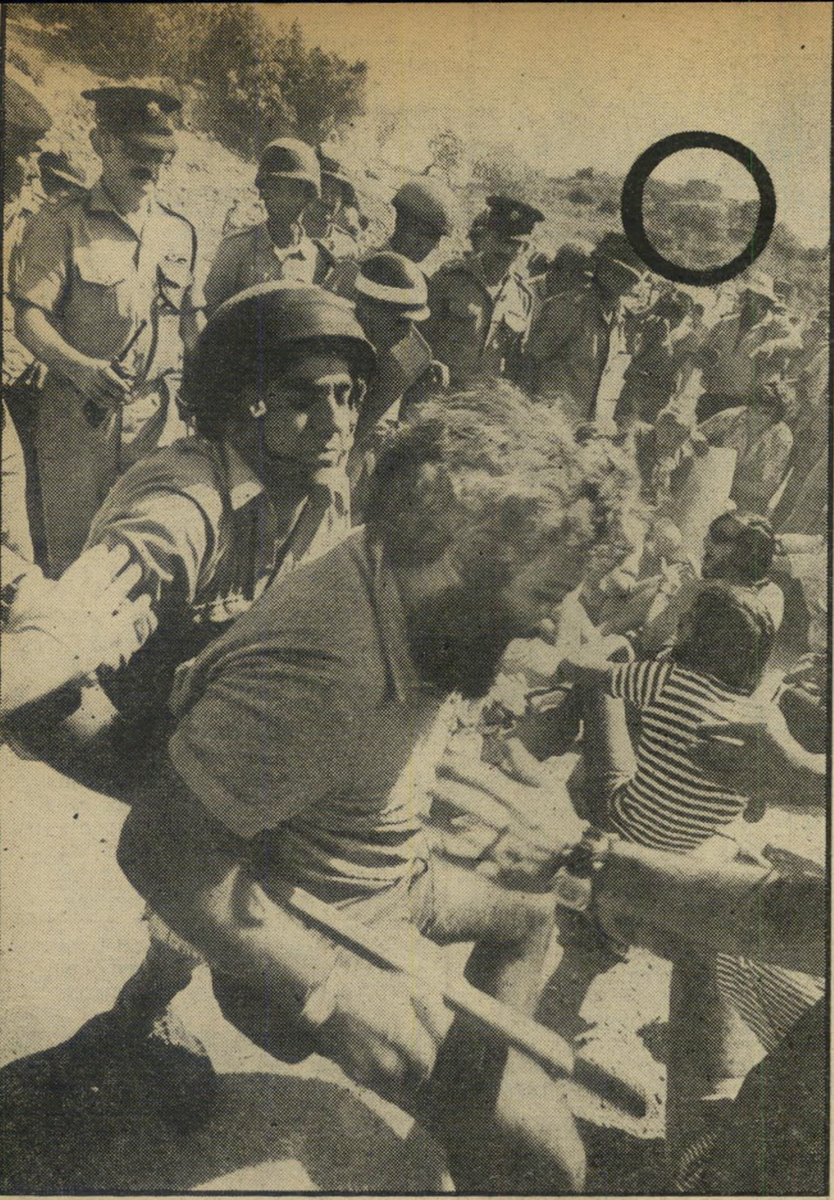

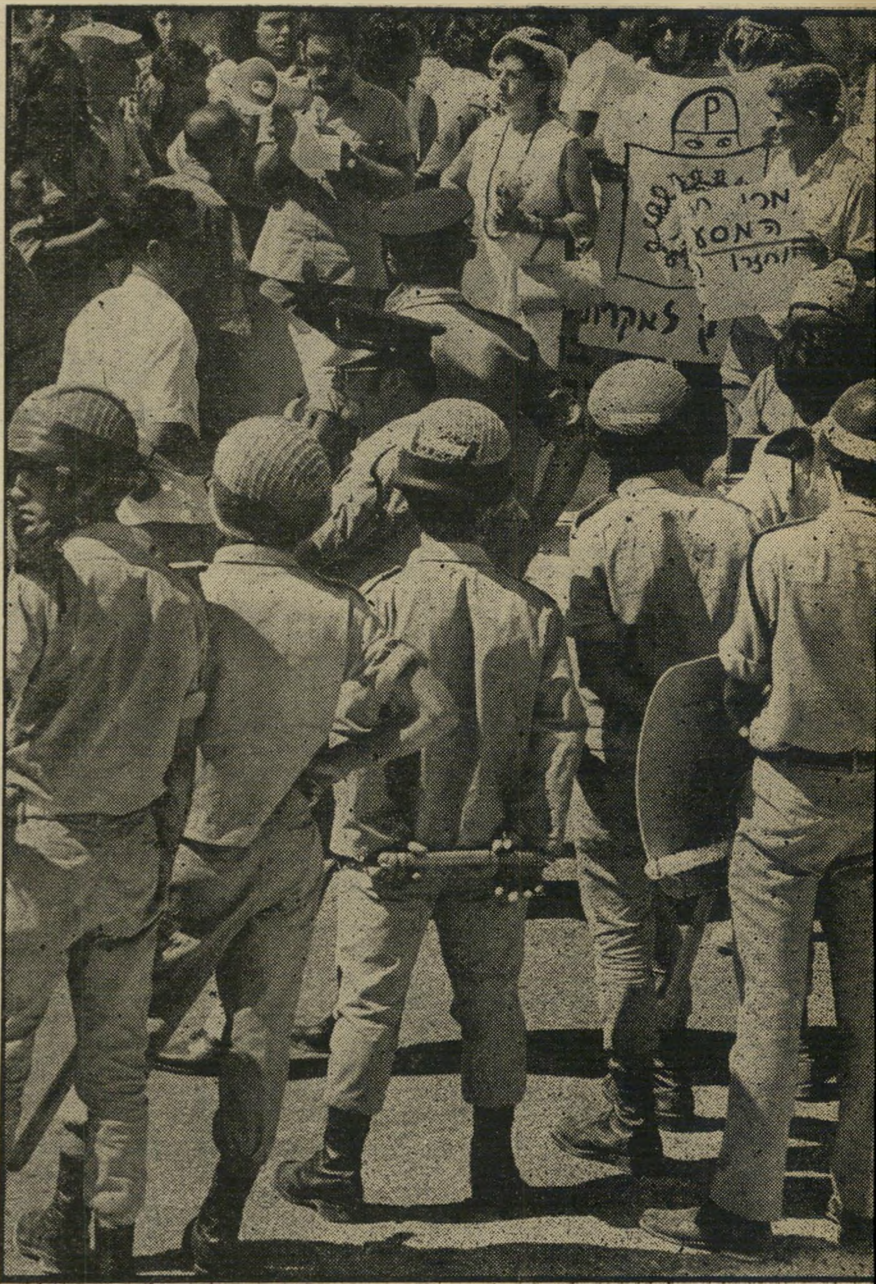

לא נחשה

„**אנשי הממשלה** הזהירו אותי ש־אתם שדים,” אמר הבישוף. „אנחנו, הנוצרים, למדנו בספרים איך נראים שדים. אתם לא נראים לי כשדים. אתם נראים לי נחמדים מאד.”

מסביבו, על הכסאות המרופדים, על הריצפה ולאורך הקירות של חדר־האורחים הגדול של הבישוף יוסף רייא, הצ־טופפו כמאה אנשים שלא נראו, באותו רגע, הכי נחמדים. הם היו מכוסים זיעה ואבק, לאחדים מהם היו בגדים קרועים, שניים היו פצועים וזבי דם. היו ביניהם קיבוצניקים מגודליי־בלורית מן הנגב (כרם־שלום, גבולות), סטודנטים מירושלים סופ־רים ופרופסורים, קשישים בשנות הששים ונערים בני 16.

הבישוף הרים זר־פרחים, שהוגש לו על־ידי נערה בג׳ינס כחולים. הנערה התכוו־נה תחילה להניחו בכנסייה של איקרית. „פרחים אלה יישארו כאן לנצח,” אמר

אלות מול פרחים אנשי מישמר־הגבול מקשיבים לנאומו של יוסי אמיתי, שדיבר עליהם בערבית, כשלידו אסתר וילנסקה, המחזיקה בזר פרחים. משמאל: אנשי מישמר־הגבול דוחפים באלות את הסופר יוסי לנדאו, הנגרר למעצר, לרגלי הכנסייה של איקרית (בעיגול השחור).

ההתנגשות שארכה כשלוש שעות. מימין: קצין־מישטרה דוחף מפגין, כש־איש מג״ב מחזיק ברגליו. למעלה: קצין שוכב על ה־כביש עם מפגין. משמאל; קיבוצניק נלקח למעצר.

רייא. הוא השקיף על הצעירים והצעירות. „כאשר תתחתנו ותולידו ילדים, והילדים שלכם יגדלו — הם יבואו לבית הזה, וימצאו את הפרחים האלה כאן. נשמור עליהם, מפני שהם מסמלים דבר יקר מכל: רוח האהבה והשלום, שאתם הראיתם אותה היום.”

■ ■ ■

שעות מעטות לפני כן השתתפו אורחים אלה וחבריהם במעמד שונה מאד. הם עמדו בשמש הלוהטת על הכביש, לרגלי הכנסייה הגלמודה של איקרית, השריד האחרון שנשאר מן הכפר מוכה־הסבל.

המעמד היה סמלי. מצד אחד עמדו כ־150 צעירים וקשישים, כשכל אחד נושא בידו פרח אחד. מולם עמדו כ־500 שוטרים ואנשי מישמר־הגבול, כשכל אחד נושא בידו אלה ארוכה.

היה זה הפרק האחרון — לפי שעה — בטרגדיה של איקרית ובירעם. עד לפני שבוע שבתו בכנסייה של איקרית, בראש גיבעה רמה, הזקנים מבין העקורים ששיקמו את הכנסייה, שתלו סביבה פרחים. גולדה סברה שעם התחלת מערכת־הבחירות יהיו הגופים הלוחמים עסוקים מדי מכדי להגן על זקנים אלה. היא הכריזה על הכפר כעל שטח צבאי, לפי חוקי־החירום של המנדט הבריטי. המישטרה גירשה בכוח את הזקנים, עקרה את הפרחים.

היה זה מעשה אכזרי ומטומטם — כמו ההחלטה המקורית למנוע את שיבת עקורי איקרית ובירעם ולהנציח את העוול שנעשה להם. (המשך בעמוד 22)

ההסתערות הכללית

קטע מן התכחשות ההמונים שנערכה על הכביש לרגלי הכנסייה. קבוצת אנשי מישמר־הגבול מסתערת על המורה דני פתר, מראשי שי״ח, שהושלך על הארץ אחרי שבנו נעצר. מאחוריו גוררת קבוצה שניה מפגין צעיר לעבר מכונית המעצר. איש מן המפגינים לא התנגד בכוח, לא השתמש באבנים, וכך נמנעה שפיכת־דמים. ההסתערות התחילה אחרי שכמה מפגינים התיישבו על הכביש, בעיקבות מעצר חבריהם.

ציד בין הסלעים

בעוד המאבק נמשך על הכביש, הצליחו בודדים לפרוץ את הטבעת ולרוץ לעבר הכנסייה. שוטרים רדפו אחריהם, צדו אותם בין העצים. למטה: בני בלאו, נגרר למעצר.

בלי חסינות

איש מישמר־הגבול תופס בידו השמאלית בחולצתו של אורי אבנרי, גורר אותו קדימה ומרים את אלתו. מאחורי אבנרי צעדו גם כמה מצעירי איקרית, שבאו ביוזמתם להזדהות עם המפגינים היהודיים.

נער־השעשועים התל־אביבי הוותיק, שהתחתן בשנה שעברה בבגד־ים בבריכה, נ

העז והפסנתר

אבי עופרים

(מימין) שרעמת שערו התחרתה במיטב התסרוקות הנשייות במקום, היה אורח המפורסם ביותר בערב הפתיחה של **הפיאנו־באר** של ציגלה שנפתח השבוע בבניין **הלונדון מיניסטור** בתל־אביב. אבי, הנראה בתמונה בשיחה עם מעריצה, הופיע לערב הפתיחה כשהוא עונד שלל־מחרוזות לצווארו החשוף. אורחת מפורסמת אחרת שהגיעה לפתיחה החגיגית של **הפיאנו־באר**, היתה הזמרת חנה אהרוני הנמצאת בארץ בביקור מולדת. אבי עופרים וחנה אהרוני נפגשו כידידים ותיקים, התרפקו זה על זה במשך כל הערב. לערב הפתיחה, שנערך ביום הרביעי שעבר, הגיעו כל ידידיו ומכריו של בעל המקום — שהם כמעט כל תל־אביב העליזה. את זמנם של האורחים הרבים, הנעים הפסנתרן רוני ווילד, ש־הובא במיוחד מארצות־הברית לצורך זה. בבקרים ישמש המקום כבית־קפה ובערבים כמקום מיפגש לבילוי חברתי ורומנטי.

החבר'ה ולואי ה־14

והחבר'ה הטובים של אצולת תל־אביב השו
התמונות והריהוט של אצולת צרפת המונרכיס

השותף

טומי וינטר, (ממושקף) בן־זוגו של אבי עופ־רים בהופעותיהם כצמד, בחברת אשתו קיימי. השניים הגיעו יחד עם אבי, שבלט בשטח ברעמת השיער הארוכה שלו ושלל המחרוזות לצווארו. אבי וטומי באו לארץ לסידרת הופעות כצמד זמרים.

יוני

רכטר, חבר להקת **הכוורת**, שזכתה להתפרסם בין־לילה בסיפורי **פוגי**, המחזה הסוחף ביקורות נלהבות, מרים כוסית בערב הפתיחה החגיגי.

- וצ'רצ'יל

חבר נוסף של **הכוורת** טועם מהמאכלים הרבים שהוגשו בפתיחה **הפיאנו־באר**. בתמונה משמאל: עמוס אטינגר, מגודל שפם וכרס בשיחה עם אשתו, העיתונאית תמר אבידר.

תח מוסד חדש - וכל העיר נהרה לפתיחה

סד החדש של ציגלה
ט בסיגנון לואי ה־14,
כו להפליא על רקע
. המקום אמור לספק
אווירת שלווה ורגיעה לאורחים המחפשים אווירה כזו, ועתה ניתן לחכות ולראות אם אלה יהיו באמת האורחים שיתקבצו במקום, או שגורלו יהיה כגורל מוסדות דומים בתל־אביב. לערב הפתיחה הגיעה כמעט כל הבוהמה של תל־אביב, כשבמרכז ההתעניינות עמד אבי עופרים.

ת הגאולה האחרונה, לתל־אביבים ה־
נוקקים לקצת שקט — הביא דווקא
התל־אביבים הגורמים להכי הרבה

יה זה לא אחר מאשר ציגלה, הלא הוא
בי ציגלר, נער־השעשועים התל־אביבי ה־
ק, הנחשב לאחד מעושי־השימחה האח־
ם בעיר הגדולה.

השימחה האחרונה שהוא עשה — היתה
חתו, בשבוע שעבר, של קפה קארטייה,
אור להיות מקום־מיפלט למעטים מה־
ת ההמונים, מקדש־מעט לבילוי שקט
רותי, וכן הלאה וכן הלאה.

ום, יהיה העסק הזה סתם בית־קפה.
עם רדת החמה הוא ישנה את שמו
ואת תפקידו ויהפוך לפיאנו־באר.

מה ההבדל? פשוט מאוד: בקפה, ישבו אנשים וישתו קפה, או יזמינו משהו קל לאכול. בפיאנו־באר, הם יעשו אותו דבר, אך לצלילי פסנתר.

מה לציגלה (עז באידיש) ולפסנתר? שאלה טובה. אלא שבאותה מידה של צדק, אפשר לשאול מה לציגלה וללואי ה־14.

שכן המקום מרוהט בסיגנונו (של לואי, לא ציגלה).

לכל מי שמכיר את ציגלה, התשובה היא פשוטה: למען אורחיו, מוכן הבחור אפילו לשמוע פסנתר, לראות תמונות אנטיקה מול עיניו, ולשבת בכורסאות משונות.

הציגלרים

ציגלה ואשתו ציפי בערב הפתיחה, מקבלים את פני האורחים הרבים שבאו לערב הבכורה של **הפיאנו־באר** החדש שפתח ציגלה בתל־אביב. השניים נישאו לפני שנה בבריכת **גורדון**, כשהם לבושים בגדי־ים ועולים כוונוס ובעלה מבין הגלים. טקס נישואיהם זכה לכיסוי נרחב בעיתונים (**מזל ובריכה, העולם הזה** 1843). **לפיאנו־באר** הובא במיוחד פסנתרן מארצות־הברית.

ושיק ואריק

שושיק שני (בקידמת התמונה מופ־
תעת בשיחתה על־ידי המצלמה שפל־
לתחומה, בעוד מנגד בוהים בשלווה השחקנית ציפי שביט, בבטן חשופה, ובעלה, בחזה חשוף, כשלצידם הזמרת שולה חן. בתמונה משמאל נראה בעלה של שושיק, אריק לביא, בג׳ינס וחולצה פתוחה עושה רושם חלוצי מאוד באווירת לואי ה־14 ששלטה במקום.

למען איקרית

(המשך מעמוד 19)

בפני אנשי מרי עמדה ברירה קשה: האם לזנוח את מערכת־הבחירות שהם עסוקים בה, או לשתוק למראה העוול הד־חדש?

בסוף ניצח השיקול הפשוט: כאשר נע־שה עוול, מוכרחים להגיב, בלי כל חשבון. וכך יצאה הקריאה: לעלות לאיקרית, ל־הניח בה פרחים — פרח על כל פרח שנעקר על־ידי המישטרה.

בשבת בבוקר, כאשר המוני ישראל נה־רו לשפת־הים לבילוי, התקבצו קבוצות המפגינים ברחבי הארץ: בזיקים, ביד־חנה, בנתניה, בחיפה, בעברון. בכל מקום מצאו שהמישטרה כבר ממתינה להם ב־מקום־האיסוף. קציני־המישטרה הזהירו או־תם שהם מפירים את החוק, איימו עליהם בהתנגשות־דמים. כל מיספרי המכוניות נרשמו. רשת של אלחוט כיסתה את הארץ כולה ודיווחה למוקד־הפעולה על מיספר המפגינים, ועל נתיבי גישתם.

כמה ימים לפני כן כבר פתחה המישטרה במערכת־הפחדה, הדליפה לעיתונים ידיעות מסמרות־שיער על שפיכת־הדמים העומדת להתרחש. זה הפחיד את רכי־הלבב. מי שבא היה מוכן לספוג אלה על הראש, לבלות את הלילה בכלא.

בכל זאת הם באו. חבורה גדולה ומגוו־נת — אנשי שי"ח נלהבים, אנשי השומר־הצעיר המפרים את קו מיפלגתם, נאמני העולם הזה — כוח חדש, ותיקי האופו־זיציה במק"י, וסתם אזרחים שאיכפת להם, ושמצפונם לא נתן להם מנוח, כמו הסופר יורם קניוק והפרופסור גדעון גילת.

■ ■ ■

תחת השמש הלוהטת, על הכביש, ללא מים וצל, עמדו האזרחים מול השוטרים. גם האווירה הלכה והתחממה. הכנסייה, מול עיניהם, קראה להם בפעמו־נים אילמים.

קציני־המישטרה הבכירים, שהתרוצצו בשטח, הסכימו רק ששני מפגינים יעלו לבדם לכנסייה. המפגינים סירבו — הם תבעו שתעלה מישלחת גדולה, לפחות איש אחד מכל מקום בארץ. בעוד המשא־ומתן נמשך, התפתחו תיגרות־ידיים. צעי־רים התיישבו על הכביש, נגררו תוך חב־טות ומכות אל מכונית־מעצר. חבריהם עטו על השוטרים, כדי לשחרר את חברי־הם. היה נדמה שבכל רגע תתפתח התנג־שות כללית, שתגרום לפציעת עשרות.

אולם המפגינים, חדורי רוח אי־האלי־מות, לא התפתו. הם לא הרימו את האב־נים הכבדות שהיו פזורות בשטח, לא החזירו מכות, נגררו על הארץ ללא תגובה.

לפתע השתתקו הקולות. יוסי אמיתי, איש קיבוץ גבולות, המיזרחן הצעיר ש־הקסים את המשתתפים הערביים בבולוניה, נאם בערבית אל אנשי מישמר־הגבול, הס־ביר להם את הטרגדיה של איקרית. יורם קניוק, בקולו השקט, ביטא את לבטי־המצ־פון של ישראלי המסרב להשלים עם עוול. „לא אנחנו מפירים את החוק," קרא אורי אבנרי, „הממשלה מפירה את חחוקת הבל־תי־כתובה של מדינת־ישראל ואת חוש־הצדק הטבעי של אזרחיה. פרשת איקרית היא מהדורה חדשה של פרשת כרם נבות. כולנו יודעים מה היה סופה של איזבל, שהיתה אחראית למעשה־הנבלה ההוא. ה־כלבים ליקקו את דמה."

■ ■ ■

אחרי ארבע שעות של התכתשויות בלתי־פוסקות על הכביש, חיה על המפגינים לסיים את המאבק — כי הבישוף רייא המתין להם, כמתוכנן בביתו בחיפה. אולם המפגינים סירבו לפנות את השטח ולהשאיר את חבריהם במעצר. שוב התנ־נהל משא־ומתן — והפעם נכנעה המיש־טרה. כל העצורים שוחררו, וההפגנה הניי־דת המשיכה בדרכה.

יותר מכל שמחו על כך השוטרים, ש־רבים מהם הסתירו רק בקושי את אהדתם למפגינים. הדרוזים של מישמר־הגבול מכירים היטב את הטרגדיה של איקרית, המזכירה להם את מעמדם הנחות כאזרחים ממדרגה שניה בישראל. גם השוטרים הי־הודיים לא התלהבות להפעיל את אלותיהם נגד אנשים שבאו להפגין נגד עוול.

כאשר הותנעו המכוניות וההפגנה יצאה דרומה, היתה שימחת השוטרים גלוייה. פה ושם, כאשר לא ראו זאת המפקדים, הם נופפו בחשאי שלום למפגינים.

הסיום בא כעבור יום. לפי מיטב המ־סורת הקולוניאלית הבזוייה, הזמין אליו מפקד מישטרת עכו כמה מן הקוויזלינגים של השלטון שבקרב העקורים, תבע מהם להסתייג מהפגנת הישראלים שחשו לעז־רתם. האנוסים הסכימו בבושת־פנים — והמישטרה פירסמה זאת בתרועת צהלה.

במדינה

(המשך מעמוד 17)

מתרדמתה: „מי בעד הסתייגות מפ"ם?" קרא המזכיר לתוך המיקרופון.

„אין סיעה כזו!" קרא אחד החברים ממקומו.

„מי אמר את זה?" התעניין יצחק בן־אהרון, כמורה קפדן המתכוון להתרות ב־תלמיד סורר.

„אין סיעת מפ"ם," חזר חבר הוועד־הפועל מסיעת מרי, אלכס מסיס, על קריי־אתו. „לא היתה סיעה כזו בבחירות להס־תדרות בשנת 1969 — ולא ייתכן שסיעה שלא קיימת תגיש הסתייגויות..."

„תשב! אני מחליט! ישנה סיעת מפ"ם," צווח יצחק בן־אהרון, באחת מהתקפות החימה שלו, המוכרות יפה כל־כך לחברי מוסדות ההסתדרות.

מסיס לא ישב, ויו"ר הנשיאות, מנהל סולל בונה צבי רכטר, נאלץ להתערב.

יצחק בן־אהרון נכנע. ההסתייגות לא הועמדה להצבעה, וחברי מפ"ם במועצה חזרו לבתיהם כחברים של סיעה שאינה קיימת.

משפט

זאב לזאב ערב

חבורת נוכלים שרימתה סוחרים ברחבי תל־אביב נלכדה בעת חתונתו של אחד מהם

אריה שמואלי (23) בחר בקפידה רבה את מערכת הרהיטים שבה חפצה נפשו, עמד כיאות על המקח, גמר מחיר, נתן תשלום ראשון במזומן, ואת היתר בשטרות בחתימת ידו, ובערבות שלושה חותמים נוספים. „אני עומד להתחתן," הסביר לבעל החנות," ואני רוצה לעשות לכלה שלי הפתעה — להביא לה רהיטים לבית."

תרגיל חוזר. לאחר שיצא מחנות־הרהיטים, לא מיהר שמואלי, תושב כפר שלם, אל כלתו הצעירה. במקום זה, הוא נכנס לחנות־רהיטים אחרת, חזר שם פעם נוספת על המערכה הקודמת.

את כל הרהיטים שקנה תמורת תשלום ראשון בלבד, מיהר שמואלי להעמיס על משאית, ולהובילם למקומות שונים. שם מכר אותם, בהנחה ניכרת — אך תמורת מזומנים.

שוטרים בחתונה. כך, נותר שמואלי עם כמות מזומנים גדולה בידיו, ואילו סוח־רים רבים נותרו עם שטרות חסרי־ערך בידיהם.

כאשר ראו ידידיו של שמואלי, שחתמו עבורו ערבות מבלי לחתכוון לשלמה אי־פעם, כי שיטת שמואלי דופקת — החלו גם הם נוקטים בה, כשהפעם שמואלי וה־אחרים חותמים ערבות.

הבדיחה בכל העניין, היתה ששמואלי אכן עמד להתחתן, כפי שסיפר — למרות שלא הביא לכלתו אף שמץ מכל הריהוט ש־רכש.

היה זה בטקס הנישואין, כאשר חוקרי משטרה לבושי־אזרחית הביאו עימם את הסוחרים המרומים. אלה זיהו גם את ה־חתן, גם את ידידיו, החותמים הנדיבים.

הזאבים. באמצע השמחה, עצרה ה־משטרה את כל חבורת זאבי הרהיטים, והם הובאו בפני השופטת המחוזית חנה אבנור.

סניגורו של שמואלי טען כי בסך־הכל ביצע הנאשם קנייה מסחרית רגילה, אולם התובע, דן מור, טען כי שמואלי לא התכוון מעולם לכבד את השטרות שחתם.

השופטת הסכימה עם נקודת־ראותו של התובע, שלחה את החתן הירוק לשלוש שנות מאסר בפועל, את רעיו לשנה וחצי.

חינוך

מנפצי החלום

קבוצת עסקנים רודפי־שררה מביאה להתמוטטותה של מידרשת שדה־בוקר

„אם הייתי אוהב את הנגב, הייתי יושב בו," הטיח יעקובסון, יו"ר קרן הנגב, בפני משלחת המחנכים ממידרשת שדה־בוקר, שהתאוננה בפניו על מחדלי הקרן.

ובמשפט בודד זה, תימצת יעקובסון את מהות היחסים בין המורים והמדענים, אנשי צוות המידרשה, שהתיישבו בנגב וקשרו בו עתידם — לבין קבוצת העסקנים ה־מסתתרת מאחורי השלט קרן הנגב.

מה מסתתר מאחורי קשריה
של הבלונדית המיסתורית
עם אלופי צה"ל וראשי המימשל?

אשת המיסתורין שרון גינזבורג ליד מכונית ה„אלפא־רומיאו" שלה. האמריקאית הבלונדית נראית כצעירה רגילה, והו־פעתה בלבד אינה יכולה להסביר את טיב קשריה המיסתוריים עם אח"מים.

לילות הגנרלים

מאת
מרסל זוהר

שרון גינגזבורג היא כיום הבחורה המיסתורית ביותר בישראל.

כאשר הגיעה הצעירה האמריקאית ה־בלונדית ודקת־הגיזרה ארצה, לפני שנתיים וחצי, היתה בשבילה ישראל ארץ רחוקה ובלתי־מוכרת. אליה באה רק בגלל בעלה, שביקש לעלות ארצה. שרון אף לא היתה יהודייה, התגיירה רק למען בעלה.

מאז, הבעל אמנם כבר איננו — הזוג התגרש — אולם לעומת זאת הגיעה שרון להישגים נדירים באמנות רכישת הידידים.

בין מכריה כיום נמנים קציני־משטרה בכירים, אלופי צה"ל, ושורה ארוכה של פקידים בכירים בממשלת־ישראל. מכוניות־פאר של אורחים כבודים עוצרות דרך־קבע ליד הווילה המבודדת, ברחוב המת־נחלים בגני־יהודה, שם מתגוררת הגרושה הבלונדית לבדה, בחברת שני הפודלים שלה. במוסך מאחור חונה מכונית ה־אלפא־רומיאו הלבנה שלה, מודל אחרון, ובאורווה שלידו — שני סוסי־רכיבה גז־עיים.

תקרית בעזה?

שרון התפרסמה לראשונה, בחוג המצומצם של יודעי־דבר, בעקבות התקרית שלה בעזה.

שרון הגיעה לעזה כדי לעבוד כאחות בבית־חולים שם. כדי להגשים את רצו־נה, לא היססה אף לעקוף קצין בכיר באי־זור, שסירב להרשות לה זאת.

למרות הסירוב, הגיעה לעזה, החלה עובדת שם בבית־חולים.

התקרית אירעה כאשר בחיפוש־פתע, שערכו כוחות־הביטחון בבית־החולים, נת־גלה בחדר בו שהתה שרון מחבוא מאחורי ארון־הקיר, ובו שלושה רובים.

שרון שיכנעה את החוקרים באי־מעור־בותה בעניין, באמצעות שיחת־טלפון ל־קצין מסויים. היא שוחררה בו במקום.

„אינני רוצה לפגוע"

כתב „העולם הזה" על פגישתו עם האמריקאית ה־מיסתורית:

רחוב של וילות קטנות. הווילה המסויי־מת מוסתרת מאחורי שורת אורנים. מאחו־ריה פרדס. על הדלת השלט גינגזברג.

הבלונדית שפתחה בפני את הדלת היתה באמצע שנות העשרים שלה, אך נראתה הרבה יותר צעירה. לאחר שהצגתי את עצמי, היא נראתה נרגשת. שני הפודלים שלצידה הרגישו במתח של גבירתם, נד־בקו ממנו.

ביקשתי ממנה לספר לי על תקרית עזה.

„אינני יכולה," ענתה שרון. „אני לא רוצה לפגוע באנשים שמנהלים את בית־החולים האמריקאי."

„ביקשת מ———, פעמיים, שיאשר לך לעבוד בעזה, והוא דחה את בקשתך. איך בכל זאת הצלחת לקבל עבודה שם?"

שרון נשארת לעמוד בפתח ביתה: „מדוע אתה צריך לכתוב על זה? אני לא אוהבת עיתונאים." לאחר היסוס קל, היא ממשי־כה: „למעשה הורי התנגדו שאלך לעבוד בעזה. הם שפנו ל———, כדי שהוא לא ירשה לי."

„האם זה נכון שאת מכירה את אלוף ———?"

שרון משפשפת את ידיה בתנועה עצב־נית: „כן, זה נכון."

„ואת קצין־המשטרה ———?"

„את ———, כן."

„ואת אלוף ———?"

„או, זה היה לפני שנתיים."

„האם את יכולה לספר לי קצת על מהות קשרייך עם אלופים ופקידים בכירים?"

„לא. שום דבר. זה סודי."

„האם זה נכון שאת יודעת סודות שלא ידועים לאזרח הפשוט?"

„לא, בכלל לא. איזה סודות אני כבר יכולה לדעת?"

מה הקשר?

כיצד הגיעה שרון ג., בפרק זמן כה קצר, להיכרות כה הדוקה עם אלופי צה"ל, קציני־מישטרה בכירים ביותר, פקידי ממשלה נודעים, הבאים במגע ישיר עם שרים, ולפחות שתי דמויות ציבור מפור־סמות?

את ההיכרות הראשונה איתם, ערכה שרון בווילה המקסימה של חותנה ב־איזור הווילות שבקסריה.

בעלה — לשעבר — של שרון הוא ויל־יאם גינגזברג, כיום מרצה לכלכלה באו־ניברסיטה העברית בירושלים. אביו של ויליאם הוא לא אחר מאשר אדוארד גינגז־ברג — נשיא המגבית היהודית המאוחדת.

האמריקאית הצעירה הרגישה עצמה בת־בית בקרב השמנת והסולת של ישראל: בתם של הורים מולטי־מליונרים, היא הי־תה רגילה מילדותה לסביבתם של אח"מים.

המיוחד במקרה של שרון ג. היא התרשמותם של האח"מים מכלתו הטרייה של נשיא המגבית.

התרשמות כה חזקה, שהביאה לשמירת הקשרים הלבביים גם כאשר ניתק הקשר בין שרון לבין משפחת גינגזברג, והגרושה הטרייה עברה לגור לבדה.

קשרים לבביים אלה נמשכים עד היום. בעקבותיהם, הפכו מכוניות־הפאר, המגי־עות מדי ערב לבית הבודד, לקוריוז פי־קנטי ברחוב השקט, בו הכל יודעים הכל על הכל.

סימני־שאלה

אולם למרות ידיעה כללית זו, נותרו עדיין הרבה סימני־שאלה מסביב ל־עלמה הצעירה:

- לאחר גירושיה, הביעה שרון את רצונה לעבוד כאחות בעזה, לעזור לפלי־טים. כיצד זה איתרע מזלה, ושמה שור־בב לפרשת הרובים? מה בדיוק התרחש שם?
- מה מסתתר מאחורי הקשרים המיו־חדים בין הצעירה האמריקאית למספר כה רב של אנשי צמרת?

הסברם של כמה משכניה, כאילו המ־דובר רק ביחסים אינטימיים, אינו מצליח לענות על כל השאלות, ומשאיר פתוחה את השאלה העיקרית:

מי את, שרון ג.?

הבית המיסתורי הווילה הבודדת ברחוב המתנחלים בגני־יהודה, בסמוך לסביון, בה מתגוררת שרון. כניסת הבית מוסתרת על־ידי שורת עצים, ובאורווה שמאחוריו שני סוסים גזעיים. המכוניות המפוארות העוצרות בפתח הבית של הגרושה הבודדה הפכו לשם־דבר ברחוב.

עסקנים אלה הצליחו להביא את ה־מידרשה עד עברי פי־פחת. בימים אלה נעשה נסיון להחליק את הדברים ולהשתי־קם: הוחלט על הקמת תאגיד בו יפעלו אנשי הקרן בשיתוף נציגי משרדי הממ־שלה, והובטחה הזרמת מיליונים נוספים למידרשה. אולם ניסיון העבר מראה, כי עד שלא ינותק כליל הקשר בין המדרשה לבין אנשי קרן הנגב — יימשכו הבזיונות.

חלום הזקן. היה זה לפני כעשר שנים, שדויד בן־גוריון השמיע באוזני מקורביו את חזונו להקים בנגב מרכז רוחני.

חסידיו החליטו לממש את רצונו של הזקן, התארגנו לשם כך במסגרת שנקראה קרן הנגב. הם נתפסו לרעיון מעורפל של הקמת מידרשה ענקית, אך בדיקה מדוק־דקת של צורת התארגנותם ושיטות פעו־לתם מגלה, כי לא זו בלבד שלא הבינו את גודל המשימה שנטלו על עצמם, אלא אף לא התייחסו לתפקידם ברצינות: הם לא הכינו תכנית־פעולה מגובשת, לא קב־עו לעצמם יעדים ויעדי־ביניים, לא פעלו במיסגרת תקציבית כלשהי.

איש מבין חברי הקרן לא פרש, ולוא לזמן קצר, מעבודתו היום־יומית. הפעולה בקרן התנהלה, במקרה הטוב, על חשבון שעות־הפנאי.

בקלות־דעת חתמו חוזי־בנייה עם סולל־בונה, החלו יוצרים עובדות בשטח. אולם עד מהרה נוכחו כי הם בצרות, וכי על־ידי הוראות טלפוניות מתל־אביב אי־אפשר להקים קרייה חינוכית בנגב.

צוות מעולה. אנשי הקרן התקשרו עם אברהם צביון, לשעבר מפקד מחנה מרכוס, סיפקו לו נתונים כוזבים על עוצ־מתה הפיננסית של קרן הנגב, וכך שיכ־נעוהו לעמוד בראש המידרשה.

קרן הנגב התחייבה להעמיד לרשות צביון, לשם המשך הקמת המיבנים ב־שטח, 6 מיליון לירות במזומן, ועוד 2 מיליון ל"י כאשראי.

צביון נרתם לעניין, גייס לעזרתו צוות מעולה של מורים, רובם יוצאי קיבוצים, משוגעים לעניין. כל הקבוצה, כולל הנשים והילדים, ירדה לנגב כדי להשתקע במקום.

תוך שבוע התברר לצביון ולאנשיו כי התמונה הוורודה, שציירו בפניהם אנשי

(המשך בעמוד 24)

מרי וחזית השמאל

בבחירות לוועידת ההסתדרות ומועצות הפועלים

רשימת מרי וחזית השמאל תגיש רשימות מועמדים לוועידת ההסתדרות, ועידת הפועלות, הוועידה החקלאית ולמועצות הפועלים באילת, ת״א, פ״ת, רמת־גן—גבעתיים, ירושלים וחיפה.

הצטרף למרי! תמוך ברשימת מרי וחזית השמאל

התנדב לפעולה!

חברים שלא התיצבו לפעולה ואוהדים המוכנים להתנדב — התקשרו למטה הארצי או למטות המקומיים המפורטים במודעה זו.

ימאים

הבחירות לוועידת ההסתדרות אצל הימאים מתקיימות ב־6.9 — חברים ואוהדים מבין הימאים מתבקשים להתקשר למטה הארצי.

כסף!

אין לנו כסף. התקציב הכולל שלנו יהיה קטן פי מאה וחמישים מתקציב המערך, פי חמישים מתקציב גח״ל ופי עשרים עד עשר מכל מפלגה קטנה אחרת.

כל תרומה שלכם תתקבל ברצון, מלירה אחת ועד אלף לירות (מתקבלות גם תרומות גדולות יותר...) איננו מזלזלים בשום תרומה. פעולות חיוניות שלנו מתעכבות מחוסר כסף! תרמו למרי וחזית השמאל!

הסברה בערבית

השבוע התפרסמו מצע („עיקרי מרי״) וכרוז לקראת הבחירות להסתדרות — בערבית. שלחנו אותו לכל מי שביקש חומר הסברה בשפה זו. אם יש לכם כתובות נוספות למשלוח חומר בשפה הערבית, אם אתם רוצים להקים סניפים וחוגים בכפרים ובערים הערביות — התקשרו למטה הבחירות הארצי. דרושים לנו מתנדבים לחלוקת חומר הסברה בישובים הערביים.

חוגי בית

דוברי הרשימה יעמדו ברצון לרשותם של חברים ואוהדים הרוצים בקיום חוגי בית בבתיהם או במקומותיהם. התקשרו למטה הבחירות הארצי (03־283288/9) כדי לתאר את הזמן והמסביר הרצוי לכם.

קיבוצים

מזכירות הקיבוץ הארצי עושה הכל כדי לחסום בפנינו את הגישה לקיבוצים ואת ניהול הסברתנו. אנו מוציאים השבוע דפדפת הסברה לקיבוצים. חברים ואוהדים שכתובותיהם אינם מופיעות עדיין בכרטיסיית הרשימה, מתבקשים לכתוב. חברים ואוהדים הרוצים להתנדב להשגחה על הקלפיות בקיבוצים ביום הבחירות (11.9) מתבקשים לכתוב מיד. יש לך חבר או מכר בקיבוץ? שלח את כתובתו ונשלח אליו חומר הסברה של מרי וחזית השמאל.

ביום חמישי, 16.8.73, בשעה 20.00 יתקיים חוג בית בנצרת, בבית עמיאל, רחוב יזרעאל 12, שכונה דרומית, נצרת עילית. חברים ואוהדים מנצרת ונצרת עילית — מוזמנים.

רשימת המטות באזורים ובמחוזות

המטה הארצי: בר־כוכבא 71, תל־אביב 283288/9; **אילת:** מתי גלעדי 354/5, ת.ד. 602; **אום אל פחם:** אחמד סעיד מוסטפה ג׳ברין; **באר־שבע:** פולק, טלפון 057־6369; **הוד השרון:** יגאל זלמנסון, שרת 11; **חדרה:** אליעזר פיילר, קיבוץ יד חנה; **חולון:** לחמן, שרת 15; ג׳ורי, ז׳בוטינסקי 29 03־859503; **חיפה:** אליעזר דומקה, זלמן שניאור 73, 04־234210; שרה לוונברג, חרמון 35, 04־64181, כתובת למכתבים: ת.ד. 2273; **קריות:** יוסי בלגלי, שיכון רסקו 24, קרית מוצקין, 04־732535; **טבעון:** בנימין תמיר, אמנון ותמר 8, 04־931194; **ירוחם־דימונה:** ישעיהו שולץ 642/1, כפר ירוחם; **ירושלים:** דפוס גיא, גרוזנברג 5, 02־231180; **כרמיאל:** יוסף מלר, הגליל 37; **לוד:** יצחק נדלקוף, שיכון חסכון ג׳ 46; **מקר:** מוחמד נבולסי, מקר; **נוף־ים:** רות חוצן, הפרסה 17, 03־938176; **נצרת:** ראובן עמיאל, יזרעאל 12, שכונה דרומית, נצרת עילית; **נתניה:** דורה בן בסט, שמול הנציב 32, 053־24163; **ערד:** יעקב רוזנבלום, אלעזר בן יאיר 53/6; **פתח־תקווה:** אורן, איכילוב 4, 03־912494, רוטשילד 115, 03־907887; משה גבזה, נחלת צבי 40, 03־916183; **רחובות, נס־ציונה, גדרה:** קולי ברקוביץ, אלקלעי 4, 03־954344; **רמלה:** פריד בורשא, ביאליק 20, 961297; **תל־מונד:** צבי אברהמי, כפר הס, 922174; **תל־אביב** (גוש דן): מטה מחוזי: בר־כוכבא 71, 283288/9 (רכז המחוז: א. האס בשעות 16.00־19.00); **קריית־שלום:** בריטשטין, דיק 6, 03־822458; **רמת־גן:** אינגריד לביא, כובשי עזה 9, 03־741495; **רמת־אביב:** ארי קרנרמן, רידינג 27, 03־410046; **עבר הירקון** (רמת חייל, מעוז אביב, אפקה, יד המעביר, תל־ברוך, הדר יוסף), יחיאל בונה, הגולן 132, 03־778921; **יפו:** נתן פרייזר, רחוב סהרון 28, יפו ד׳, 03־866358.

במדינה

(המשך מעמוד 22)

קרן הנגב, אין בה ממש: במקום תקציב פיתוח בן 6 מיליון ל״י במזומן — גילו חובות בסך חצי מיליון ל״י.

הצרות נמשכו בקצב: תחילה הפסיק סולל־בונה את בניין הספריה. זמן קצר לאחר מכן הושבתה בניית היסודות למיבנים נוספים. ולבסוף בא הרעב:

במשך שבוע ימים לא באו אל פיות ילדי אנשי המידרשה ביצים, חלב ובשר. קריאות הזעקה הדחופות לאנשי הקרן בתל־אביב לא הועילו. קרן הנגב לא היתה מסוגלת אפילו לארגן תרומות לקניית מיצרכי־מזון.

האיש שעזר להם, באותם ימים קשים, היה פנחס ספיר. הוא שמע מאנשי המידרשה על המצב, ונחרד. מיד הקציב 40,000 ל״י לרכישת אספקת מזון שוטפת.

אנשי הקבוצה לא נשברו. הם הגיעו למסקנה כי ישועתם לא תבוא מאנשי קרן הנגב, החלו לרכז תרומות בכוחות עצמם, קבעו תכנית פעולה מגובשת.

הצלחתם של המחנכים היתה מלאה. הוקמו בית־ספר שדה, בית־ספר תיכון וסמינר למורים. מאוחר יותר הוקמה גם יחידת־מחקר לאזור הנגב. ישובי הסביבה, ובעיקר עיירות־הפיתוח, נאבקו על הגדלת מיספר מקומות הלימוד המוקצים להם.

אולם ככל שגדלה הצלחתו של צביון בניהול המדרשה, כך גבר תיסכולם של עסקני קרן הנגב. הם לא יכלו להשלים עם העובדה כי הוצגו ככלי ריק. ממשרדיהם המרווחים בתל־אביב, עליהם בוזבזו רבבות לירות מדי שנה, החלו במיתקפת נגד.

פיטורין. חיים ישראלי, כיום ראש הלישכה של משה דיין ובשעתו מזכירו של בן־גוריון, שיכנע את הזקן, שלא התמצא בעניינים, כי צביון מונע הקמת אוניברסיטה גדולה במקום. יושב־ראש הקרן, יעקובסון, ונאמנו אלחנן ישי, איש התעשייה האווירית, תקפו את צביון כאילו הוא עושה במידרשה כבתוך שלו.

לפני שלוש שנים, עלה בידיהם לפטרו.

עתה, השתלטו אנשי הקרן על המידרשה, החלו לנהלה מתל־אביב. הם הקפיאו כל יוזמה מקומית. סיכסכו בין אנשי הצוות.

התוצאה: בשלוש השנים האחרונות התפטרו שלושה מנהלי המידרשה. צוות ההוראה המגובש החל מתפורר, רמת ההוראה ירדה.

תוהו ובוהו. את המצב כיום במידרשה מתארים מייק וסוזן, שני סטודנטים אנגלים ממיכללת הטפילד, העוסקים במחקר אקולוגי של המידבר וחיות המידבר במסגרת יחידת המחקר של המידרשה:

„המדריך שלנו הוא מורה נפלא, ועושה כל שביכולתו לקדם אותנו במחקר. אבל אי־אפשר לקיים מחקר מדעי רציני, כאשר במקום שורר תוהו־ובוהו מינהלי. הדבר מורגש בכל שטח, ומורל האנשים ירוד. איך אפשר לנהל מחקר, כאשר אביזרים חיוניים להצלחת המחקר העולים לירות ספורות — הוזמנו עוד לפני חצי שנה וטרם הגיעו אלינו?

„אין עם מי לדבר. יש לנו רושם שלאלה האחראיים על המידרשה חשוב רק שבפרוספקטים הצבעוניים שהם מדפיסים יצויין שיש כאן מכון לחקר הנגב, אבל במציאות הם לא רוצים אותו.״

מוסיף בעצב משה שחק, ראש מכון המחקר, יוצא קיבוץ שהוא ומישפחתו קשרו גורלם במידרשה: „כה הרבה ניתן לעשות כאן. הנגב הוא שלנו, על אוצרותיו ומרחביו. אבל המאבק על התקציב מטיש אותנו. אני לא נאבק על מאה אלף לירות. לפעמים אני נלחם על מאה לירות, ואינני משיג אותם.״

אין מנהיגות. לא רק המורים והחוקרים מתוסכלים. ממורמרים לא פחות הם אנשי השרותים. אומרת איילה, אחות המרפאה: „אנשי קרן הנגב יושבים בתל־אביב, אנחנו חיים פה. איכפת להם הבעיות המטרידות אותנו יום יום? האם מישהו מהם ביקר פעם וראה מה המצב בגן־הילדים, או באיזה תנאים קשים פועל הפעוטון?״

מוסיף פנחס, גנן המידרשה: „כדי שהמקום לא יתמוטט, צריכה לקום כאן מנהיגות נמרצת, כפי שהיה עד לפני שלוש שנים. מנהלים שיגורו איתנו ושיהיה איכפת להם. אנשים שלא יתנו להניח מכשולים על רגליהם, שלא יהיו בובות של האדונים היושבים בתל־אביב.״

קריאות נואשות. לאחרונה התפוצצו הדברים. כאשר הוחל בבדיקת המצב לקראת שנת הלימודים הקרובה, נתברר כי מיספר תלמידי התיכון שילמדו בשנה הבאה הצטמצם פעם נוספת. נתעורר החשש כי לא ימצא מיספר מינימלי של מועמדים, כדי שאפשר יהיה להפעיל את סמינר המורים.

קמה צעקה. קריאות נואשות הופנו לנשיא המדינה, לאישי־ציבור ולחברי־כנסת. אנשי המידרשה הודיעו כי הפעם לא יוותרו: מוטב שהמידרשה תתחסל סופית — מאשר תמשיך להיות מנוהלת בצורה בה נוהלה בשנים האחרונות. הם תבעו לסלק את אנשי קרן הנגב מכל שייכות למידרשה.

תביעתם נדחתה. קריאתם לתקציבים נתקבלה, ובשנים הקרובות הם יהיו מסוגלים לפעול. אולם עסקני קרן הנגב נשארו בשלטון, בתאגיד החדש שהוקם לניהול המוסד, בשיתוף עם הממשלה. והם ימשיכו לשלוט כבעבר.

ובעוד מיספר שנים, כאשר שוב תקרוס המידרשה תחתיה, יהיה רעש הנפילה הרבה יותר גדול.

תל־אביב

התחנה הניידת

תחנת .אוטובוס הועתקה ממקום בטוח — למקום מסוכן

בבוקר הראשון, זה נראה כבדיחה גרועה, או תעלול של פרחחים:

עד הלילה שלפני כן, היתה תחנת האוטובוסים של קו 61 ו־26 של דן, בצומת הרחובות ז׳בוטינסקי־ורמז, ממוקמת בהתאם לכל כללי הבטיחות: במרחק חמישים מטר מהצומת, בתוך מיפרץ מיועד לכך במידרכה.

בשבוע שעבר, הועתקה התחנה במפתיע למקום הגרוע ביותר האפשרי: היא קודמה לעבר הצומת עצמה, מוקמה במרחק שמונה מטרים בלבד מהרמזורים.

מהומה. התוצאה: האוטובוסים עוצרים על מסלול הנסיעה, בהיעדר מפרץ.

התחנה (בקידמת התמונה) והמיפרץ (ברקע)
מעשה חלם או זדון?

אם באים שני אוטובוסים יחדיו, הם מספיקים כדי לחסום את התנועה. גם אוטובוס אחד גורם לפקק ברמזור, משבש את כל התנועה בצומת הסואנת.

ובעוד כל המהומה הזו מתחוללת בצומת עצמה, עומד המפרץ, שניבנה לדבר, במרחק ארבעים מטר במורד הכביש, ריק ושומם.

לחצים. מה יכול היה לגרום למעשה חלם כזה?

שמחה קליוסקי, מנהל מחלקת־התנועה של עיריית תל־אביב, סירב לגלות, או אף להגיב על העניין. אולם שכנים נרגזים ידעו השבוע לספר, כי בבית שמולו היתה התחנה ממוקמת קודם, גר יהודי חשוב, המקורב למישהו בצמרת העירייה. יהודי זה הפעיל לחצים כדי לסלק את התחנה, ואת האוטובוסים המרעישים הנעצרים בה, מחלון־ביתו.

בית המישפט התיר לקטינה להינשא לנכה - והמישטרה עצרה את אמה ביום החתונה

חתן על גלגלים אלי מייזלס נישא בידי אחיו אל עבר כלתו, כשבידו כתב־הכתובה (למעלה). בתמונה משמאל נראים אלי וציפי מתחת לחופה, כשאלי יושב בכסא הגלגלים שלו, והרב הראשי של תל־אביב ידידיה פרנקל (קיצוני משמאל) מגיש להם את כוס היין המסורתית.

ריקוד חתונה כזה לא נראה מעולם. התזמורת ניגנה טנגו, ואילו החתן והכלה רקדו את ריקוד החתונה שלהם, כשרגליהם מרחפות באוויר. מצד אחד היו אלה שני גברים חסונים שהרימו את הכלה הצנומה אל־על. מצד שני הרימו ארבע גברים את החתן, כשהוא יושב בכסא הגלגלים שלו. וכך, כשהם מורמים ומוחזקים בידיהם של אחרים, יכלו אלי מייזלס וציפי הבה לרקוד יחד בפעם הראשונה בחייהם.

המחזה היה צובט לב. מעיני רבים מהנוכחים זלגו דמעות. לא רק בגלל ריקוד החתונה המזעזע, אלא מעצם המעמד, שגרף את הנוכחים בו להפגנת שמחה בלתי

חתונה בחסות המישטרה

רגילה. חתונתם של אלי וציפי מייזלס הפכה לחגיגת הנצחון של האהבה ורוח האדם על האומללות.

ציפי הבה, צעירה פתח־תיקוואית יפהפיה ומיניאטורית, היתה בת 16, כאשר הכירה את אלי. באחד הימים הזדמנה לבית המשפחה האומנת שטיפלה באלי ודאגה לכל מחסורו. אלי הוא נכה שיתוק 100%. הוא מרותק לכסא־הגלגלים שלו מאז ילדותו, נאלץ להיעזר בעזרתם של אחרים. לא רק בגופו פגע הגורל, אלא גם במשפחתו. אביו של אלי נפטר בהיותו בן שנה וחצי. אמו נהרגה בתאונת־דרכים לפני שש שנים. את מרבית 23 שנות חייו בילה אלי במוסדות ואצל משפחות אומנות. למרות זאת ניצח רצון החיים שלו את כל המיגבלות הגופניות. הוא סיים בהצלחה את לימודי התיכון, למד לימודים אוניברסיטאיים וזכה בתואר מוסמך לסוציולוגיה.

כאשר הכירה ציפי, שהיתה תלמידת בית־ספר תיכון, את אלי, הוא עמד בשיא מאבקו למען גיוסו לצה״ל, מאבק שפירסם אותו ברבים. פגישתם הראשונה קישרה ביניהם.

סיפר אלי מייזלס השבוע: „תוך זמן קצר ראינו שאנחנו מתאימים זה לזו ושנולדנו לחיות יחד. היא היתה נערה יפהפיה. ראיתי שלגביה המושג נכה הוא מושג נורמלי. ראיתי גם שמבחינה אינטלקטואלית היא ברמה גבוהה מאוד. התחלנו לדבר ונקשרנו זה אל זה. התחלנו לצאת ביחד. טיילנו. ציפי היתה דוחפת את עגלת הגלגלים שלי. הלכנו ככה יחד לקולנוע.

(המשך בעמוד 26)

נשיקה מול השוטר ציפי מתכופפת אל חתנה, אלי מייזלס, ונושקת לו, כאשר אחד מהשוטרים שהופקדו לשמירת החתונה ניצב על המשמר כדי למנוע הפרעה אפשרית. מישמר המישטרה הוצב במקום כדי למנוע התנכלות לטכס הנשואין מצד משפחתה של הכלה שהתנגדה לנשואיה עם אלי מייזלס, נכה 100%.

חתונה בחסות המישטרה

(המשך מעמוד 25)
היא היתה משוגעת לטייל עימי ככה בחיק הטבע. הרגשנו שאנחנו אוהבים מאוד.״

אחרי שהכירה את אלי נטשה ציפי את לימודיה, התמסרה אך ורק לטיפול בו. לפני מספר חודשים החליטו אלי וציפי להינשא. מכיוון שציפי היתה קטינה היה צורך באי־שור מיוחד לנשואיהם. הם הגישו בקשה לבית־המשפט המחוזי בחודש מאי ושופט בית־המשפט המחוזי התיר לציפי להינשא.

האם נשלחה למעצר

בנקודה זו נכנסה לתמונה אמה של ציפי. משפחתה של ציפי היא משפחה תימנית מסורתית. כל זמן שציפי טיפלה באלי ובילתה עימו, חשבו הוריה שהמדובר הוא במשיכה של רחמים, לא העלו ב־דעתם שהמדובר באהבה. אמה של ציפי אפילו עודדה אותה בקשריה עם אלי, ש־סייע בידיה להשלים אם לימודיה לקראת בחינות־הבגרות האקסטרניות.

אולם כאשר נודע למשפחתה של ציפי הבה כי בתם עומדת להינשא לאלי הנכה, הם הוכו בהלם. הופעלו עליה לחצים מצד כל בני משפחתה כדי שתרפה מה־רעיון, אולם ציפי דבקה באלי. היא אף עזבה את ביתה ועברה להתגורר יחד עימו.

בשבוע שעבר עשתה אמה של ציפי נסיון אחרון להפריד בין בני הזוג. היא באה לדירה בה התגוררו בני הזוג, פרצה את הדלת אחרי שחיבלה בה, ניסתה לתקוף את אלי בעגלת הנכים שלו. היתה זו ציפי הבת שהגנה עליו מפני זעמה של אמה. למקום הובהלו שוטרים שעצרו את האם המשתוללת. שופט בית־המשפט הורה לעצרה עד אחרי טכס הנשואין, כדי שלא תפריע לחתונת בתה.

מחשש פן ינסו אחרים מבני משפחתה של ציפי לחבל בטכס הנשואין הופקד מש־מר כבד של מישטרה על אולמי גיל ב־רחוב גורדון בתל־אביב, שם נערכו הנ־שואין ביום החמישי האחרון. שוטרים חסמו את הרחוב, בדקו את הנכנסים, הר־חיקו קרואים שניסו להכנס ללא כרטיסים. ואף שוטטו בין קהל האורחים, על כל צרה שלא תבוא.

״אות קלון לחברה״

בין מאות האורחים שבאו לשמוח ב־שמחתו של אלי היו רבים שהגיעו על גבי כסאות הגלגלים. היו אלה חבריו של אלי לחיי הנכות בשלבים השונים של חייו. הרב הראשי של תל־אביב, ידידיה פרנקל, השיא את אלי וציפי, כשציפי זוהרת ב־בגדי כלה גוחנת מדי פעם לעבר חתנה בכסא הגלגלים, כדי שיוכל לנשקה. כא־שר הגיע הרגע בו היה אלי צריך לענוד את הטבעת על אצבע כלתו, השתרר מתח מסביב. אלי אינו יכול להניע את

המישטרה בפתח אולם החתונה
בית־המישפט נתן אישור

אצבעות ידיו. הרב פרנקל הניח את טבעת הנשואין בין אצבעותיו של החתן, ציפי תחבה את קמיצתה קדימה והטבעת הש־תחלה על אצבעה לקול קריאות הצהלה של הצופים.

חיוכי האושר שהיו נסוכים על פניו שבעי הסבל של אלי מייזלס, לא יכלו להסתיר את המרירות שעדיין קיננה בו. „זהו אות קלון לחברה הישראלית,״ אמר למחרת החתונה, כאשר יצא לבלות עם רעייתו החדשה את ירח הדבש במלון שר־תון בתל־אביב, „שעדיין נמצאים באוכ־לוסיה רבדים הסבורים שלהתחתן עם נכה זו קללה. אני חושב שמגיעים לנו עלי תאנה, על שלמרות הלחץ החברתי הקשה ערכנו את החתונה בשמחה ובששון.

הוצאות חגיגת החתונה, שעלתה סכום נכבד למדי, שולמו כולם מחסכונותיו של אלי, להוציא סכום של אלף ל״י שנתרם לצורך זה על־ידי בני־ברית. הרמטכ״ל רב־אלוף דויד אלעזר, שלח לזוג הצעיר תנ״ך בכריכת עור. גולדה מאיר שלחה להם פרחים. תנועת הצופים, העורכת ב־ימים אלה את הג׳מבורי שלה, הציעה לזוג הצעיר לארח אותם לירח הדבש בין מית־קני הג׳מבורי.

אבל אלי, המקווה שיזכה לתעסוקה מ־משרד־הביטחון שתאפשר לו לפרנס את אשתו, דחה את ההזמנה. „אני אישית,״ אמר, „הייתי מעדיף לבלות את ירח הדבש שלי באחד מבתי ההבראה בארץ. אבל לצערי אין לי האמצעים לכך.״

אם אתה צעיר ורוצה לחסוך בוא לעבוד בנמל אילת

לנמל אילת דרושים עובדים עד גיל 32. אחרי שירות צבאי ובעלי כושר גופני מעולה למקצוע הסווארות.
במקצוע הסווארות, תוכל להגיע למשכורת ממוצעת של- 1000 ל״י לחודש נטו. באם תעבוד 25 ימי עבודה מלאים + 4-5 משמרות נוספות.
המגורים והארוחות יינתנו לך בבית נמלן (מלון של הנמל בו תתאכסן) במחיר מוזל. כך שתוכל לחסוך את מרבית משכורתך. דבר שיאפשר לך לבנות עתיד ומשפחה באילת במשך הזמן תינתן לך עזרה בספית לרכישת דירה (אם כי יש צורך להמתין בתור).
המעונינים לעבוד בנמל אילת ולהשתקע בעיר, יפנו למשרד הראשי: רשות הנמלים, בית מעיא, דרך פתח תקוה 74, תל־אביב, קומה 11, חדר 1121 בכל יום שישי בין השעות 9.00 - 12.00 ויביאו עמם תעודת זהות ופנקס מילואים: ניתן גם לפנות בכתב למדור כח אדם. נמל אילת, ת.ד. 37, אילת.

לשכת הפרסום הממשלתית

נורייב העניק מתנה לידידתו החיפאית:

יהלום 7 קאראט

בירושלים

נעמי אדווה עם רודולף נוראייב בעיר העתיקה בירושלים. נעמי לבושה בשמלה בדואית שנוראייב קנה לה במתנה.

בחוץ, צבאו מאות מאוכזבים שלא הצליחו לרכוש כרטיס למופע־היוקרה. בפנים, היה היכל־התרבות, ביום החמישי שעבר, מלא עד אפס מקום, ובשורה הראשונה ישבו אורחי־הכבוד: נשיא המדינה אפריים קציר, ראש עיריית תל־אביב, יהושע רבינוביץ, ונעמי אדווה.

הנשיא וראש העיר התפלאו קצת לנוכחותה של העלמה המיסתורית לידם.

נעמי, מצידה, לא התפלאה לנוכחותם. תשומת־ליבה היתה מרוכזת רק בבימה.

שם, הופיע כוכב להקת הבלט, ידידה הוותיק של נעמי, הרקדן המפורסם רודולף נוראייב.

הופעות הבלט של נוראייב משכו קהל המונים. בהיכל־התרבות, בקיסריה, היו הופעותיו למאורעות חברתיים נוצצים, שכל מי שהוא משהו ראה חובה לעצמו להשתתף בהם.

כל מי שהוא משהו, וביחוד כל מי שהיא מישהי, ראתה גם חובה לעצמה לנסות לתפוס את הרקדן המהולל למסיבה בביתה. המתוחכמות יותר ניסו להפעיל קשרים. המיואשות יותר חיכו לו בתום הופעותיו, או במלונו, ופנו אליו ברוסית, באנגלית, בטאטארית — העיקר שיבוא.

אלא שרודי לא התכוון לבוא לשום מקום בעשרת ימי־שהותו בארץ. הוא בילה את זמנו הפרטי בחברתה הבלעדית של נעמי אדווה, אשת־החברה החיפאית. בחברתה הוא סייר ברחבי הארץ. מתל־אביב, היה נוסע לביתה בבת־גלים לאכול ממטעמיה המפורסמים.

לאחר הופעתו האחרונה באמפיתיאטרון בקיסריה, תוכננה לנוראייב מסיבת־פרידה מפוארת בתל־אביב. אולם לנעמי היו תוכניות אחרות: היא נטלה את רודי, את סימון, מנהל־עסקיו, ועוד כעשרים מלווים, הובילה את כל החבורה למסעדת־הדגים נפטון של אברהם אייזנברג בבת־גלים.

החבורה הגיעה לנפטון באחת וחצי אחר חצות, לאחר שהמסעדה כבר נסגרה. נעמי הביאה מביתה קוקטייל שרימפס, חרציאה מבתיהם את הטבח והמלצרים, שהלכו כבר לישון, וניצחה על ארוחת־מלכים שנמשכה עד ארבע בבוקר.

הידידים

נעמי אדווה ורודולף נוראייב בבילוי משותף, בעת ביקורו הנוכחי של הרקדן בארץ. השניים הקפידו ללבוש תמיד בגדים באותו צבע, כל אימת שיצאו יחדיו. בתמונה למעלה: נעמי ונוראייב מנסים לנקות כתם יין שנשפך על שימלתה של נעמי בתום סעודה שערכו השניים במסעדה חיפאית.

מתנה

מנסיך הודי

רודולף נוראייב ונעמי אדווה הכירו לראשונה לפני 12 שנים. נוראייב ביקר אז בארץ, ונעמי הרימה אליו טלפון, הזמינה אותו למסיבה.

רודי המפורסם לא נהג כבר אז לקבל הזמנות אלמוניות, אולם כושר־השיכנוע החד־משמעי של נעמי השיג את שלו. מאז, הפכו השניים לידידים בלב־ונפש. כאשר ביקרה השבוע נעמי את נוראייב בדירת־הפאר שלו בהילטון תל־אביב, התפעלה למראה יהלום־ענק נדיר שחיח ברשותו. „זה מוצא־חן בעינייך?" שאל נוראייב, וסיפר לה כי קיבל אותו במתנה מנסיך הודי.

„מקסים," התפעלה נעמי. „קחי, זה שלך," נתן לה רודי את היהלום, השווה משהו בסביבות עשרים אלף ל"י.

וכך הפכה נעמי, בין היתר, גם לבעלת יהלום של נסיך הודי.

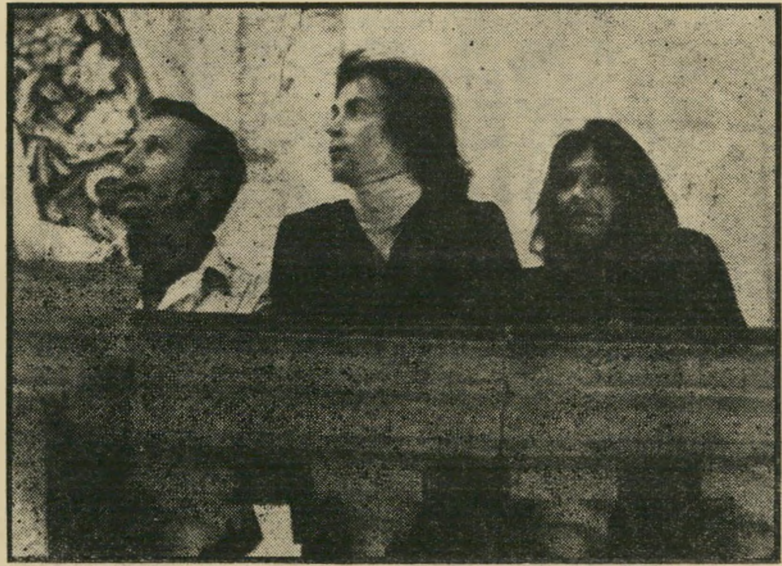

עם חודורוב

נעמי ונוראייב מסיירים בכנסיית הקבר בירושלים העתיקה בחברת יעקב חודורוב (משמאל) לשעבר שוער הנבחרת הלאומית בכדורגל, וכיום מדריך תיירים שהראה לנוראייב את המקומות הקדושים לנצרות. כנוצרי מאמין, הסיר נוראייב בכנסיה את כובעו, עימו הוא מסייר בארץ.

• במדינה •

יחסי עבודה

בית־חרושת או בית־סוהר?

פיעל שרצה לצאת לביתו בתום יום עבודתו במיפעל אולץ בכוח להישאר עד תום הרצאתו של מזכיר ההסתדרות

השעה היתה 15.30, כאשר נחום ראודור החתים את כרטיס־הביקורת שלו ופנה לעבר־היציאה של מפעל טל־רד לייצור מרכזיות טלפונים, הנמצא באיזור־התעשייה של לוד.

אלא שהוא לא עבר את סף השער. השוער — זקיף חמוש מטעם חברת־השמירה מודיעין אזרחי — עצר בעדו: „אתה חייב להישאר," הורה לפועל שסיים את יום עבודתו. קיבלתי הוראה ממנהל מחלקת כוח־אדם שאיש לא ייצא החוצה לפני ארבע."

מעצר — ושיחרור. נחום ניסה למחות, אך הזקיף, מיכאל צימר, לא התרגש: „כאן זה בית־סוהר," הכריז חגיגית.

הסיבה להפיכתו של טל־רד, אותו אחר צהריים, מבית־חרושת לבית־סוהר: הרצאתו של מזכ"ל ההסתדרות, יצחק בן־אהרון, שנערכה אותה שעה בפני הפועלים.

לאחר שנסתיימה תקופת מעצרו והוא יצא לחופש, עם תום נאומו של המזכ"ל, שלח ראודור מכתב־מחאה חריף למנהל כוח־האדם במפעלו, שלמה אינגבר, לא שכח לציין בו כי הוא הודיע מראש שלא ישתתף באסיפה עם המזכ"ל שבא לנאום.

התנצלות. עם קבלת המכתב, הזמין אינגבר את הפועל שנעצר למשרדו, התנצל בפניו.

הסביר השבוע המנהל את התקרית: „את הפגישה עם בן־אהרון תאמנו מראש עם מועצת פועלי לוד. על־מנת להקל על העובדים, ביקשנו מהם להחתים את כרטיסי־העבודה שלהם בשעה 3.30, כלומר חצי שעה לפני סיומה הרגיל של העבודה. באותה חצי שעה היו צריכים העובדים להיפגש בחדר־האוכל של המפעל עם בן־אהרון.

„אבל הסתבר שהיו כמה עובדים שרצו לנצל את העובדה שחתמו את הכרטיס, ומשם, במקום לגשת לאסיפה, הלכו הביתה. זאת התודה שלהם על ההקלה שלנו.

„אילו היו אותם אנשים, שאחד מהם הוא מר ראודור, מבקשים מהממונים עליהם להיות משוחררים מהאסיפה — הם יכלו לעשות זאת. אבל הם סתם רצו להתחמק. עובדה: ידוע לי על בחורה אחת שבאותו יום חשה ברע. היא דיווחה על כך, ושוחררה הביתה.

„בכל אופן, אני לא הוריתי לאיש לעכב בעד עובד כל־שהוא. אני גם לא עמדתי בשער ומנעתי ממישהו לצאת."

צימר, עוצר הפועלים שבשער, לא התרגש מהכחשתו של המנהל: „קיבלתי את ההוראה לא להרשות לאיש לצאת — ישר מפיו של מר אינגבר," חזר ואישר.

פשעים

מיקרה מוזר

בדרך אל השוד

שלושה צעירים יצאו לבצע שוד — ונתפסו עוד לפני שהתחילו

למרדכי בנישתי (23) נמאס לעבוד כמו חמור במפעל של אחיו. הוא החליט לחיות לעצמאי: הזעיק את חבריו פנחס קראטה ומיכה ליכטנשטיין, ויחד איתם יצא בדרך לעצמאות.

הדרך הובילה, בקורטינה גנובה, לביתו של בדש לוי ברמת־השרון. לפי תיכנונו של בנישתי, היתה העיסקה הראשונה בעסק החדש שלו צריכה להיות — שדידתו של לוי.

הפתעה. העיסקה לא יצאה לפועל בגלל שלומיאליותו של מיכה. הצעיר (20) הבלונדי הצנום, שישב במושב האחורי, בילה את הזמן, בדרך אל השוד, בהש־

(המשך בעמוד 31)

ערב יום השנה ה־21 למותו

של יצחק שדה, מייסד הפלמ"ח

בנו של הזקן התחתן עם זיוה יריב

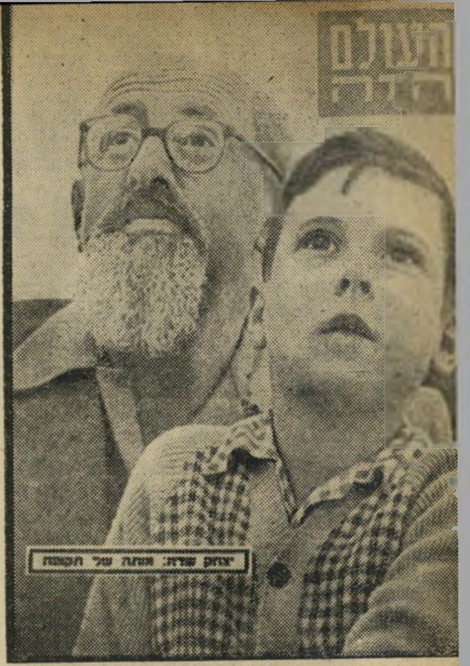

יורם יורמי שדה בן ה־8, בחברת אביו, יצחק שדה, „הזקן", ש־היה מפקד הפלמ"ח. התמונה שהתפרסמה בשער **העולם הזה** לפני 21 שנים בדיוק. צולמה זמן קצר לפני שיורמי התייתם מאביו ואמו, שמתו שניהם תוך תקופה קצרה מאותה מחלה ונקברו זה בצד זה.

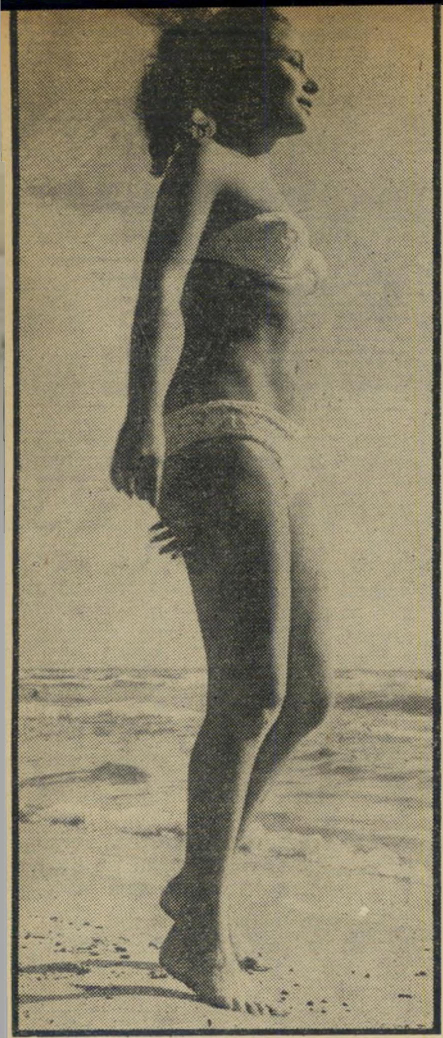

זיוה זיוה יריב בבגד־ים על חוף הים בהתחלת הקאריירה שלה כעי־תונאית, כאשר היתה אחת הדמויות ה־בולטות ביותר בחברה התל־אביבית, משכה תשומת־לב כללית בתלבושותיה הנועזות.

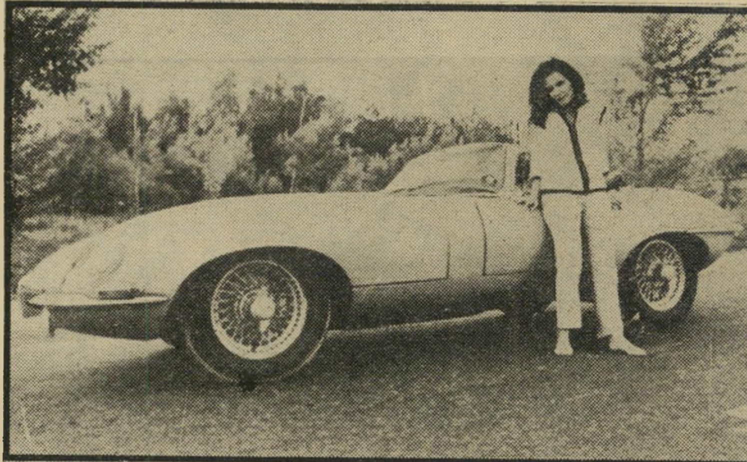

היגואר סימלה המסחרי של זיוה יריב היתה מכונית היגואר, שרק מעטות מסוגה נעות על כבישי ישראל. בשעתו פשט גל שמועות סביב המכו־נית שנרכשה על־ידי זיוה בכספה הפרטי, ושעליו הוציאה כימעט את כל משכורתה.

הם היו **אחד** הזוגות המוזרים ביותר בתל־אביב.

היא: זיוה יריב, 33, פיליטונאית ובעלת טור. הוא: יורם שדה, 29, סטודנט, מתר־גם, בנו של מייסד הפלמ"ח, „הזקן" יצחק שדה.

במשך שלוש השנים האחרונות הם נראו יחד בהזדמנויות שונות, באירועים פומ־ביים, במקומות בילוי ליליים. לאלה שה־כירו אותם הם נראו כשני ניגודים, שני טיפוסים שונים שחיו בשני עולמות נפר־דים.

זיוה יריב (הורביץ) באה מבית דתי בצפון תל־אביב. אביה היה גבאי בבית הכנסת המרכזי של הצפון. היא עצמה היתה נערה צנועה, ביישנית ונחבאת אל הכלים, לפני שהפכה לאחת הדמויות הבולטות ב־בוהימה של תל־אביב. את הקאריירה שלה התחילה כסטודנטית בחוג לארכיאולוגיה של יגאל ידין. אחר־כך הפכה לכתבת של עיתון נשים, עברה ממנו להעולם הזה, בו החלה לעצב את סיגנונה האישי המ־יוחד.

בד בבד עם התפתחותה כעיתונאית, הפ־כה זיוה לדמות מקובלת בחיי החברה ה־תל־אביבית. היא התפרסמה בתלבושותיה הנועזות, במכונית היגואר שרכשה לעצמה עמדה במרכזם של כמה אירועים שהסעירו בשעתו את חיי החברה. כך, למשל, היא היתה אחת הראשונות שביצעו ניתוח פלס־טי באפן. בפעם אחרת היא זכתה לכותרות בעיתונים כאשר בתום בילוי לילי סוער במסיבה, נפלה יחד עם עורך־דין תל־אביבי ידוע מעל גשר הירקון אל תוך מי הירקון, כאשר הפרקליט השתוי לא הצליח לנווט את המכונית בה נהג.

יורם שדה, בנם של יצחק שדה ואשתו השניה, מרגוט, ילידה ברלין, הוא היפוכה הגמור של זיוה. הצעיר יפה־התואר הוא טיפוס שקט ונחבא אל הכלים, מסוגר ו־שתקן, המשתדל להתרחק מאור זרקורי הפירסומת.

נראה שיורמי מודע לעבודה שהוא ירש שם גדול המחייב מאוד ושלא קל לשאתו. הוא משתדל ככל יכולתו להמנע מלערב את השם בנושאים שונים. זוהי כנראה אחת הסיבות שהוא מתחמק מפעילות פולי־טית כלשהי, למרות שבדיעותיו הוא נאמן לתורת אביו. רק פעם אחת, בתקופת פר־שת גולדמן, כאשר ממשלת ישראל אסרה על הד"ר נחום גולדמן לצאת למצריים ב־שליחות שלום, יצא יורם משתיקתו. פירר־סם מאמר תמיכה בנחום גולדמן שעורר הדים.

עד לתקופה האחרונה חי יורם בבית בו גדל כילד עם אביו, על חוף הים בגבעת־עליה, בית אותו רכש יצחק שדה אחרי פרישתו מצה"ל, ובו כתב את זכרו־נותיו ובילה את ימיו האחרונים. הבית היה בית כינוס לתלמידיו וידידיו של בעל „מסביב למדורה", שימש במשך תקו־פה ארוכה מקום עליה לרגל לאורחים ש־רצו להכיר מקרוב את האיש שסימל דור שלם בחיי המדינה שבדרך. אחד החדרים, בו נערמים ספרים, מפות, חרבות ואקדחים, נשאר עד היום כפי שהשאיר אותו „הזקן".

הידידות הממושכת בין בנו של „הזקן" לבין הפיליטונאית, הולידה לא פעם שמו־עות ורכילויות בקרב מכריהם המשותפים. השבוע שמו השניים קץ לכל הלחישות. בטכס צנוע שנערך בבוקר יום ראשון ב־רבנות, נשא יורם שדה את זיוה יריב לאשה, בדיוק כאשר מלאו 21 שנים ליום בו מת אביו.

המעמד זיוה כפי שהיא נראית כיום, כעיתונאית שנונה ופליטונאית מבריקה שאנשי ציבור רבים חר־דים מחיצי ביקורתה. גם כיום נשארה עדיין זיוה בוהמית באופיה.

הסמל יורם שדה בחברת יגאל אלון באזכרה שנערכה לפני שנה ליצחק שדה, מייסד הפלמ"ח, ליד קברו בקיבוץ גבעת־ברנר. עד היום משמשת דמות „הזקן" סמל לרבים.

בסך הכל, נכנסת ל־תקופה טובה מאלו שקדמו לה. אם את רווקה — אין הרבה סיכויים שתישארי בו־דדה, השבוע או שתהיי רווקה, בעוד חודשיים מועטים. בן טלה: הי־שמר מתוצאות ניכרות, העלולות להיגרם על־ידי צעד פזיז או על־ידי ליאות־ממחשבה. מצד שני, מעולם לא היית כל־כך אקטיבי. לבשי בהיר.

* * *

אתה מרבה לשבת ב־מקומות ציבוריים, בלי לעשות דברים מועי־לים. נסה לשנות מינ־הג פסול זה, לפני ש־יזיק לך. אל תנסי לח־פש את עתידך בעבר — הוא עזב אותך וזהו! לעומת זאת, תפ־גשי השבוע אדם, שיק־סים אותך. בגישה נבו־נה, תצליחי לרכוש את חיבתו. בעיות נפ־שיות המציקות לך, אינן מאפשרות לך להתרכז בדברים נחוצים. התייעצי עם רו־פא. קצת בילוי, עשוי לשפר מצב־רוחך.

* * *

אכזבה גדולה בידידות קרובה היא אחד ה־דברים הפחות נעימים העשויים לקרות לך השבוע, בן תאומים. בת תאומים: אם את חושבת שקשר עם ידיד הוא חיוני — שימי לפחות עין על מה שהוא עושה. ובכ־לל, הגיע הזמן שתש־קלי את מעשייך בזהירות יתרה.

הקצב הסביר בחייך העיסקיים מתגבר; לא תקבל את זה ברוח טובה, כי אינך אוהב לחץ, אבל אם תתייחס לזה כאל שלב ריגעי, תצא מן העניין בהי־שגים גדולים וגם ב־הכנסות רציניות. אי־גרת מרחוק תקרב יום גדול בחייך. בת סרטן: תקבלי החלטה נחושה, וגם תעמדי בה.

* * *

הוצאות כספיות בלתי־צפויות עומדות לגרום לך לעמוד בפני מצב מביך. אל דאגה: אומ־נם המצב קשה, אך אתה תיחלץ ממנו ב־כבוד. בעתיד היותר רחוק צפוייה לך צעי־דה ניכרת קדימה ב־מישור הכלכלי. יחד עם ההתפתחות הזאת, תבוא התפתחות ניכרת בכל הקשור ל־הצלחתך בקרב בנות המין היפה. ה־מכתב שקיבלת — מפתה ומרגיז. עני לו בקרירות, ותראי שזה יעזור.

* * *

הרגע שאתה מצפה לו יגיע השבוע, ותהיה לך הזדמנות לנצל אותו לטובתך. בתנאי שתש־מור על צלילות דעתך ועל כושר הניתוח שלך. בתולה: הפ־סיקי להתלהב מכל בחור חדש שאת פו־גשת, ולהדביק לו את כל התכונות הטובות שאת רוצה למצוא. כדאי שתקבלי את הגבר שתפגשי השבוע כמות שהוא, ותחסכי לעצמך שיברון לב. הפ־סיקי לחשוב שכל העולם הוא נגדך.

הימים הקרובים יתנו לך אפשרות נדירה להתקדם מבחינה מיקצועית, חברתית וכס־פית גם יחד. ימי אמ־צע השבוע יזמנו לך סי־כויים רבים ליזום מיפ־נה חיובי גם במישור המשפחתי, ואם תחמיץ את ההזדמנות, תעשה בכך עוול גדול לנפשות הקרובות מאוד לליבך. היומיים האחרונים של השבוע צופנים סיכוי להתעוררות רומנטית מהירה ומלהיבה, שתוצאותיה יורגשו היטב.

* * *

עכשיו הזמן להקדיש את כל תשומת ליבך ואת כל מאמציך לעבודה. אם לא — אתה עלול גם לחפ־סיד אותה לגמרי. סוף חשבוע, ובייחוד יום א׳ מביאים את התוכנית הגדולה שלך לנקודת השיא. מאז ואילך שוב לא תוכל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם נשוי, הפסיקי אותו.

* * *

חשדות מכוערים שהשמיעו באוזניך שכ־ניך הצעירים, אינם מבוססים, ומצוי בהם גרעין עלוב מאוד של אמת. אך הנזק כבר נגרם; עשה מאמץ על־יון לתקנו, בטרם ה־מצב יהיה אבוד לחלו־טין. זה ילמד אותך להבא לקח, שלא להא־מין לכל בדותה המוש־מעת באוזניך, ולטרוח לאמת דברים, בטרם אתה פועל על־פיהם. בפרט אם מקור האינפורמציה הוא כה מפוקפק. בת קשת: סכנה צפו־ייה לך השבוע, אם תרחיקי מביתך.

הבעיות המרכזיות שלך סובבות, השבוע, מסביב לשתי החלטות מרות שיהיה עליך לקבל: בענייני־כספים ובענייני איר־גונים. זכור שאינך יכול לעשות הכל בעצמך, ושמור על כוחותיך. זכור גם שמוטב שתיד־חה את ההכרעה הפי־נאנסית לשבוע הבא, לכל המוקדם. בת גדי: פגישה בלתי שכיחה מטרידה את מנוחתך. היא תידחק על־ידי אירועים שוטפים ובכל זאת — זוהי התחלה של מיפנה.

* * *

אם הסתבכת בבעיות משפחתיות, בת דלי, לא תמצאי את הפיתרון לצרות, ה־שבוע. להיפך: עד ליום ג׳, בסוף השבוע, תיכנ־סי יותר ויותר עמוק להתחייבויות ולסידורים משפחתיים. מצד שני — כל מה שנוגע לאירגון עיסקי או מיקצועי עולה יפה. ליבשי אדום ואל תגזימי באכילה.

* * *

הדרך בה נקטת היא בהחלט לרוחך ועל־אף הפחים הזרו־עים על פניה — היא אשר תוביל אותך למה שאתה רוצה להשיג ולמה שאתה צריך לע־שות. זכור כי עליך לס־מוך, קודם כל, על עצ־מך. אבל נסה גם להת־חשב באחרים, עד כמה שרק אפשר. היה מתון בתגובותיך, ואל תדבר.

אגד
המחלקה ליחסי ציבור
קשה לנהוג בכביש עמוס - להבא סע באוטובוס

יום עבודה שיגרתי בקומה אחת בבנין הועד־הפועל

מה עושים אנשי הסתדרות הפקידים בשעות העבודה?

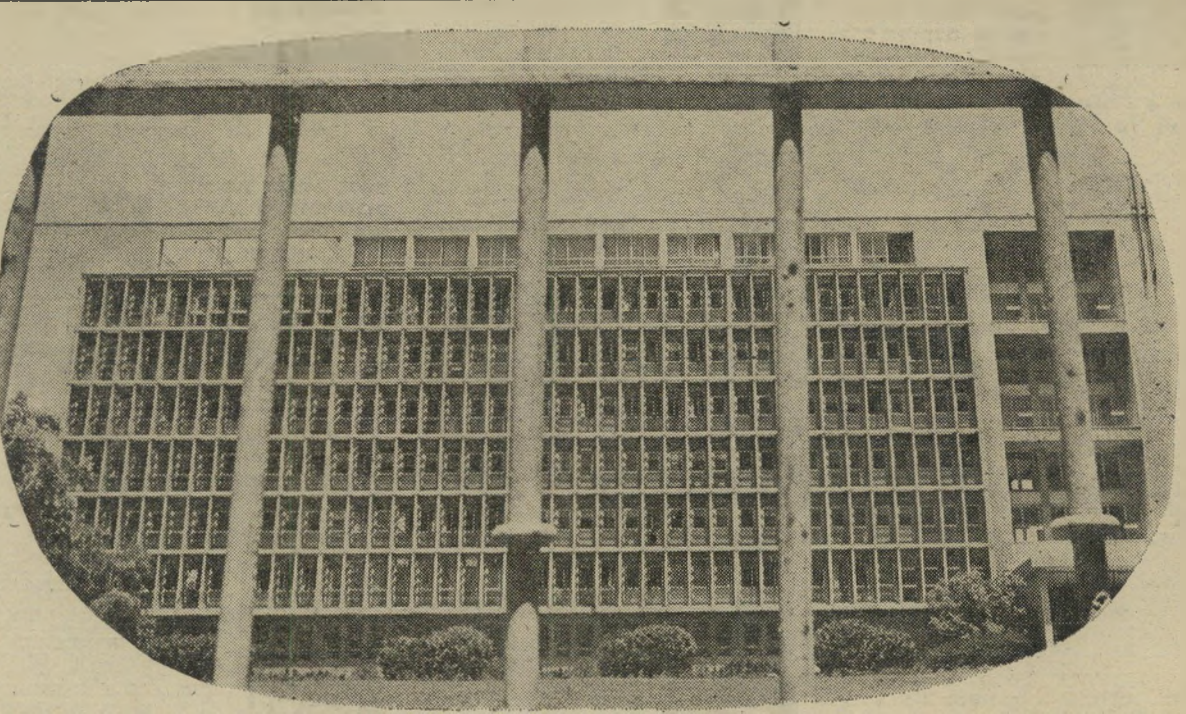

מבקר

העולם הזה

בא לביקור

מאת

זאב יפת

העבודה היא חיינו — אבל לא בשבילנו...

ב חדר מספר 355 ישב מנחם אור. בחדר מס. 337 ישב אליהו רייף. ממולם, בחדר שמידותיו כפולות, ישב משה בר־טל.

בחדר שליד בר־טל ישבה גברת נוסנבוים.

מעט הלאה, ישב בחדרו דב יהונס.

כל הארבעה ישבו במשרדיהם, בקומה השלישית של בניין הוועד־הפועל של ההסתדרות הכללית, ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב. בר־טל הינו לא אחר מאשר המזכיר הכללי של הסתדרות הפקידים. אור ורייף הם שניים מסגניו.

מבקר „העולם הזה", שערך ה־שבוע סיור פתע בקומה השלישית הדוממת והשוממת אף בשעות העבודה הבוערות ביותר, צילם, במשך שני בקרים, את התמונה הבאה:

על שולחנו של אור נח גליון על המשמר. אור עצמו היה שקוע בכתיבה. מבט מקרוב גילה שהוא כותב גלוייה לידידים בשוודיה.

רייף, אותה שעה, האזין לתלונות של נציגי ועדי־עובדים.

בר־טל עצמו, בחדרו, היה שקוע בקריית מעריב.

נוסנבויב, בחדרה שלה, בהתה בחלל ב־עיון מעמיק, כשלפניה בקבוק משקה קל.

יהונס, בחדרו, החליק את שער ראשו הכסוף, תוך עיון בהארץ.

מנחם אור (הלהולץ) בן ה־63 הוא צייר חובב. הוא לבוש בפשטות, נעול סנדלים ומרכיב משקפיים. בארץ השתתף כבר בחמש תערוכות־ציור, ואף הצליח להציג תמונותיו בתערוכה קבוצתית ב־פריז.

אלא שמציור אי־אפשר לחיות, ואת פר־נסתו הוא מוצא בהסתדרות, כנציג מפ"ם.

המתנשא ✶ הנפוח

ל **בר־טל** זו הקדנציה השנייה כמזכיר כללי. קודם שימש כנספח לענייני עבודה בשגרירות ישראל בבריטניה. אחר־כך עבד, לא בהצלחה מרובה, במחלקה הער־בית ובמחלקה לאיגוד מיקצועי של ה־הסתדרות. הוא מוכר כאיש מפא"י נאמן.

נוסנבוים שולטת במספר שפות, אח־ראית על תרגומים והתכתבויות עם חו"ל.

יהונס משמש כנציג הליברלים העצמאיים בהסתדרות, ואחראי על החינוך המקצועי, כולל המידרשה למינהל. עובדיו משתדלים שלא להימצא בקירבתו. מאחורי גבו קור־אים לו „המתנשא הנפוח." בהיותו נציג מפלגה קטנה, הסמכויות בידיו זעירות.

צילצול הטלפון מחדרו של אור קטע את הדממה: „אני לא אימפוטנט!" נזעק אור לתוך השפופרת. „ארבעים שנה אני משמש חוטב־עצים ושואב־מים למפ־לגה. אני יודע רק מה הן חובותי. עכשיו הגיע הזמן שאדע מה הן זכויותי. שאל את החבר אפרתי, הוא יגיד לך מי אני... אתה משקר. בוודאי שרציתי להשתתף בוועידה. איך זה לא ידעת שהצגתי את המועמדות שלי? מי זה החבר כהן שייצג 25 שנה את עיירת הפיתוח צפת — ובא פתאום להנהיג בהסתדרות?"

אור טרק את הטלפון, בזעם, קם ממקו־מו, נכנס לחדר הסמוך. כדי להירגע, החל מתאר את הנפלאות הצפויות למי שמפליג בנילי.

בינתיים, המשיך בר־טל, בחדרו, בקריאת העיתון.

בחדר הסמוך קמה הגברת נוסנבוים

שיח ידידים מנחם אור, מקבל במיש־רדו ידיד לשיחה. בדרך כלל מגיע אור למישרדו בסביבות השעה 9.00 בבוקר.

תם יום עמל השעה היא בסביבות 12.00 בצהריים. חדרו של אור בבניין הוועד־הפועל, ריק. הוא לא יחזור יותר למישרד.

הביתה! מנחם אור מוציא את מכוניתו הפרטית ממיגרש־החנייה שבבניין הוועד־הפועל ברחוב ארלוזורוב בת"א ויוצא בה בדרך לביתו.

במדינה

(המשך מעמ' 27)

תעשעות באקדח חשוד. לא היה אדם מופתע ממנו, כאשר הלחיצה על ההדק גרמה לפליטת כדור.

מופתע לא פחות היה קראטה, שישב ליד הנהג ולפתע חטף כדור בישבן.

בנישתי נאלץ לשנות כיוון בדחיפות, נחפז, במקום לשדוד את אדון לוי, לבית־החולים מאיר בכפר־סבא.

נשבר. השניים הניחו את קראטה ה־דואב והנאנק בפתח בית־החולים, ונעלמו בבהילות. הרופאים, ששלפו את הכדור ה־טועה ממקום טעותו, הזעיקו את המשטרה. קראטה ניסה אמנם בהתחלה למכור לשוט־רים מקרונים, אולם מאוחר יותר נשבר, הודה, גילה את כל המעשייה.

השבוע, הסתיים משפטם של השלושה. כל אחד מהם קיבל שנתיים מאסר בפועל, ועוד שנתיים על־תנאי.

עסקים

העתיד טמון בתינוקות

מלבד הכותל והר־הצופים יש לירושלים גם חברה לשמרטפים

הרעיון הוא מסוג הרעיונות שכאשר שומעים עליהם, רוצים לדפוק את הראש בקיר ולזעוק: „איך לא חשבתי על זה קודם!" מי שחשב על זה ראשון היה רמי אמיגה, צעיר ירושלמי שבגיל 23 הוא כבר נשוי פלוס שניים. כאשר נול־דה בתו הקטנה של אמיגה אוהב הבי־לויים, היה נדמה לו שהוא ואשתו יצטר־כו לגמור עם חיי הלילה, או לצאת לבלות בתורנות. הם פשוט לא יכלו למצוא בייבי־סיטר שתשמור על הילדים. „אח!" אמר רמי לעצמו, „אילו היתה איזו חברה ש־מספקת שמרטפים, היא היתה עושה הר־בה כסף!"

במחשבה שנייה זה נראה לו רעיון קו־סם. הלך לחברה לחקר שווקים וביקש לערוך סקר שיבדוק את כדאיות הרעיון מבחינה מיסחרית. שילם כמה מאות לי־רות וניבאו לו כישלון חרוץ. זה שיכנע

שמרטפאי אמיגה
בייבי־סיטר כתנאי סוציאלי

את רמי סופית שהעסק כדאי. ההיגיון פשוט מאוד: אם זה נראה לכולם בלתי כדאי ובלתי משתלם, אז מי שיעשה את זה יהיה היחיד בשטח.

כיום, כאשר שולט רמי בחברה הרא־שונה בישראל המספקת שמרטפיות לכל דורש, בינתיים בתחומי ירושלים בלבד, ברור לו שזהו מיפעל חייו.

שמרטפות מאורגנת. הדבר המפ־ליא אצל אמיגה הוא שהבן־דאם יש לו מאחוריו בית־ספר עממי בלבד. בגיל 13 עזב את הבית ואת ירושלים ויצא בגפו לעבוד בתל־אביב. החליף עבודות בקצב רצחני ולמד על בשרו ערכים כמו סדר, אירגון זמן וערך הכסף. בין עבודה ל־

(המשך בעמוד 32)

החתמה חופשית

שעון־הנוכחות בבניין הוועד־הפועל הוא פיקציה: כל עובד יכול להחתים את כרטיס־הנוכחות שלו ושל כמה מידידיו בכל שעה שירצה, כפי שעושה כתב **העולם הזה**, שלשם הדגמה מחזיק בידו האחת כרטיס־עובד, מחתים אותו בשעון־הנוכחות בשעה 11.45, ובידו השנייה מחזיק מיספר כרטיסי־עובד נוספים, אותם החתים גם כן. כל זאת — ללא הפרעה.

ממקומה, בחנה פניה בראי, והחלה לשוטט במסדרון.

גבר בגיל העמידה, שנראה מבוהל ו־נפהד נכנס למסדרון. מסתבר שהגיע מ־קריית־גת. בלוויית נציג הוועד שלו. הוא פקיד בסוכנות. כתוצאה מראורגניזציה ביק־שו לפטרו.

נציג הוועד יצא מחדרו של רייף, הודיע לעובד כי בעייתו הועלתה, אולם לא הגיעה לכלל סיכום. לחץ הפניות לרייף כה גדול, הסביר, עד שאין ברירה אלא להתאזר בסבלנות.

בינתיים סיים אור לספר בנפלאות נילי, חזר לחדרו והחל מחייג. המספר היה תפוס. הוא המשיך בעקשנות, וכעבור כ־עשר דקות הצליח להשיג קשר.

הפעם לא צעק. קולו היה נמוך, מודאג. המדובר היה בתוספת בנייה לדירתו. „כן," לחש, „אתה צודק. הייתי צריך לבקש רש־יון לפני תחילת הבנייה, זו שטות. חשבתי שמכיוון שראש־העיר גר לא הרחק ממני, העניין יסודר. אתה צודק, זו טיפשות. אבל עכשיו אני רוצה שתסדר את העניין בש־בילי."

בתום השיחה, הוא קם ממקומו, ניגש למזכירתו של בר־טל, נטל ממנה מעריב, והזר לקרוא אותו בחדרו.

„אני עסוק"

להדרו של יהונס נכנס פקיד, הו־שיט לו תוכניות של ימי־עיון: „תש־איר את זה פה. עכשיו אני עסוק. כש־אתפנה אעבור על זה." אמר יהונס, והמ־שיך לעיין בהארץ.

בר־טל סיים לעיין במעריב. השעה היתה 12.00. כאשר קם מכיסאו, נראה גבוה וזקוף. הוא זרק שלום קצר למזכירתו, ויצא את הבניין.

גברת נוסנבוים חזרה לחדרה, החלה ל־שוחח עם מזכירתו של בר־טל מבעד להלון פנימי משותף לשני החדרים.

אור המתין כרבע שעה, החזיר את העי־תון למזכירה, נעל את חדרו וירד במדרגות.

בכניסה פנה לעבר מגרש־החנייה המיועד לעובדי הוועד־הפועל, התניע את מכוניתו הלבנה, ונסע לדרכו.

למחרת:

7.30: עובדי הוועד־הפועל הגיעו לבנין קבוצות קבוצות. רבים החתימו כרטיסיהם באחד מצמד השעונים התלויים באולם הכניסה. אחרים פנו הישר לעבר המעליות. הסיבה: מספר רב מבין עובדי ההסתדרות מועסקים — על חשבון שעות העבודה — במנגנון הבחירות של המערך. עובדים אלה משוחררים מחובת החתמת הכרטיס.

8:00: תוך חצי שעה, החתימו שלושה עובדים כרטיסים לא שלהם. דהיינו: הח־תימו כרטיסי חברים שלא הגיעו לעבודה. לא היה כל פיקוח על תהליך ההחתמה.

חדרו של אור היה נעול עדיין. „הוא מגיע תמיד בשמונה וחצי—תשע," הסביר אחד העובדים.

גברת גוסנבוים בחנה מחדרה את העוב־רים והשבים במסדרון. היא לבשה חולצה

ריייף

בר־טל

צהובה שהלמה אותה, ומכנסים לבנים, הדוקים.

רייף היה בישיבה מחוץ לבניין, ויגיע מאוחר יותר.

יהונס, לבוש הדר וענוב עניבה, עיין בעתון בארץ.

תמונות פורנוגרפיות

בשעה תשע: אור הגיע. הוא פתח את חדרו, התרווח על כיסאו, הסתובב לימין כשפניו לעבר הקיר, והחל לעיין בעל המשמר.

בחור נעים־סבר, בעל מיבטא דרום־אמריקאי כבד, התיישב במסדרון. הוא נציג מגן דויד־אדום, סניף רמת־גן, ומטפל במיבצעים מיוחדים. תפקידו הנוכחי: ל־הגביר את מכירת כרטיסי־ההגרלה.

„דפקתי פה על דלת אחת הפקידות, כדי לקבוע פגישה עם המזכיר," סיפר. „הדלת היתה סגורה, ושמעתי מבפנים קולות צחוק. אמרו לי לחכות חמישה רגעים. חיכיתי. אחר כך דפקתי שוב. עוד פעם אמרו לי לחכות. אחרי עשרים דקות התחלתי להת־עצבן. מה זה פה? עושים צחוק מבני־אדם? דפקתי בכעס ואז הדלת נפתחה. בפנים, ליד שולחן, ישבו שתי פקידות צעי־רות. על השולחן היו מוטלות חוברות פורנוגרפיות. הן אפילו לא ניסו להסתיר אותן."

10.00: הגיע רייף. ליד פתח חדרו המ־תינו חמישה נציגי ועדי־עובדים מבנקים שונים בארץ. הוא הזמין בקבוקי־משקה עבור כל החבורה, ופתח מיד בישיבה.

גברת נוסנבוים לגמה תה. אור סיים ל־עיין בעיתון, החל עורך חישובים כספיים בקשר לתמונות שצייר לאחרונה.

לדעת פקידים רבים במחלקה, אור הוא הטוב שבין הפקידים הבכירים, אלא העוב־דה שהוא איש מפ"ם היא בעוכריו. תקו־פה ארוכה ניסה לפעול ולתרום מכוחו, אך שמו לו רגליים והכשילו אותו, עד שנשבר לו.

האדם הנכון במקום הנכון

בר־טל הגיע, רענן ומגוהץ. הוא נכ־נס לחדרו, שילב ידיו על השולחן והתבונן במזכירתו. זו הגישה לו שני מכתבים לחתימה. לאחר מכן אירגנה לו כוס תה.

11.00: מעריב הגיע. במרבית החדרים החלו מעיינים בעיתון. בניגוד לקומות אחרות, בהן נראה ידיעות אחרונות לצידו של מעריב הרי בקומת הסתדרות הפקי־דים מעריב הוא השולט. במחלקה זו גיל העובדים גבוה בממוצע.

בר־טל, אור, יהונס והגברת נוסנבוים מעיינים במעריב.

רייף הכריז על הפסקה קצרה, יצא ל־שירותים. נציגי הוועדים הבאים איתו ב־מגע מכבדים אותו, רואים בו אדם שמבין עניין. רייף נחשב לאדם הנכון במקום הנכון — ומה שלא פחות חשוב, גם חבר המפלגה הנכונה. איש אינו מצר את צעדיו ומנסה להכשילו. מדי פעם הוא מייצג את הסתדרות הפקידים בחוץ־לארץ. בשנה ש־עברה השתתף בחופשת־ייצוג נעימה בגר־מניה. גם השנה הוא מתכנן נסיעה.

ברטל קם ממקומו, קיפל את העיתון ובירך את מזכירתו לשלום.

מסיים כתב „העולם הזה" את דיווחו:

זה הזמן לברר אצלו, מספר דברים, כיוון שראה אותי ביומיים האחרונים מסתובב במשרדיו, ואף סיפק לי גפרורים — ב־וודאי חשב שאני אחד הפקידים החדשים. הוא ענה לי בשלום לבבי, אך אחר שהצגתי עצמי — נשתנתה הבעת פניו:

„לא אשתף פעולה עם רודפי סנסציות. לא אמסור לך דין־וחשבון מדוע הפקידים עובדים או לא עובדים, או מה מעשיהם."

כאשר יצאתי את הבניין, שאל אותי ה־שוער העליז אם מצאתי את מי שחיפשתי. השבתי בחיוב. „מעניין," השיב מופתע. „בדרך כלל בקיץ אי־אפשר למצוא פה אף אחד. כולם משתזפים בים."

יום עבודה בהסתדרות הפקידים

שם העובד	8.00—9.00	9.00—10.00	10.00—11.00	11.00—12.00	12.00—13.30	13.30—14.30
משה בר־טל	טרם הגיע	חתימה על 2 מסמכים, כוס תה.	מעיין ב„מעריב"	מעיין ב„מעריב"	עוזב את המישרד	—
מנחם אור	טרם הגיע	מעיין ב„על המשמר"	עורך חישובים כספיים	מעיין ב„מעריב"	נוסע מהבניין	—
אליהו רייף	פגישת חוץ עם ועד עובדים	ישיבה עם נציגי ועדי עובדים.	ישיבה עם ועדי עובדים	ישיבה עם ועדי עובדים	ישיבה עם ועדי עובדים	חותם על מיסמכים
דב יוהנס	מעיין ב„הארץ".	מעיין ב„הארץ".	מעיין ב„מעריב"	מעיין ב„מעריב"	שיחה עם מרצי המידרשה למינהל	שיחה עם מרצי המידרשה למינהל
גב' נוסנבוים	יושבת בחוסר־מעש	שותה תה	מעיינת ב„מעריב"	מעיינת ב„מעריב"	משוחחת עם מזכירתו של בר־טל	משוחחת עם מזכירתו של בר־טל

במדינה

(המשך מעמוד 31)

עבודה מצא גם זמן ללימודי חשמלאות. כשחזר לירושלים עבד בבית־חרושת ל־טלוויזיות. אחר־כך החל לעבוד בחברה לטלפרינטרים, עד שצץ במוחו רעיון ה־שמרטפות.

עד שקם רמי אמיגה, לא היו כללים ונוהגים בעניין השמרטפות. איש הישר בעיניו יעשה. הורים שלא נמצאה להם ישועה מבת השכן, נשארו רתוקים לבי־תם עד להודעה חדשה. „זה מצב מביך מאוד,” מסביר אמיגה, „מצד אחד קשה להכניס הביתה בחורה שלא מכירים ולהש־איר בידיה אחריות על ילד וציוד. מצד שני, פשוט אין ברירה.”

שכר אמיגה מישרד ברחוב שמואל הנגיד בירושלים ומן הקומה השלישית החל מפגיז את העיר בפצצה החדשה: שמרטפות מאורגנת.

לצורך זה הכין מלאי של 75 סטודנ־טיות, המוכנות לשמש כשמרטפיות כדי לממן את לימודיהן. נוסף להן נמצאות תמיד תריסר תיכוניסטיות ברזרבה, על תקן של מחליפות, כאשר יגבר הביקוש. ברגע של הפתעה בלתי צפוייה תוכל אחת מהן לשמש כממלאת מקום.

את המועמדות לתפקיד העביר על חש־בונו במשך שלושה חודשים קורס לטי־פול בילדים בתחנה לאם ולילד. אחרי שהיה לו מה להציע, פנה אל הציבור. הרעיון מבוסס על הזמנת בייביסטר באמ־צעות הטלפון. המישרד נפתח בשעה שמו־נה בבוקר והמזכירות מבררות תחילה אצל הלקוחות הקבועים אם הלילה הקודם עבר בשלום ללא תקלות וללא בעיות עם השמרטפית. משעה עשר מתחילות להגיע ההזמנות.

פנייה ראשונית נענית על־ידי ביקור בית. „לפני שאנחנו שולחים בחורה לש־מור על ילד,” מסביר אמיגה, „אנחנו מוכרחים לברר עם מי יש לנו עסק. אנח־נו לא רוצים להכשיל את הנערות.” אם הלקוח עובר את הביקורת, הוא מקבל שמרטפית עוד באותו יום. אחר־כך הוא הופך למנוי. „בילויים בערב,” מסביר אמי־גה, „הם עניין שלא נגמר לעולם. לכן אנחנו עובדים לפי שיטת המינויים. לכל לקוח מוצמדת כרטיסייה מפורטת ובה נרשמים פרטי ההזמנה לחודש שלם.”

המינוי זוכה גם בהנחה. בעוד שמי שמזמין שמרטפית לעשר שעות בחודש, חייב לשלם 5 לירות לשעה, הרי בייבי־סיטר ל־24 שעות בחודש מזכה כבר ב־15% הנחה, והחל מ־49 שעות מגיעה ההנחה כבר לשיעור של 30%.

ביטוח דו־צדדי. הכל נעשה בצורה מסודרת. גם השמרטפית וגם הלקוח מוח־תמים על חוזה. כי רמי אמיגה פועל בצורה יסודית. אין לו חשק לקלקל את שם החברה שלו בגלל טריקים קטנים או טעויות. שמע החברה שלו כבר הגיע עד לתל־אביב, וסוחר ממולח אחד רצה לק־נות את השיטה והניירת שלו תמורת 5,000 ל״י. רמי סירב. לגבי תל־אביב יש לו תוכניות משלו.

כל לקוח יכול להינות משירותיה של שמרטפית אחת שלושה ימים רצופים. אחר־כך הוא צריך להחליף, כדי שלא תתקשר אליו. השמרטפית עצמה מבוטחת על־ידי החברה וגם כל חפץ בבית הלקוח מבוטח מפניה. אם חס וחלילה תשבור קריסטל תוך טיפול בתינוק, תשלם החב־רה את הנזק.

כיוון שתושבי ירושלים מולידים ילדים בלי עין הרע, וגם אוהבים לבלות, משג־שגים עסקיו של אמיגה. אבל הוא אינו מוכן לנוח על זרי הדפנה. הוא כבר מתכ־נן לפנות למוסדות, ועדי עובדים ומיפ־עלים, להציע להם העסקת שמרטפים ל־עובדיהם בצורה מאורגנת. לא ירחק היום, וקבלת שמרטף מהחברה של אמיגה תי־חשב כתנאי סוציאלי לעובדים, כמו מש־כורת 13, או תשלום בעד בית־ספר תי־כון. הוא גם פנה לבתי־מלון, הציע שמר־טפים לילדי תיירים. משמונה בתי־מלון כבר קיבל הזמנות. סוף־סוף גם התיירים הם בני־אדם, וגם להם מגיע לבלות בלי הילדים.

אין בעייה שאמיגה לא מודע אליה בתחום פעילותו. הוא אפילו חשב על בעייה היכולה לצוץ כשלאבא מתחשק לפלרטט עם השמרטפית. „ברוך השם,” אומר אמי־גה, „אצלי עוד לא קרה מיקרה כזה. אם יקרה — אפשר לסמוך עלי. אמרתי שלפני שאני שולח בחורה לעבודה, אני בודק את אמינות ההצעה. חוץ מזה יש חוזה חתום עם הלקוח. אבל הכי חשוב הוא שלילדים תמיד יש גם אמא. היא תשמור על האבא יותר טוב מכל אחד אחר.”

WELLA

צח ועגוג
יהיה עור גופך
בעזרת
דפילטור
הקרם הקוסמטי המושלם
להסרת שיער מיותר

נוח לשמוש השפעתו ארוכת טווח
אינו מכאיב

דפילטור מוצר צמרת נוסף של "וולה"

און - אירוח ונופש בע"מ
ומלון פלז'ה תל־אביב

מזמינים אותך לבלות חופשתך בפאר מלונות תל-אביב
במחירים מפתיעים:
שלושה ימים חצי פנסיון, כולל כל המיסים
במחיר —.450 ל״י לזוג.
האירוח כולל: שימוש בכל שירותי המלון
ובריכת השחיה הפרטית.

לזוגות בליל הכלולות:

אירוח משעת לילה אחר החתונה, לינה וארוחת בוקר,
כולל שמפניה, הכל במחיר —.99 ל״י לזוג.

מספר המקומות מוגבל!

הזמנות במשרדי „און”:
תל־אביב: כיכר דיזנגוף, ריינס 4, טלפון 248306
חיפה: רחוב הרצל 22, טלפון 669640
נתניה: רחוב הרצל 4, טלפון 22947
רחובות: רחוב הרצל (פינת יעקב) טלפון 953517

מלכת המים 1973
מטעם
העולם הזה

בחסות מווה-אפנה לכל שעה!
מווה
MÖVE

המועמדות הסופיות

7
חנה פאר

ב־1957 הגיעה לארץ כעולה חדשת ילדה יפהפייה בת חמש. היום חנה פאר, המועמדת מיספר 7 בתחרות מלכת המים של העולם הזה, היא יפהפייה בת 21.

בתו של בעל נגריה, דוברת מלבד עב־רית, גם פולנית ואנגלית, הבכורה בין שלוש אחיות, סיימה תיכון עיוני בנווה־מגן, עובדת עתה כפקידה בתנובה.

בצבא שירתה חנה (168 ס״מ, שיער חום, עיניים כחולות) ביחידת מחשבים. עתה, היא מנצלת את רוב זמנה הפנוי לקריאת ספרים ורקימת גובלנים. פעם בשבועיים היא עולה לירושלים, מפני ש„אני משתגעת אחרי העיר הזאת וחבל שאין לי יותר זמן להסתובב בה.״ עיסוק נוסף בזמן הפנוי: טיפוח חן אצל לאה פלטשר ו„חלומות על טיול בחוץ־לארץ.״

בת הנגר

נמשים מפוזרים על פניה היפות של חנה פאר, הרגילה למלא את ריסיה ולעשותם ארוכים־ארוכים **בלונג לאש מסקרה** של **הלנה רובינשטיין.** בתו של בעל נגריה, דוברת עברית, פול־נית ואנגלית, עובדת כפקידה ב**תנובה.**

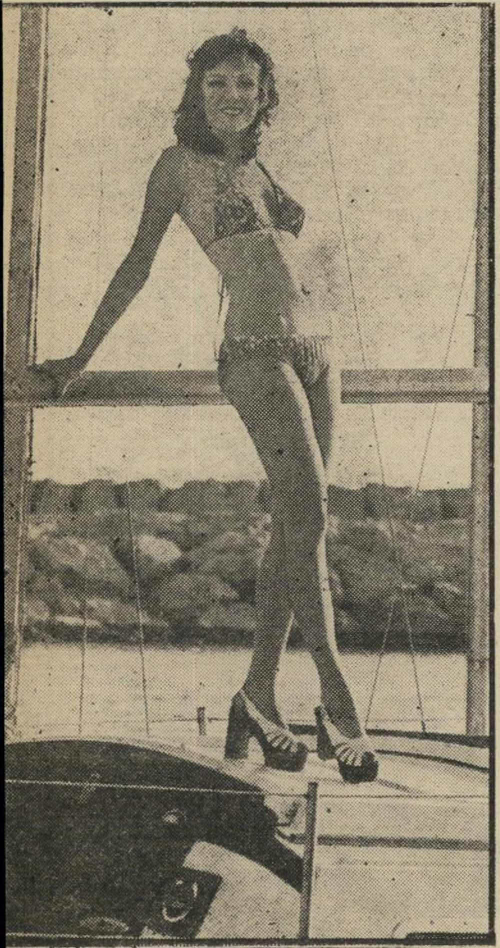

במגבת על גופה ומגבת שנייה לראשה, מדגימה חנה פאר, המרבה לקרוא ספרים ורוקמת גוב־לנים, את תוצרת **מווה** למגבות וחלוקי־חוף.

על אופנוע מגיעה חנה, העובדת כפקידה ב**תנובה,** לשפת הים. חנה בת ה־21, המדגימה מכנסי **ליי** וחולצת **אומן,** נולדה בפולין, עלתה לארץ כילדה בת חמש ב־1957, אוהבת את ירושלים ועולה אליה כל שבועיים.

בים משתמשת חנה ב־תכשירי השיער של **וולה.** בתמונה: חנה במעגן ה־סירות ליד בריכת **גורדון.**

תשבץ העולם הזה 1876

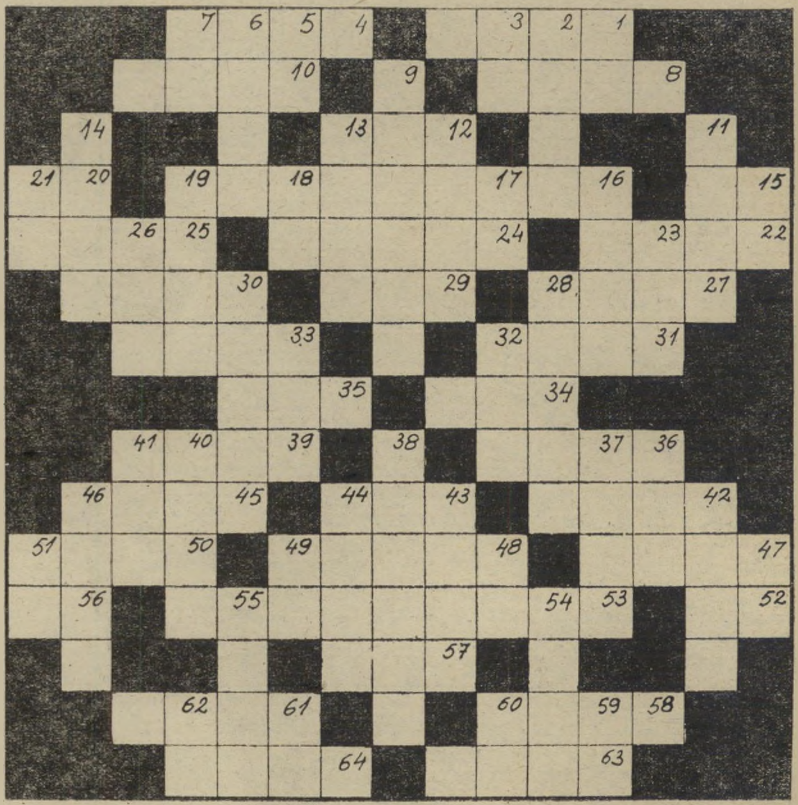

מאוזן:
1) שינאה. 4) נאה, סימפטי, חביב. 8) שעשוע. 10) מים מבעבעים. 12) מעממי כנען. 15) תו נגינה. 16) פילדמרשל בריטי, גיבור אל־עלמיין. 20) לחם. 22) מחתרת בימי התורכים. 24) דג ים. 25) אפיפית. 27) איש חיל. 29) נושא קונטרוברסלי. 30) סירה קטנה. 31) אחד הטעמים. 33) מה שיהיה. 34) „וישן מפני ... תוציאו". 35) מכר את בכורתו. 36) בורח, משתמט. 39) תלוי בדבר. 42) איש צדיק. 43) חיה ערמומית. 45) ארץ אסיתית. 47) תשלום לזונה. 48) צורה גיאומטרית. 50) תבלין מזרחי. 52) מטבע צרפתי קטן. 53) ריפוי בתפילות, בעיקר על ידי קדוש. 56) מספיק, די. 57) בית, מישכן. 58) חצי אי השייך לברית המועצות. 61) קריאת שמחה. 63) רגש עז, התלהבות. 64) כובע פלדה.

מאונך:
1) נור. 2) בצותא. 3) תואר כבוד בארצות המזרח. 5) חימל. 6) שהמיר דתו. 7) עטין. 9) פנינה. 11) שוטה. 12) חלקיק זעיר של יסוד. 13) לורד שהלח"י התנקש בחייו. 14) מילה ערבית לחגיגה, או משתה בסגנון מזרחי. 15) שופט. 16) קומקום. 17) דגל. 18) שנפח נשמתו. 19) חכם, חבר אחד „הזוגות" האחרונים בסנהדרין, לפני חורבן הבית. 21) משקה סיני. 23) קרש. 26) דרגה במשטרה. 28) נביא אללה. 30) אי אפשר לרקוד בשתיים כאלה בעת ובעונה אחת. 32) „..... ..... תרדוף". 33) פלדה. 36) מלך מרוקו. 37) בירת הקיסרות האוסטרית־הונגרית. 38) פרעה שהמציא דת חדשה שגיבורה הוא אתון, אל השמש. 40) אמא כזאת היא גיבורת סיפור ילדים ידוע. 41) בעל. 42) חית בית. 43) דקדנס. 44) טור, עמוד, קו ישר. 46) שאינו עומד על שלו. 47) קלף גבוה. 48) גנרל דרום ויאטנמי. 49) מפתן. 51) איש דת. 54) אבנים מסותתות. 55) שוק. 59) מדף. 60) געית הפרה. 61) מנהיג נאצי. 62) קידומת שם אצולה צרפתי.

חשבץ 1876

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חילוק, חיבור וחיבור יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

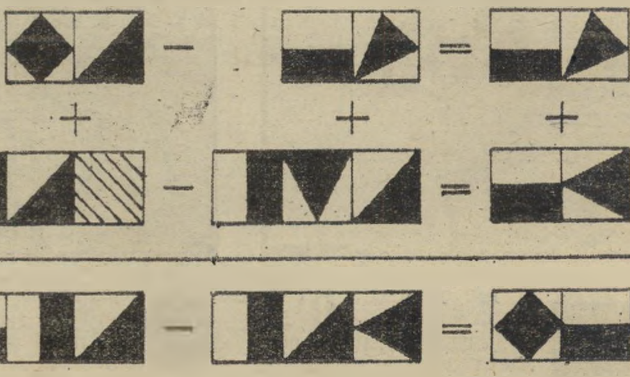

במאים

הצרפתי שהיה יהודי וחלם להיות אמריקאי

עם מותו של ז'אן פיאר מלוויל בשבוע שעבר, אבד לקולנוע הצרפתי אחד היוצרים המקוריים, המעניינים והמוזרים ביותר שהיו לו מעודו. צרפתי בכל רמ"ח

במאי מלוויל
אמריקאי בפאריס

אבריו ובעל עבר מפואר במלחמת העולם, הן במחתרת והן כחייל בצבא צרפת החופשית, אימץ מלוויל לעצמו דווקא שם של סופר אמריקאי נערץ עליו, הרמן מלוויל, במקום שמו האמיתי, גרומבאך, שרמז בבירור על מוצאו היהודי.

במקום ללמוד את מלאכת הסרטים בבית־ספר מסודר, הוא השתעשע במצלמות קטנות, לפני שגוייס לצבא (ב־1937) ואחרי המלחמה, ניגש ישר לבימוי סרטים, למרות כל הגבות המורמות שסביבו.

כאשר צרפת כולה השתעשעה עדיין בסירטי הריאליזם הפיוטי שלה, התבוננה בזילזול בקולנוע שמעבר לים, היה מלוויל מטורף לסרטים אמריקאיים. כאשר ישב בכלא ספרדי, במלחמת העולם, היה משעשע את חבריו בתיאור של כל סצינה וסצינה מתוך קאבאלקייד של פראנק לויד.

עד יום מותו נחשב למומחה הגדול ביותר לקולנוע אמריקאי שהיה לצרפת. השפעת סרטי הוליווד בשנות השלושים והארבעים ניכרה לא רק במה שמלוויל עשה, אלא אפילו בצורה שהוא נראה. משקפיים כהות לא ירדו מעל אפו, וכובע בוקרים רחב כיסה בקביעות את ראשו המקריח.

מהיום הראשון ועד האחרון לעבודתו, סירב לקבל תכתיבים מסחריים. הוא עשה את סרטיו בדיוק כפי שהתחשק לו. ואם כי הסרטים לא הפסידו כמעט אף פעם, הרי שמצד שני ההשקעה בהם היתה זעומה — דווקא משום שאף בעל־הון רציני לא היה מוכן להסתכן ולהותיר לו יד חופשית בהפקה, כפי שדרש.

עד כדי כך עמד מלוויל על חרותו, שהקים לעצמו אולפן פרטי וגר מעליו, כדי שיוכל לנשום אווירת קולנוע יומם ולילל.

סרטיו, בין אם התרכזו בסיפורי־מחתרת (כמו סירטו הראשון דממת הים, או צבא הצללים) בדראמות אישיות (ליאון מורן, כומר) או בסיפורים על העולם התחתון, שמהווים חלק ארי ביצירתו (המעגל האדום ולילה על העיר הן שתי הדוגמאות האחרונות) נושאים חותם אישי של יוצרם: הוא אחד מאותם אנשי קולנוע מעטים, שניתן לזהות את סיגנונם מן הדקות הראשונות של כל סרט.

ואם יש דמיון רב כל־כך בין סרטיו השונים של מלוויל, אין ספק שהסיבה העיקרית לכך היא התערבותו האישית בכל שלב ושלב בהפקה — מהתאורה והצילום, ועד לבניית התפאורה והעריכה: לא פעם אמר שהיה מעדיף, אילו ניתן הדבר, לעשות הכל בעצמו. הוא אהב לעבוד עם השחקנים. כוכבים העריץ עוד מימי נעוריו, והוא עצמו ידע להשתמש בשחקנים בהם בחר, באורח שהוא שונה לחלוטין מכל מה שעשו לפני כן. אלן דלון לא נראה מעולם כמו בסמוראי או בלילה על העיר. בורביל הגיש אולי את המשחק המשובח ביותר של חייו במעגל האדום. מלוויל העלה שחקנים, הפך אותם לדמויות גדולות מן החיים.

ובכך, הפך גם את סרטיו לגדולים מן החיים.

פסטיבלים

פסטיבל נוסח מוסקבה

עשרות הפסטיבלים לקולנוע הנערכים מדי שנה בקביעות ברחבי העולם, משרתים בדרך כלל שתי מטרות. המטרה הראשונה היא מסחרית. פסטיבל סרטים הוא בראש וראשונה שוק, בו מציעים היצרנים את תוצרתם והמפיצים מחפשים אחרי הסחורה המתאימה להם. המטרה השניה היא בידורית: כמו כל הקונגרסים של המקצועות השונים, נותנים פסטיבלי הסרטים הזדמנות נאותה לכל הקשורים בתעשיות הקולנוע, לטייל בעולם, לבלות ולהתהולל על חשבון ההוצאות, המנוכה במדינותיהם ממס־ההכנסה.

כל שאר האלמנטים הנספחים לפסטיבל — הפרסים, הכוכבים, הכוכבניות הרוצות להתגלות, והאפשרות הניתנת ליוצרים אלמונים לפרוץ דרך לעולם הרחב — הם גורמים מישניים שחשיבותם מבוטלת.

אגמון שותה קבאס ממיכלית ברחוב מוסקבאי
חג לכל העיר

פסטיבל הסרטים הנערך מדי שנה במוסקבה הוא משולל כל אלמנט מסחרי. רק מדינות מעטות במערב רואות בגוש הקומוניסטי שוק למוצרי הבד שלהם. רק מפיצים מעטים יסעו למוסקבה כדי לחפש שם סרטים להפצה. מצד שני קשה לומר שמוסקבה היא גם המקום המתאים לבילויים. אז מדוע בכל זאת נוהרים לפסטיבל של מוסקבה?

קשה למצוא תשובה מדוייקת. אבל נראה שהסקרנות היא הגורם הראשי הדוחף יוצרים, כוכבים ואנשים אחרים הקשורים בתעשיית הקולנוע, להרחיק נדיד עד פסטיבל הסרטים של מוסקבה.

כולם מקבלים פרסים. פסטיבל הקולנוע המוסקבאי העשירי, שהסתיים ב־

חודש שעבר, לא היה שונה מכל הפסטיבלים שקדמו לו בבירה הסובייטית. כדי למנוע הכנסת סרטי אלימות ופורנוגרפיה לפסטיבל, קבעו לו הסובייטים שם: הומאניזם, ידידות ושלום. רק סרט שנושאו יכול להיכלל בכותרת זו, הורשה להיכנס.

וכך, בניגוד לרושם הכללי, הסתבר שעושים בעולם לא רק סרטי מין ואלימות. לא פחות מ־280 סרטים, מ־90 מדינות שונות, הוצגו בפסטיבל, כשרק 18 מהם משתתפים בתחרות הרשמית על הפרסים. אגב, במוסקבה לא קיפחו אף סרט. כל סרט שהוכלל בתחרות זכה באיזה פרס שהוא. אם לא היה זה פרס של הנהלת הפסטיבל, אז הוענק לו פרס מטעם איגוד־עובדי־ההסרטה של מוסקבה, עתון בקאזאחסטן או ועד עובדים של מיפעל כלשהו.

הלולובריג'ידה במוסקבה
במקום ציידי חתיכות —

פסטיבל סרטים במוסקבה אינו מיועד לחוג סגור של בעלי מקצוע בלבד. הסרטים שהשתתפו בתחרות הוצגו בבתי־הקולנוע גם לקהל המוסקבאי, שיכול היה לרכוש כרטיסי מנוי לכל הסרטים גם יחד. את הסרטים ראו מיליון צופים ולא קהל מצומצם של כמה מאות נבחרים.

בכלל, מוסקבה כולה קושטה לכבוד המאורע. נערות סובייטיות אמנם לא התפשטו שם כדי לצוד את עיני המפיקים, אבל ציידי חתימות, שניסו לצוד את חתימותיהם של ריצ'ארד ברטון, ג'ינה לולובריג'ידה או פרנסואז ארנול, שהיו בין הכוכבים שבאו לפסטיבל, היו לא פחות מאשר בכל מדינה מערבית אחרת בה נערך פסטיבל קולנוע.

אורחי הפסטיבל שוכנו כולם במלון אחד במרכז מוסקבה, המכיל לא פחות משש אלפים חדרים. מרבית ההקרנות אף נערכו באולמות הקרנה מיוחדים במלון. ההקרנות המישניות נערכו בעיר.

לבקש סליחה. השנה, בניגוד לשנים קודמות, היתה נציגות ישראלית בפסטיבל.

פרנסואז ארנול (מימין) ואנה קארינה (במרכז) במוסקבה
— ציידי חתימות

המפיק יעקב אגמון הביא למוסקבה את הסרט מצור של ז'ילברטו טופאנו, שהוקרן מחוץ למיסגרת התחרות. מלבדו היו עוד שלושה ישראלים, בתוכם ראש תאגיד מבקרי־הקולנוע בישראל, שלמה שמגר, הידוע בדיעותיו הלאומניות, שבאו להשתתף בקונגרס לסרטי ילדים.

כך קרה שכאשר ערכה הממשלה הסובייטית קבלת פנים רשמית לבאי הפסטיבל, יכלו ישראלים לטייל באולמות הקרמלין, שם נערכה קבלת־הפנים, ואף להצטלם מתחת לתמונות לנין.

סיפר יעקב אגמון על התרשמותו מהפסטיבל: „ההבדל העיקרי בין פסטיבל מוסקבה לפסטיבלים אחרים הוא שלכל מקום אתה בא ביוזמת עצמך. אתה לא מרגיש שאתה אורח של מישהו. במוסקבה עושים הכול כדי שתרגיש טוב במשך כל הפסטיבל, כולל טיולים מאורגנים, מסיבות, וקבלות פנים. לכבוד הפסטיבל אפילו פתחו בר מיוחד לכבוד האורחים, שהיה פתוח עד הבוקר. במוסקבה גם אפשר לפגוש יותר במאים ושחקנים, הפתוחים לשיחות בענייני קולנוע ואמנות ועל השקפות עולם, דברים שבקאן למשל לא נתקלים בהם.”

את מצור, בכיכובם של גילה אלמגור ויהורם גאון, העוסק במצבה של אלמנת מלחמה על רקע מלחמת ההתשה, הקרינו במוסקבה ארבע פעמים באולמות מלאים. „כשיצאתי למוסקבה עם הסרט,” סיפר אגמון, „חשבתי שאם יתירו לי להציג את הסרט בתא טלפונים, גם כן אעשה זאת. בכל זאת, הם לא ראו את הסרט לפני הפסטיבל. הבאתי אותו יחד עימי. הוא הוצג במסגרת סרטים שבמאים או מפיקים מציגים ככרטיס הביקור שלהם.”

קשה לומר שהקרנת מצור עברה ללא תקלות. בהנהלת הפסטיבל נמצאה אשה אחת שהתנגדה נמרצות להקרנתו, אבל לבסוף היה רוב קולות בוועד המנהל שהכריע בעד ההקרנה.

מסכם אגמון את החוויה: „ראו את מצור כ־1500 צופים. חלקם קיבלו אותו בהתרגשות. היו דיווחים בעתונים סובייטיים על הסרט. אנשי משרד־התרבות הסובייטי שיבחו את הסרט כבעל משמעות הומאניסטית. אני חושב שלרובם היתה הפתעה לראות סרט ישראלי מעין זה. הם לא מסוגלים לתפוס שבישראל ניתן לעשות סרט כזה. היו אף שאמרו לי שאם היו יחסים דיפלומאטיים עם ישראל ייתכן שהיו רוכשים את הסרט. אני חושב שאם עתונאים, שתקפו את יציאתי עם הסרט למוסקבה, היו נוכחים בזמן ההקרנה ורואים את התגובות, ייתכן שהיו מתחרטים ובאים לבקש סליחה.”

אגמון, שמגר ולנין בקרמלין
להרגיש כמו אורחים

המלאך

הנוקס צ'

עושה צרות (תל־אביב, תל־אביב, ארצות־הברית) — מר צ' הוא כושי יפה־תואר, וירטואוז, בביליארד, במיטה, בקאראטה ובהשלטת חוק וסדר בין המוני־העם הנדכאים. הוא הגיבור הראשי של סרט זה, ושמו, צ', אינה אלא האות הראשונה של „צרות” — אותן הוא מעניק בשפע לכל מי שאינו מתנהג בצורה הוגנת ותרבותית.

דמות זו של סופרמן שחור אינה עוד בחזקת חידוש על בדי הקולנוע, אחרי שאפט, בסימטאות הכרך, סלוטר וכן הלאה. מצד שני, יש כאן ניסיון להפוך את הגיבור למשהו הדומה לאקדוחן שמשליט סדר במערב הפרוע.

מר צ' מרוויח אמנם ממון רב בשולחן הביליארד (במקום פוקר), אבל אינו מהסס לספק ערבות עבור ברנש שנלכד במעשה שוד. הוא מרגיז את המישטרה, רוכש לעצמו כל שנה מכונית חדשה, וחי בדירת־פאר — למרות שאין לו כל עיסוק נראה לעין.

הוא גם עושה את מלאכת המישטרה: הוא מכריח קבלן לתקן בית שמט לנפול, הוא יוצא להשכין שלום בין כנופיות יריבות. כאשר אחת מכנופיות אלה עוברת על החסכמים שבעל־פה ועל הטעם־הטוב, הרי מר צ' עצמו, ללא עזרה וללא חוק, מחסל את החשבונות ואת המתחשבנים, שעה שהמישטרה טובעת בתוך הארכיונים שלה.

הסיפור אינו בנוי לתפארת. לא פעם נדמה כאילו עלילות צדדיות מפריעות להתקדמותו, אין ספק שאפשר להרהר על תיאורת של המישטרה כזרוע חסרת־ישע של חוק אשר איש אינו מכיר היטב. אולם עושה צרות אינו סרט שמזמין מחשבות מרחיקות לכת כל־כך. זהו רק סרט־פעולה מיקצועי, עם שחקן ראשי סימפטי בשם רוברט הוקס, המחסל לשם שינוי לבנים וכושים גם יחד. ותו לא.

הוקס (בראי) מחסל חשבונות

תדריך

תל־אביב

✶✶✶✶ **זמנים מודרניים** (גת, ארצות־הברית) — האדם הקטן מול הזמנים החדשים המצרים את צעדיו על כל צעד ושעל. סרט של צ'פלין שלא איבד מאומה מחיוניותו ב־37 השנים שחלפו מאז הבכורה. חובה לראות שוב.

ירושלים

✶✶✶✶ **הצגת הקולנוע האחרונה** (סמדר, ארצות־הברית) — מבט נוסטלגי לעבר עיירה אמריקאית טיפוסית שבתחילת שנות ה־50 עם כל המאפיין אותה במוסר, בבילוי ובהווי. מבויים ומשוחק ברגש.

חיפה

✶✶✶✶ **המדבר האדום** (בית־רוטשילד, איטליה) — אהבה, בדידות וחוסר קומוניקציה על רקע עיר מודרנית, מכוסה עשן ומתועשת. אנטוניוני בסרטו הצבעוני הראשון. מרשים מבחינה חזותית.

אגפאקולור עושה את היפהפיות לזוהרות ואת הילדים לחמודים ומבטא להפליא את צבע העור וצבעי האור

אהבה בצבעים חיים

עם סרטי צילום Agfacolor

אגפאקולור

Agfa
AGFA-GEVAERT

עם אגפא זה מצליח!

פרסום גלבלום

רחל מרחלת על כל העולם

הזוג הטבעי

יעל ובעלה

קשה להכיר אותם, מה? גם אני לא היכרתי אותם, במבט ראשון. ככה זה, כשאנשים זונחים את הציוויליזציה הרקובה, וחוזרים אל הטבע הבריא.

זה בכל אופן מה שעשו **יעל אביב**, לשעבר שחקנית, ובעלה **צחי שני**, לשעבר עורך־דין.

יעל, שהיתה אחת החתיכות המטופחות בעיר המטופחת, לא העלתה כבר חודשים מסרק על מחלפותיה — שלא לדבר על צביעה. וכמובן שהיא אינה מתאפרת ואינה מתגנדרת.

צחי עזב את מישרתו הבורגנית כעורך־דין צעיר ומבטיח, והחליט שמה שהוא באמת רוצה בחיים, זה להיות במאי.

הוא גידל לעצמו תיסרוקת בוהמית, מקפיד על זקנקן בן יומיים־שלושה, בשביל התפאורה, וכותב תוכניות לגלי־צה״ל.

הבדיחה היא, שמסתבר שהוא יודע לעשות את זה: לאחרונה הוא זכה בפרס־עידוד ממועצה זו או אחרת, 15 אלף פונטים נטו, וכותב מחזמר חדשני. משהו בסיגנון שיער, מספרים לי.

הכוכב של ההצגה החדשה יהיה **אלי אביבי**, שהיה הכוכב בקפוץ. אביבי, אגב, הוא בן־בית אצל צחי ויעל, מאחר שהוא יוצא עם **דולי**, הדוגמנית שגרה אצלם.

יעל וצחי החליטו שהם צריכים לחזור לטבע, ולא להיסחף במסלול החיים המודרניים הרצחני, מיד לאחר נישואיהם.

הם התחילו לבלות הרבה בבית, להמעיט ביציאות החוצה, ולהתרכז בדברים טבעיים. אחרי שההצגה תועלה, ותזכה את צחי בפירסום המתאים, הם מתכננים טיול קטן מסביב לעולם, שבמהלכו יעצרו קצת בהודו, לבדוק מה נשמע שם עם ענייני הטבע והרוח וכל זה.

אחרי הכל, גם החיפושיות הלכו בזו הדרך, לא?

רבקה׳לה ובעלה

תחזיקו אצבע

כבר ביום נישואיה, הכריזה **רבקה׳לה זוהר** קבל עם־ועדה על רצונה בילד. משום כך, כשהיא נכנסה להריון והפילה, אפשר היה לתאר את שיברון ליבה.

טוב, אז כפי שיכולתם להסיק מכך שהיא מכרסמת שקדים ושותה חלב כל היום — היא שוב פעם בהריון.

אלא שהיא נשארה אותה רבקה׳לה צנומה ושבירירית כזאת, ולכן אולי כדאי שתחזיקו הפעם אצבע.

רבקה׳לה, מצידה, ביטלה את כל הופעותיה, לכבוד הריונה החדש, ומתרכזת, מלבד בשקדים והחלב, בלהשגיח על עצמה.

השיטה הגרמנית

אם תרגישו בשבועות הקרובים מחסור בחתיכות ברחובות הערים והכפרים, בשדות ובמישעולים — תדעו לפחות שהאשם בכך הוא **אבי עופרים**.

אבי מנצל את ביקור־הנופש שלו בארץ לחריש עמוק, ולפי קצב ההתמסרות שלו לבנות הארץ אני חוששת שיחזירו אותו עוד על אלונקה.

אבל מה שמדאיג יותר, היא העובדה שכל חתיכה שמוצאת־חן בעיניו — מוזמנת על־ידו מיד לביקור אצלו בגרמניה, כשההזמנה כוללת כמובן גם כרטיס־טיסה לשם.

אחרי ש**סמי מולכו** הנהיג את השיטה הזו, בביקורו לפני שבועיים, ואבי עופרים ממשיך בה גם הוא — אני מתחילה לתמוה אם אין בה, בשיטה הגרמנית הזו, איזו מזימה לרוקן את הארץ מתוכן.

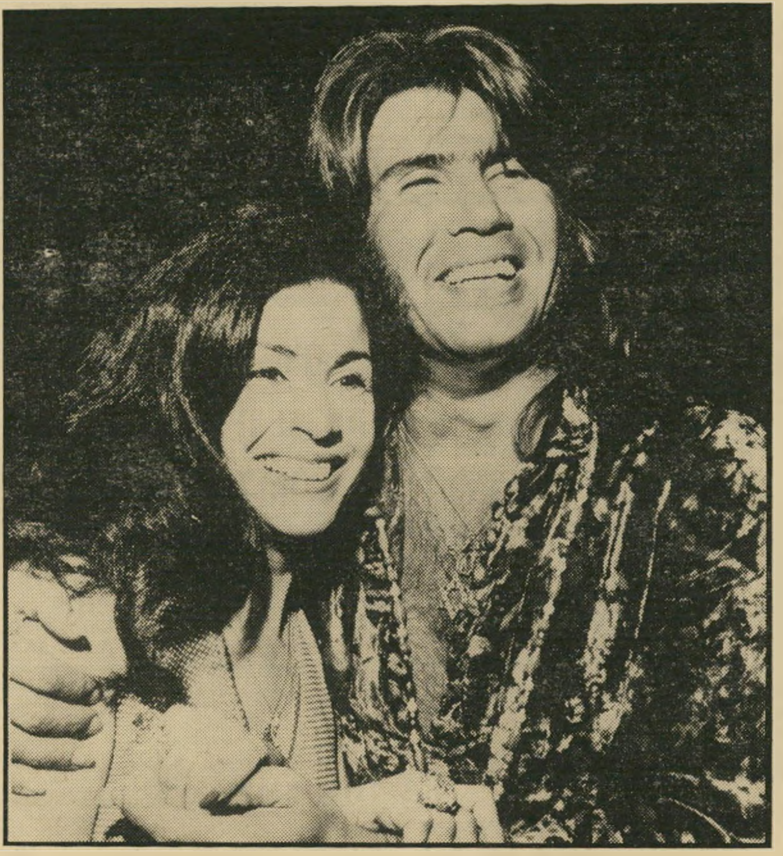

אבי (עם חנה אהרוני)

מתגרשים.

מתחתנים.

בדיזנגוף, הפרצוף הכי קודר בימים אלה הוא של **רחל׳ה פארי**, ידידתו עד ימים אלה של **צדוק קראוס**, אחיו של הזמר והמלחין **שמוליק קראוס**.

הרומן בין רחל׳ה וצדוק הגיע כבר לטונים גבוהים, והיו כאלה שהתחילו לדבר על כוונות רציניות (מה זה!) ביניהם.

אבל ז׳יבורים לחוד ומעשים לחוד. הרומן, אני מצטערת להודיעכם, הסתיים.

זה בדיזנגוף. בחיפה, לעומת זאת, יש גם חדשות טובות.

החדשה הראשונה היא ש**דליה** ו**מישה אשרוב** מתגרשים. כן, הפעם באופן סופי. סופי ומוחלט.

מישה כבר מחפש לו קן חדש, כדי לשכן שם את משוש־נפשו החדשה. דליה מצידה, מנסה גם היא להתאושש, ועושה זאת בחברת **איש־קבע** עליז.

זה בחיפה ובדיזנגוף. אשר לארצות־הברית, גם שם מתרחשים דברים.

הדבר החשוב ביותר שמתרחש בארצות־הברית היא נסיעתו, ביום החמישי שעבר, של **יוסי גרבר** לשם.

הוא נסע לשם כדי לבקר את ידידתו הוותיקה, השחקנית **עליזה יצחקי**.

לעליזה, לפחות, היו תמיד, ויש עדיין, תוכניות רציניות ביחס ליוסי, והיא מחכה רק להזדמנות הראשונה ליישם אותן.

ואם יפול יוסי הפעם ברישתה, הוא ייאלץ לומר שלום לכל ידידיו הוותיקים, ולהיכנס למשוך בעול.

ממלא המקום

„זה בכלל לא כך,״ הבהירה לי **אילנית**, הלא היא **חנה צח**.

היא התכוונה ל**דוקטור**, שעליו סיפרתי לכם בשבוע שעבר שהוא הידיד שלה, ושיש לה יסורי־מצפון בגלל היותו נשוי. „אני לא מכניסה את הראש שלי למיטה חולה,״ הוסיפה בתקיפות.

ובכל זאת? הלא הדוקטור חי וקיים, כפי שכולנו יודעים — אפילו אם אתם אינכם יודעים את שמו?

„אז יש לי באמת רומן רציני,״ מספרת הזמרת הבלונדית, „כבר כשנה. עם סתם בחור רגיל, בן 30, **סטודנט לסוציולוגיה** באוניברסיטת תל־אביב. בכלל לא מעולם הבידור. לא יודע אפילו מי זה יהורם גאון.״

והדוקטור? איפה בכל זאת הדוקטור?

„זה נכון שיצאתי עם הדוקטור מספר פעמים,״ משלימה אילנית את גירסתה. „אבל הוא בסך־הכול חבר טוב של החבר שלי, והוא דאג להוציא אותי כשהחבר שלי היה בחו״ל.״

היא פותחת להסתכל

למטה מחלון הקומה

השלישית - אך קופצת

ממטוסים

היפהפייה לצבייה בת ה־23 עיניים שחורות ענקיות, שיער שחור, ו־160 ס״מ של גיזרת רקדנית. כשהיא מתלבשת בצורה המבליטה את נשיותה (תמונה למטה) קשה לעין הגברית לעבור על כך לסדר־היום. זה הרדי: הצנחנית היפהפייה מעדיפה חברת גברים. „אינני מצליחה להסתדר עם נשים,״ היא מודה. „זה מין עם בלתי נסבל כל־כך.״

לצביה יש כנפיים

כשהיא החליטה להתנדב לצנחנים, עם גיוסה לצה״ל, זקפו ההורים גבות תמהות: למה דווקא מקפלת־מצנחים? למה לא פקידה, כיאה לבת ישראל צנועה וכשרה?

כשהיא הודיעה בבית, אחרי כשנה של קיפול, קיפול, קיפול, כי התקבלה לקורס־צניחה — הרימו ההורים ידיים נואשות אל האל שבמרומים: למה דווקא להם זה היה צריך לקרות? אמא תרמה שמן לבית־כנסת. אבא אמר תהילים, נדר נדרים.

מקפלת המצנחים הפכה לצנחנית וגרמה דפיקות־לב להוריה

שום דבר לא עזר. הצעירה, שבנערותה פחדה לקפוץ לתוך ברזנט בגדנ״ע, שעד היום פוחדת להסתכל למטה ממעקה מרפסת בקומה השלישית, הלכה לקורס־הצניחה.

לנשום אוויר אחר

צבייה מזרחי היא צברית ירושלמית, רקדנית ג׳אז, צנחנית ושחקנית. בהת־

הרקדנית צבייה מקדישה שעות רבות לריקוד ג׳אז, מופיעה על במות שונות, קיבלה גם כמה תפקידים בסרטים. כשהיא רוקדת, ניתן לראות במלואו את מיזגה הכספיתי. בתמונה משמאל: בעת צילומי־פירסומת.

הצנחנית צבייה בעת אימוני־צניחה בקורס־צניחה בצה"ל: מצנח ראשי לגבה, רזרבי לחזה, וציוד־עזר מסביב לרגליה. בתמונה מימין: רב"ט מזרחי לאחר הקורס, עם כנפיים לחזה. צבייה התגאתה מאוד בכנפיים אלה.

נגזלת. רציתי להיות לבד עם חבר. לעשות דברים מיוחדים. ללכת לאן שרוצים, להתלבש בצורה מיוחדת."

אחרי שסיימה שם את התיכון, במגמה הריאלית, החליטה שדי קיבוץ.

בצה"ל, כמקפלת־מצנחים, היתה גאה מאוד בעבודתה: „חיי אדם, וכל זה." ולאחר תקופה, היתה כבר אחראית על מספר מקפלות. בערבים הפנויים הלכה ללמוד ג'אז אצל שמעון בראון.

צחוק ✶ בשמיים

כמו כל מקפלת ראוייה לשמה, הצליחה להשתחל לקורס צניחה. גילגולים, קפיצות, מצנח כבד על הגב, חגורות חונקות. וסוף־סוף — המטוס. צבייה ראשונה בדבוקה. האור הירוק נדלק. היא מוצאת את עצמה בחוץ. מרוב התפעלות, היא התחילה לצחוק. היא המשיכה לצחוק גם כשנחתה על הישבן, משום שלא ראתה את הקרקע — מרוב צחוק.

רק בצניחה השנייה הפסיקה לצחוק. היא נזכרה שיש גם משהו מפחיד בעסק. המדריך זרק אותה מן המטוס.

כשבאה הביתה עם כנפיים על החזה, גרמה להיסטריה. אחר־כך, נרגעו הזקנים, וז'בא אפילו היה מבסוט.

היא התחילה להתמסר יותר לריקוד. כדי שיהיה לה כסף לשכר־הלימוד, לימדה מתמטיקה בשעות־הפנאי.

כשהשתחררה, גרמה שוב פעם להיסטריה בבית, כששכרה לעצמה חדר לבד. היא הלה לעבוד כפקידה במשרד־מהנדסים, ובמשך תשעה חודשים נשחקה בין הניירות ומכונת־הכתיבה. כשלא יכלה לסבול יותר, קמה וירדה לגור בתל־אביב.

„זה לא היה כל־כך פשוט, להגר מהשלווה של עיר־הקודש להמולה התל־אביבית," היא נזכרת היום.

בשמיים צבייה מרחפת באוויר, באחת מקפיצותיה במועדון הצניחה החפושית האזרחי. למצנח הספורטיבי, בניגוד למצנח הצבאי, יש אמצעי־היגוי משוכללים, לנחיתה מדוייקת.

בשבתות אחרות, היא אוהבת לשוטט בטרמפים ברחבי הארץ. „לא, אינני פוחדת שיתקפו אותי," היא מחייכת בשלווה. „אני מאוד אדיבה, ויודעת להגיד שלום ותודה יפה מאוד. כשמישהו מנסה להיות תוקפני מדי, אני פשוט מבקשת ממנו שיעצור. עד היום, הם תמיד עצרו, ואני פשוט ירד־

תקיפה? ✶ אין חשש

צבייה שכרה לה חדר, מצאה ג'וב. שיעורי מתמטיקה, עובדת סוציאלית,

הלה היא היתה נורמלית, הלכה לגן ולבית־כפר כמו כולם. עד מיבחני־הסקר היתה כתם ילדה ירושלמית, שיש לה אח ואחות

על הקרקע צבייה בעת אימוני־קרקע כצנחנית אזרחית. חבושת קסדת־מגן, לבושת סרבל־צניחה מיוחד, ועמוסת מצנח־גב ראשי ומצנח־חזה רזרבי, היא מתאמנת בתנוחת היציאה מהמטוס. היציאה מהמטוס בצניחה ספורטיבית שונה מזו הנהוגה בצניחה חופשית. הורי צבייה התנגדו בתחילה לרעיון הצניחה, אחר השלימו.

הדוגמנית צבייה על שפת־הים, בצילום־פירסומת מיסחרי. תצלומיה הפוטוגניים, מבליטים בהצלחה את מראיה האקזוטי.

והורים שבאו לארץ־ישראל מתורכיה.

רק אחר־כך היא החליטה פתאום שהיא רוצה ללכת לקיבוץ. החלטה משונה מאוד, ליוצאת בית מסורתי כזה. היא הלכה לרמות־מנשה, למדה שם ארבע שנים: „רציתי לצאת מהבית, לראות אנשים אחרים, לנשום אוויר אחר."

אחר, נגמר לה הקיבוץ: „הפרטיות

מזכירה. וכל הזמן המשיכה לרקוד. לאט־לאט, החלה מקבלת גם תפקידים בסרטים.

עם הזמן, החלה להשתלב, יצרה לעצמה חוג חברים בעיר הזרה. בעקבות ג'וב שמצאה במשרד פירסום, התערתה בעולם יחסי־הציבור והפירסומת. מאחר שהעבודה, הריקוד וחיי־החברה לא הספיקו למלא את היממה, הצטרפה למועדון הצניחה החופשית, חזרה לקפוץ בשבתות.

תי מהמכונית, ובזה נגמר כל העניין."

עכשיו, מתכננת הרקדנית בעלת הכנפיים לפרוש כנפיה לביקור בחו"ל, כדי לראות איך נראים הדברים מחוץ לירושלים ותל־אביב.

וכשתחזור, מרגישה הציפור, היא תהיה בשלה לבנות לה קן משלה.

עם בן־זוג, וכל זה.

המחיר: 2.50 ל"י | מספר 1876 | שנה 37 | י"ז אב תשל"ג, 15.8.73

העולם הזה

מי את, שרון ג'?

שרותי הביטחון גילו נשק בחדרה
של נערת המסתורין המיודדת
עם צמרת המדינה וצה"ל